

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Α' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689 | 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1953 | ΑΡΙΘ. 22—24

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μητρ. Δαρίσης Δωροθέου, Πόθος τῆς λυτρώσεως.— 'Επίσημα Γράμματα, ἐπὶ τῇ 50ετηρίδι τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας.— Πρεσβυτέρου Ἰωάν. Σπ. Ράμφου, Ἀγιολογικά: α' Ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος. β' Ἡ Ἁγία Βασιλίσα.— Μητρ. πρώην Λήμνου Βασιλείου, Ἐξαρχική ἀποστολή τοῦ Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλια εἰς Τρίπολιν, κατὰ τὸ ἔτος 1869.— Ἀρχιμ. Ν. Βαφείδου, Ἡ Θεοκρασία.— Ἀρχιμ. Παντέλ. Καρανικόλα, Οἱ χριστιανοὶ τοῦ Μαλαμπάρ (τέλος).— Ἰω. Κορναράκη, Θερησκεία καὶ ψυχθεραπεία ἐν Αὐστρίᾳ.— Πρωθ. Ν. Παπαδοπούλου, Ὑμνογράφοι ἀδελφότητων ὕμνων τῆς Μεγ. Γεωσαρακοκίτης.— Οἰκ. Γεωργ. Ρήγα, Σφάλματα ἀνευθύνων διορθωτῶν.— Τ. Γριτσοπούλου, Ἡ ὑπὸ τοῦ Καποδίστρια διορισθεῖσα Ἐκκλησία. Ἐπιτροπή.— Παρατηρήσεων Στήλη: «Χριστὸς γεννᾶται». Παράδειγμα. Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα. Πρόσκλησις πρὸς προσευχήν. Ἰνα μὴ θρηνησωμεν... Ὁ Ἐάνθης Ἰωακείμ (+).— Χρονικά.— Βιβλιογραφία.— Τὰ περιεχόμενα τοῦ Α' τόμου (1953) τῆς Ἐκκλησίας».

ΠΟΘΟΣ ΤΗΣ ΛΥΤΡΩΣΕΩΣ

Πόσον ποθεῖ ὁ εἰς σκοτεινὴν νύκτα περιπλανώμενος ὀδοιπόρος νὰ ἀνατελεῖ τὸ λυκαυγές, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν ὀρθὸν δρόμον! Πόσον ἐπίσης ποθεῖ ὁ ἐν κλίνῃ κατακείμενος καὶ πονῶν ἀσθενής, κατὰ τὰς ἀγρύπνους νύκτας, νὰ ἀνατελεῖ ἡ ἡμέρα, ἥτις τοῦ φέρει ἀνακούφισιν! Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ποθεῖ καὶ ἡ ἔχουσα ἀνάγκην τῆς ἀπολυτρώσεως ἀνθρωπότης νὰ φανῇ τὸ ἀπολυτρωτικὸν φῶς. Βέβαια ὑπῆρχον καὶ ὑπάρχουν πολλοί, οἵτινες οὐδὲν γνωρίζουν περὶ τῆς τοιαύτης ψυχικῆς ἀπολυτρώσεως καὶ τοῦ πόθου πρὸς ταύτην. Ἡ νέα εἰδωλολατρεία λέγει «Ἄμαρτία καὶ ἐνοχὴ εἶναι ἀποκύημα φαντασίας» καί, κατὰ συνέπειαν, δὲν χρειάζεται τις καμμίαν λύτρωσιν καὶ κανένα Λυτρωτήν». Αὐτὰ κτυποῦν κατὰ πρόσωπον τὴν ἀλήθειαν. Αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν οὔτε τὴν ἱστορίαν, οὔτε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Διότι αὐταὶ βροντοφωνοῦν, ὁμιλοῦσαι διὰ τὸν πόθον τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἴδῃ τὴν αὐγὴν τῆς ἀπολυτρώσεως.

Ὅλα τὰ ἐρωτήματα τοῦ παλαιοῦ κόσμου συνεκτροῦντο εἰς τοῦτο «Πότε ἔρχεται ὁ Λυτρωτής». Ὅλοι αἱ προφητεῖαι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης περὶ τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Παραδείσῳ, περὶ τοῦ σπέρματος, τὸ ὁποῖον θέλει συντρίψει τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφeos, εἶναι σημεῖα ἐμφαντικὰ τοῦ πόθου καὶ τῆς φωνῆς καὶ παρακλήσεως «Ἐλθέ. Κύριε, ἐλευθέρωσον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραήλ». Ὀλόκληρος ἡ

Παλαιὰ Διαθήκη εἶναι μία διαρκὴς ἱκεσία λέγουσα καὶ ἐπαναλαμβάνουσα «Ἀνοίξατε οὐρανοί». Τοῦ Ἄβραάμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ γλυκεῖα παρηγορία εἶναι ἡ ἐλπίς εἰς τὴν διαδοχὴν ἐκείνην, «ἐν ἣ εὐλογηθήσονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς». Ἡ παρηγορία τοῦ Ἰακώβ εἶναι «Δὲν θὰ λείψῃ τὸ σκῆπτρον ἐξ Ἰούδα, μέχρις οὗ ἔλθῃ ὁ ἀπεσταλμένος, ὃν ἀναμένουν οἱ λαοί». Ὁ ἀναμενόμενος, ὁ ποθητὸς τῶν λαῶν εἶναι «Ὁ Μεσσίας». Καὶ οἱ Προφῆται ἄλλοτε ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς Του, ἄλλοτε περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς καταγωγῆς Του, ἄλλοτε περὶ τῶν περιστάσεων τῆς ἐλεύσεώς Του, ἄλλοτε περὶ τῆς λαμπρότητος τῆς δόξης Του, ἄλλοτε περὶ τοῦ θανάτου Του.

Τὸν Ποθητὸν τοῦτον δεικνύουσι ἀναρίθμητα πρότυπα μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας. Ὁ Ἄβελ, ὁ φωνεθεὶς δίκαιος, ὁ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς τῆς θυσίας, ὁ πωληθεὶς Ἰωσήφ, ὁ σωτὴρ τοῦ λαοῦ του, ὁ πασχάλιος ἀμνός, ὁ χαλκοῦς ὄφις, ὁ Μελχισεδέκ, ὁ Ἰωνᾶς ἐν τῇ τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους, τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, αἱ πλάκες τῆς διαθήκης κλπ. Ὅλα αὐτὰ εἶναι μεγάλη εἰκὼν Ἐνός, Ἐκείνου, ὅστις εἶναι ὁ πόθος τοῦ λαοῦ. Ὅλα αὐτὰ θὰ ἦσαν ἀνεξήγητα, εἰὰν δὲν ἐπληροῦντο εἰς τὸν Μεσσίαν. Ὅλα αὐτὰ ἐδακτυλοδείκνουν τὸν Ἀναμενόμενον Λυτρωτήν.

Ἡ ἱστορία δεικνύει περαιτέρω, ὅτι ὄχι μόνον οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ εἰδωλολάτραι ἀκόμη ἀνέμενον μὲ πόθον ἕνα Λυτρωτήν. Ἀπὸ βαθεῖαν συναίσθησιν, ὅτι ἡ ἠθικὴ ἀθλιότης ἠδύνατο νὰ βελτιωθῇ μόνον διὰ μιᾶς ἀνωτέρας, ἐξ ὕψους, δυνάμεως, ἠγωνίζετο ἡ φωνὴ πάντοτε ἰσχυρότερον νὰ ἀναφέρῃ τὸν πόθον ἑνὸς Λυτρωτοῦ. Μέγας ἀριθμὸς Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων εἰδωλολατρῶν, συγγραφέων, ποιητῶν, φιλοσόφων, εἰς τὰ συγγράμματά των ἐφανέρωσαν τὸν πόθον αὐτὸν πρὸς ἕνα ἀνώτερον ὡς Λυτρωτήν. Μήπως ὁ Πλάτων δὲν γράφει περὶ ἑνὸς ἀληθῶς δικαίου, ὅστις, χωρὶς νὰ πράξῃ οὐδὲν κακόν, θὰ ἀναλάβῃ ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν πρόφασιν τῆς ἀδικίας, ὅστις θὰ δεθῇ, θὰ μαστιγωθῇ, θὰ ὑπομείνῃ ὅλα τὰ παθήματα καί, τέλος, θὰ θανατωθῇ; Ὁ Σωκράτης ἐν τῇ ἀπολογίᾳ του λέγει «Καθεύδοντες διατελοῦτε ἄν, εἰ μὴ τινα ἄλλον Θεὸς ἐπιπέμψει». Ὁ Βιργίλιος ὁμιλεῖ περὶ μιᾶς προφητείας, καθ' ἣν ἐν μυστηριῶδες παιδὶ θὰ γεννηθῇ, ἕνας υἱὸς Θεότητος, δι' οὗ θὰ ἀνανεωθῇ ἡ δημοιοργία. Μήπως ἡ Πυθία τῶν Δελφῶν δὲν εἶπε περὶ τούτου; Τὴν θρησκείαν τοῦ Ὀσίριδος χαρακτηρίζει ἡ ἰδέα περὶ πάσχοντος, θνήσκοντος καὶ ἀνισταμένου Θεοῦ. Ἡ τοῦ Μίθρα ὁμοίως ἔχει τὴν ἰδέαν περὶ ἑνὸς μεσίτου

διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τὸν ὁποῖον ὅλοι ποθοῦν.

Εἶχε φθάσει πλέον ἢ ἀνάγκη, εἶχεν ὠριμάσει. Ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ ἀνηθικότης εἶχε φθάσει εἰς τόσον βάθος, ὥστε οἱ λαοὶ νὰ ποθοῦν ἕνα Λυτρωτὴν. Ὁ Σενέκας βεβαιώνει, ὅτι «Τὰ πάντα ἦσαν κακουργίας μεστά» καὶ ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον ἡ ἐντροπή. Ὁ ἱστορικὸς Λίβιος ἀναφέρει, ὅτι ἡ κακία εἶχε προχωρήσει τόσον, ὥστε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φέρωμεν τὰ μέσα τῆς θεραπείας. Ἡ διάσπασις τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, ἡ ἐξάπλωσις τῆς αὐτοκτονίας, ἡ πίεσις τῆς δουλείας ἢ παρομοιάζουσα τοὺς ἀνθρώπους πρὸς κτήνη, εἶχον φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον. Τὰ πάντα ἐκραύγαζον ζητοῦντα κάποιον Λυτρωτὴν, κατὰ τοὺς χρόνους δὲ τοῦ Αὐγούστου ὁ πόθος εἶχε πλέον ἐνταθῆ.

Καὶ ὁ Λυτρωτὴς ἦλθε. Γεννᾶται ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Πῶς ὁ Λυτρωτὴς Χριστὸς ἀνεμόρφωσε τὸν κόσμον καὶ ἀνενέωσε τὸ πρόσωπον τῆς γῆς εἶναι γνωστὸν εἰς ἕκαστον, ὅστις κατὰ γνωρίζει ἀπὸ τὴν ἱστορίαν καὶ ἀπὸ τὴν θρησκείαν.

Ὁ Λυτρωτὴς ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρχη. Αὐτοῦ ἔχομεν ἀνάγκην καὶ ἡμεῖς πάντοτε, διότι ἡ ἁμαρτία εἶναι μία μεγάλη δύναμις μέσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, ἡ ὁποία μᾶς κάμνει νὰ λησιμονώμεν τὸν Λυτρωτὴν. Τὸ ζῶμεν, τὸ βλέπομεν, ὅτι μία συχαιμερὴ ἠθικὴ καταστροφὴ γλυστοῦ καὶ ἐκεῖ, ὅπου τις καυχᾶται, ὅτι εἶναι ἐν τάξει. Ὡ! ἀφαιρέσατε τὴν δύναμιν τῆς ἁμαρτίας ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ τότε αὐτομάτως κλείουν αἱ φυλακαὶ, τὰ σωφρονιστήρια, τὰ χαματυπεῖα, καὶ κενοῦνται ὅλαι αἱ τοποθεσίαι τῆς ἀθλιότητος. Χείμαρροι δακρύων τότε ξηραίνονται. Τίς δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν χροιάζεται καμμίαν ἐνίσχυσιν τῆς θελησέως του ἐναντι τῆς δυνάμεως τοῦ πειρασμοῦ! Διὰ τί τόσον πολλάκις ἡ δικαιολογία ὅτι «Εὐρέθην ἐν ἀδυναμίᾳ», ἢ ἡ ἄλλη «Δὲν κατισχύω τοῦ ἑαυτοῦ μου»; Διὰ τί τόσον πολλάκις τὸ παράπονον «Ἄν με ὑπεστήριξε τις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, δὲν θὰ κατέστρεφα τὸν ἑαυτόν μου καὶ τοὺς ἰδιούσους μου»; Ναι, ἔχομεν ἀνάγκην, διότι ἡ δύναμις τοῦ κακοῦ ἰσχυροποιήθη εἰς τὰς ἀνθρωπίνους καρδίας, ὑπάρχει ἡ σιδηρᾶ ἄλλυσος τῆς κακῆς συνηθείας. Ἡ χειροτέρα μορφή τῆς καταστρεφούσης τὴν εὐτυχίαν ἀνάγκης δὲν εἶναι ἡ ἀνεργία, οὔτε τὸ ἄστεγον, ἀλλ' εἶναι ἡ ἠθικὴ ἀνάγκη ἢ ἀκολουθουμένη ἀπὸ πλῆθος ζημιῶν καὶ βλαβῶν εἰς τὴν ψυχὴν.

Ταυτοχρόνως ὅμως χιλιοπλασία εἰς δύναμιν εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ἣτις ἐνισχύει ἐν ἡμῖν τὸ καλόν, ἐξασθενεῖ τὸ κακόν, μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τοὺς ὀνυχας τῶν παθῶν. Εἶναι ἡ οὐράνιος εὐλογία, ἣτις ἔσωσεν ἀναριθμήτους καὶ ἀνύψωσε καὶ ἐξηυγένισεν. Ὁ θέλων νὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ θὰ ἐπλήρωνε τὸν κόσμον μὲ βιβλία. Αὐτὴν τὴν ἱστορίαν γράφουν οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανοῖς μὲ χρυσοῦν γραφίδα εἰς τὰ βιβλία τῆς ζωῆς καὶ ἡ αἰωνιότης ψάλλει τὸ θριαμβευτικὸν «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ».

Χρειαζόμεθα πάντοτε τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ. Μετὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα τῆς ἁμαρτίας ποθοῦμεν τὴν ὠραίαν αὐγὴν, ἣτις μᾶς χορηγεῖ ἐν πλησμονῇ τὸ οὐράνιον φῶς, ὅπερ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Σπηλαίου καὶ διαρ-

ΕΠΙΣΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ 50ΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2444
Διεκ. 236 } Ἐν Ἀθήναις τῇ 14ῃ Δεβρίου 1953

ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος

ΑΛΕΞΑΝΔΡΩ

Μακαριώτατῳ Πατριάρχῳ Ἀντιοχείας

Ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν ἀσπασμόν.

Μακαριώτατε,

Μετὰ χαρᾶς οὐχὶ συνήθους ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπέδεν ἐπὶ τὸ εὐχάριστον γεγονός, τῆς κατὰ τὴν 30ῃν παρελθόντος μηνὸς Νοεμβρίου, λήγοντος ἔτους, συμπληρώσεως πενηκονταετίας, ἀφ' ἧς ἡ Ὑμετέρα γεγραρὰ Μακαριότης ἀνῆλθεν εἰς τὸ Ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα, ἐπαξίως τῶν κοσμοῦντων αὐτὴν πολλαπλῶν ἱκανοτήτων.

Ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ, λίαν σημαντικῶν διὰ τὸν Ἀγιώτατον τῆς Ἀντιοχείας θρόνον, ἢ περὶ ἡμᾶς Ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 1 Δεκεμβρίου ἐ.ε. ἔστρεψε τὴν ἐαυτῆς προσοχὴν ἐπὶ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ χαρᾶς ἐπλήσθη, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πενηκονταετίας ἐτῶν Ἀρχιερατικῶν, ἣν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ἢ πρόνοια ἐδωρήσατο αὐτῇ, καὶ ἐν τῇ διαδρομῇ τῆς ὁποίας πενηκονταετίας ἡ Μακαριότης Ὑμῶν ἠγάλωσεν ἱκανὰς δυνάμεις σώματος καὶ ψυχῆς ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν ποιμαντικῶν καὶ Πατριαρχικῶν καθηκόντων, πρὸς δόξαν Χριστοῦ, τοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορος, καὶ πρὸς εὐκλείαν τῆς Ἀντιοχικῆς Ἐκκλησίας.

Εὐχαριστίας δ' ἀναπέμπουσα τῷ χορηγῷ τῆς ζωῆς Κυρίῳ ἡμῶν, εὐδοκῆσαντι νὰ παράσῃ Ὑμῖν ἐτῶν πληθύν, καὶ νὰ ἀξιώσῃ Ὑμᾶς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἀρχιερατικῆς πενηκονταετηρίδος, δέεται Αὐτοῦ ἐκτενωῶς, ὅπως διατηρῇ Ὑμᾶς ἐπὶ μήκιστον ὄντι καὶ σθεναρῶς διακατέχοντα τὸ πηδάλιον τῆς ὁλκάδος τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, τὸν θρόνον τῆς ὁποίας ἐτίμησαν καὶ ἐκλείσαν διαπρεπεῖς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις Ἱεράρχαι, κοσμήσαντες τὸ νοητὸν στερέωμα αὐτῆς, ἀντάξιον συνεχιστῆς τῶν ὁποίων, ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, τυγχάνει ἡ Ὑμετέρα πεπνυμένη Μακαριότης.

Ταῦτα ἐξ ἀποφάσεως Συνοδικῆς ἐπιστέλλοντες τῇ Μακαριότητι Ὑμῶν, καὶ αὐτῆς αὐτὴν φιλήματι Ἀγίῳ καὶ ἀδελφικῷ κατασπαζόμεθα.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος
Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

κῶς φωτίζει τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὸν εὐθὺν δρόμον τῆς ἀληθείας, τῆς εὐσεβείας, τοῦ καθήκοντος.

† Ὁ Λαρίσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑ

Α'.

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ

[4 Νοεμβρίου]

Ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος ὁ μέγας ὁ ἐπικληθεὶς καὶ θαυματουργός, εἶναι εἰς τῶν διασήμων βυζαντινῶν ἀναχωρητῶν, κατέχων ἐξέχουσαν θέσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἕνεκα τῶν κατὰ τῶν εἰκονομάχων ἀγῶνων του.

Τοῦ ἁγίου Ἰωαννικίου εἶναι γνωστοὶ τρεῖς διάφοροι βίοι, συντεταγμένοι ὑπὸ τῶν μοναχῶν Σάβα καὶ Πέτρου¹, συγχρόνων καὶ αὐτοπτῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ Συμεῶν Μεταφράστου². Οἱ ὑπὸ τῶν δύο τούτων μοναχῶν συνταχθέντες βίοι ἐξεδόθησαν τῷ 1894 εἰς τὰ Acta Sanctorum³ ἐν τέλει μακρᾶς περὶ τοῦ ἁγίου Ἰωαννικίου πραγματείας τοῦ βολλανδιστοῦ J. Van den Cheyn, ἀμφότεροι δὲ παρουσιάζουν μέγα ἀγιολογικὸν καὶ ἱστορικὸν ἐνδιαφέρον, διαφωτίζοντες ἱκανῶς τὰ τοῦ ἐν Μ. Ἀσίᾳ μοναχισμοῦ τοῦ ἡ' αἰῶνος, καὶ εἶναι ἀξιοὶ ἐπιμελοῦς σπουδῆς.

Ἐν τῇ ἀνωτέρῳ πραγματείᾳ ἀποδεικνύεται, ὅτι πρῶτος ἐνεφανίσθη ὁ βίος ὁ ὑπὸ τοῦ Σάβα συγγραφείς, εἶτα ἐπηκολούθησε πληρέστερον συντεταγμένος ὁ βίος ὁ γραφείς ὑπὸ τοῦ Πέτρου, ὅστις εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὸν βίον τοῦ Σάβα καὶ ἐπωφελήθη τούτου. Ὁ Μεταφράστης εἶχεν ὑπ' ὄψιν του μᾶλλον τὸν βίον τοῦ Σάβα, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῶν δύο βίων, ἴσως μάλιστα, ὡς ἤδη παρατηρήθη, οὐχὶ ὁ Μεταφράστης, ἀλλ' ἄλλος τις ὑπῆρξεν ὁ συντάκτης τοῦ βίου τούτου τοῦ φερομένου ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Συμεῶν Μεταφράστου, διότι τὸ ὄνομα τοῦ βίου δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν Μεταφράστην.

Κατὰ τὰς ἀνωτέρω πηγὰς, ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος⁴ ἐγεννήθη τῷ 754 καὶ οὐχὶ τῷ 729, ὡς δέχονται τινες, ἐν τῇ κόμῃ Μαρικάτῳ τῆς ἐπαρχίας Βιθυνίας⁵, βορείως τῆς λίμνης Ἀπολλωνιάδος, ἐκ πτωχῶν γονέων τοῦ Μυριτζίκη καὶ τῆς Ἀναστασοῦς, διὰ τοῦτο ὁ μέλλων ἀναχωρητῆς ἀπὸ τῆς ἡλικίας 17 ἐτῶν ἤρχισε νὰ βό-

Ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος
(Τοιχογραφία ἰ. ναοῦ τῆς Ζωδόχου
Πηγῆς Παταρίας [Λιόπρσι].
Ἔργον Φ. Κόντογλου)

σκη χοίρους. Τῷ 773 ὁ Ἰωαννίκιος εὗρέθη ἐν τῇ Βασιλευούσῃ, μετέχων τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουράς. Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῆς εἰκονομαχίας, τῆς ὑποστηριζομένης ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου, εἰς τὴν ὁποίαν παρεσύρθη καὶ ὁ Ἰωαννίκιος. Μετὰ τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴν σύνοδον, ἐπη-

ρεασθεὶς ὑπὸ τινος δλυμπίου μοναχοῦ, ἠρνήθη τὴν εἰκονομαχίαν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ὅτε καὶ ἠοιάνθη κλίσιν πρὸς τὴν μοναχικὴν ζωὴν.

Μετὰ τὸν κατὰ τῶν βουλγάρων πόλεμον, τῷ 795 κατευθύνεται εἰς τὸ ἐν Βιθυνίᾳ μοναστικὸν ὄρος Ὀλύμπος¹ καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐμόνασεν ἐν τῇ παρὰ τὴν Προῦσαν μονῇ τῶν Ἀγαύρων ὑπὸ τὸν ἡγούμενον αὐτῆς Γρηγόριον, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν ἐτι περισσότερον ἀπομακρυσμένην κοινοβιακὴν μονὴν τοῦ Ἀντιδίου ὑπὸ τὸν ἡγούμενον αὐτῆς Ἰωάννην.

Μετὰ διετίαν, ἐπιθυμῶν ὁ ἅγιος νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς ἀνωτέρους πνευματικούς ἀγῶνας, ἐκρούβη, τῷ 797, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἀπομεμονωμένου ὄρους Τριχάλικος, εἰς τὰ ὄρια τοῦ Ὀλύμπου, ἔπειτα δὲ συνέχισε τοὺς ἀναχωρητικούς ἀγῶνας παρὰ τὴν κόμην Ἐλλήσποντος, εἰς τὰ ὄρη τῆς Κουνδουρίας καὶ ἄλλα. Ἀκολούθως μεταβαίνει εἰς Ἐφεσον καὶ ἐπισκέπτεται τὸν αὐτόθι ναὸν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, τῷ δὲ 806 ἐκάθη μοναχὸς ἐν τῇ μονῇ Ἐριστῆς τῆς Κιλικίας. Μετὰ τριετίαν κατηνθύνθη εἰς τὴν μεμονωμένην τοποθεσίαν Χελιδῶν τῆς Λυδίας, τῷ δὲ 810 ἐπέστρεψεν εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἀγαύρων καὶ ἔζησεν εἰς κελλίον οἰκοδομηθὲν εἰς τὸ ὄρος Τριχάλιξ. Ὄταν ἐξεροαγῇ ὁ ἀγὼν τῆς εἰκονομαχίας τοῦ Λέοντος Ἀρμενίου, ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος ἐκρούβη τῷ 815 εἰς μεμονωμένον δάσος ἐν Λυδίᾳ, ὅπου ἵδρυσεν τρεῖς μονὰς, τῆς Θεοτόκου, τῶν ἁγ. Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ τοῦ μεγαλομάρτυρος Εὐστρατίου, ὁπόθεν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Τριχάλικὸν μόνον τῷ 820.

Καθ' ὅλον τοῦτον τὸν χρόνον ὁ ἅγ. Ἰωαννίκιος ἔζησεν αὐστηροτάτην ἀναχωρητικὴν ζωὴν, ἥτις εἴλκυε πρὸς αὐτὸν τὴν γενικὴν προσοχήν. Ὁ Κύριος ἐδόξασε τὸν μέγαν νηστειτὴν διὰ θαυμαστῶν σημείων, ἅτινα διεσώθησαν ὑπὸ τῶν βιογράφων του³. Ἡ δόξα τοῦ ἁγίου Ἰωαννι-

1. Μέχρι τοῦ γ' αἰ. αἱ μοναὶ τοῦ Ὀλύμπου ἀναφέρονται ὑπὸ διαφόρων βυζαντ. συγγραφέων. (Πρβλ. καὶ Τρόφ. Εὐαγγελίδου, Περὶ τινῶν ἀρχαιολογικῶν μονῶν ἐν Βιθυνίᾳ, περιοδ. «Σωτήρ» 1889).

2. Κατὰ τὸν βιογράφον του, ὁ ἅγιος «ἦν ἀνήρ ἀληθῶς εὐμεγέθης, ἀγγελιοθέατος, εὐοπτος καὶ εὐόμματος, θαυματοδότης... βαθύθυξ καὶ πολυβόστριχος».

3. Acta SS. ἐνθ' ἄν. σ. 397 ἐξ. Πρβλ. καὶ Ἀθαν.

1. Acta Sanctorum Nov. II, 1, 332-435.

2. Migne 116, 36-92. Πρβλ. καὶ Biblioth. hagiogr. Graeca² 937.

3. Nov. II, 1, σ. 311-332.

4. Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ ἁγ. Θεοδώρου Στουδίτου [βιβλ. II, 116, 166] (Βλ. Acta SS. ἐνθ' ἄν. σ. 326) γνωρίζομεν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἦτο Ἰωάννης, Ἰωαννίκιος δὲ ἀπεκλήθη ὑποκοριστικῶς.

5. Ἡ κόμη αὕτη ἀναφέρεται καὶ ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγ. Παύλου τοῦ ἐν Λάτρῳ (B.H.G.² 1474) καὶ ὑπὸ τοῦ Κεδρηνοῦ (Migne 122, 284).

κίου ὡς ἀναχωρητοῦ θανατοουργοῦ διεδόθη καθ' ὄλον τὸ Βυζαντινὸν κράτος καὶ προὐκάλεσεν εἰς τὸν ἐν Ὀλύμπῳ τόπον τῆς ἀσκήσεώς του μεγάλην προσκυνηματικὴν κίνησιν.

Τῷ 825 ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν ὁ ἅγιος Θεόδωρος Στουδίτης (†11 Νοεμβρίου 826), ὁ μητροπολίτης Χαλκηδόνος Ἰωάννης, ὁ Νικαίας Πέτρος καὶ ἄλλοι διαπερεπεῖς σύγχρονοι, τρέφοντας μέγαν σεβασμὸν πρὸς τὸν ἅγιον¹. Θερμὸς θανατοστῆς του ὑπῆρξε καὶ ὁ ἅγιος Μεθόδιος ΚΠόλεως, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ εσημειώθη ὁ θρίαμβος τῆς Ὀρθοδοξίας. Πρὸς τὸν ἅγιον Μεθόδιον ὁ ἅγ. Ἰωαννίκιος τῷ 843 ἔγραψεν ἐπιστολήν, προφητεύων τὴν ἐκλογὴν του ὡς Πατριάρχου ΚΠόλεως.

Ὁ ἅγ. Ἰωαννίκιος τὰ μάλιστα συνετέλεσε διὰ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν θαυμάτων του εἰς τὸν θρίαμβον τῆς Ὀρθοδοξίας, προετοιμάσας αὐτὸν μετὰ καὶ ἄλλων συναγωνιστῶν.

Τῇ 1ῃ Νοεμβρίου τοῦ 846 ἐπεσκέφθη τὸν ἅγ. Ἰωαννίκιον ὁ Πατριάρχης Μεθόδιος († 14 Ἰουνίου 847), τῇ δὲ 3ῃ Νοεμβρίου ὁ ἅγιος ἠσθένησε θανάσιμος καὶ τὴν 4ην ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη εἰς τὸν ναὸν τῆς μονῆς τοῦ Ἀντιδίου².

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἤγето ἐν ΚΠόλει ἐν τῇ μονῇ τῶν Καλλιστράτων³, Κανόνα δὲ τῆς εορτῆς ἔγραψεν Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος⁴.

Ἐν κώδικι τῆς Λαύρας τοῦ ἁγ. Σάβα σώζεται εὐχὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἰωαννίκιου, ἧς ἡ ἀρχή:

Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς Σταυρολογίας Δ' σ. 367, 369, 370, 374, 375, 376, 388.

1. Εἶναι ἀξιοσημείωτα ὅσα μετὰ ἄλλων διηγείται ὁ βιογράφος τοῦ ἁγίου μοναχὸς Πέτρος ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐπίσκεψιν: Οὗτοι «καθίσαντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διερωτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπήρξαντο τὸ ποῖα τῶν ἀρετῶν ἂν εἴη ὑψηλότερα; Καὶ ὁ μὲν προεβάλετο τὴν ἀγάπην, ὁ δὲ τὴν προσευχὴν, ὁ δὲ τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ ἕτερος φιλοξενίαν καὶ ἄλλος τὴν νηστείαν καὶ πάντας ἄλλως φάναι. Ἐνοστάσεως οὐ τῆς τυχοῦσης γενομένης, παρεκάλουν τὸν δοῖον τὸ παρεμπεδῶν αὐτοῖς ζήτημα διαλύσαι. Ὁ δὲ ταπεινόφρων καὶ ἰσαγγελοῦ πατὴρ ἡμῶν Ἰωαννίκιος, πολλὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκβιασθεῖς, μόλις ποτὲ γαληνῶ τῷ ῥήματι ἀπεκρίθη. Ἐγὼ, πατέρες ἅγιοι, ὡς λογίζομαι, ὅτι ὑψηλότερα τῆς ταπεινοφροσύνης ἄλλη ἀρετὴ οὐκ ἔστι». (Acta SS. ἐνθ' ἀν. 405).

2. Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἄγεται ὑπὸ τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῇ 4ῃ Νοεμβρίου (Synax. Eccl. CP. 189—193 καὶ Martyrologium Rom. (Propylaeum ad Acta SS. Decembris) σ. 497). Ὁ J. Pargoire ἐν ἐιδικῶ μελετήματι (Quel jour saint Joannice est-il mort? ἐν Ἐchos d'Orient» τ. 4 [1900] σ. 75 ἐξ.) δέχεται ὡς ἡμέραν τελευτῆς τοῦ ἁγίου τὴν 3ῃ Νοεμβρίου. Ἐν τῷ Μηνολογίῳ τοῦ Βασιλείου, εἰς τινὰ συναξάρια καὶ τὸ ἀρχαῖον Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου φέρεται τῇ 3ῃ Νοεμβρίου. (Migne 117, 141, Synax. Eccl. CP. 189₁₄, 352, Δημηγορίεβσκη, Τυπικὰ σ. 20).

3. Synaxarium Eccl. CP. σ. 193.

4. *Μηναῖον* Νοεμβρίου (Βενετία 1880 σ. 22 ἐξ.). Ὁ Κανὼν φέρει ἀκροστιχίδα:

Τοῦ Προδρόμου σε τὸν μιμητὴν αἰνέσω,
τὸ δὲ συναξάριον τὸν κάτωθι στίχον:

Τὸν Ἰωαννίκιον ἐκ γῆς λαμβάνει,
Ὁ τῷ λόγῳ γῆν τοῦ Θεοῦ πῆξας Λόγος.

«Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς.»¹.

Β'.

Ἡ ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

[4 Δεκεμβρίου]

Ἡ ἁγία μεγαλομάρτυς Βαρβάρα² εἶναι μία τῶν δημοφιλεστέρων ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας, κατέχουσα ἰδιαιτέραν θέσιν ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μαρτυρίου τῆς ἁγίας, καθὼς καὶ τοῦ τόπου, ἔνθα αὕτη ἤθλησε, δὲν ὑπάρχει συμφωνία μετὰ τῶν ἐρευνητῶν.

Οὗτω περὶ τῶν Ἄκτων τῆς ἁγίας ὁ Βαρόνιος λέγει: Ὑπάρχουν Ἄκτα τῆς ἁγίας Βαρβάρας γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ³ καὶ Ἀρσενίου⁴, ἄλλα ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Συμεὼν Μεταφράστου⁵, τὰ ὁποῖα πάντα περιέλαβεν ὁ Surius εἰς τὸν βον τόμον⁶, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα χειρόγραφα εἰς τινὰς παλαιοὺς κώδικας⁷ τὰ Ἄκτα ταῦτα διαφέρουν ἀλλήλων⁸ ὑπάρχουν δηλαδὴ διαφοραὶ ὡς πρὸς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου της, διότι ἄλλα μὲν λέγουν ὅτι ἐμαρτύρησεν ἐν Τοσκάνῃ τῆς Ἰταλίας, ἄλλα δὲ ἐν Νικομηδείᾳ, ἄλλα τὰ πλείστα φέρουν τὴν Ἡλιούπολιν. Ταύτην ἐκ μὲν τῶν Ἑλλήνων δέχεται ὁ Συμεὼν Μεταφράστης, ἐκ δὲ τῶν λατίνων ὁ Mombricitius⁹. Ἀλλὰ τὰ ἀρχαιότερα Ἄκτα, τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, καὶ ἄλλα, ποιεῖται εἰς ἀρχαιοτάτους κώδικας, βεβαίουν, ὅτι ἡ ἁγία ἔτυχε τοῦ στεφάνου τοῦ μαρτυρίου ἐν Νικομηδείᾳ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸν χρόνον τοῦ μαρτυρίου, φαίνεται ὅτι ὑπέστησαν βλάβην οἱ κώδικες, οἵτινες ἀνάγουν αὐτὸ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μαξιμιανοῦ. Τὰ ἀρχαιότατα τῶν Ἄκτων, ὧν ἡ ἀρχή: «Μετὰ τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον Μαξιμῖνον» (235—244), μαρτυροῦν ὅτι ἡ ἁγία ἤθλησε περὶ τὸ 237 ἐπὶ Μαξιμῖνον, προκατόχου τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ὅτι ἐμνήθη εἰς τὰς ἁγίας Γραφὰς ὑπὸ τοῦ Ὠριγένους. Ταῦτα σημεῖοι ὁ Βαρόνιος.

Ὁ Assemani¹⁰ συνεχίζει: Ἀλλὰ ὁ μηνολόγος Βασίλειος ἀναφέρει (τῇ 4 Δεκεμβρίου), ὅτι ἡ ἁγία ἐμαρτύρησεν ἐπὶ αὐτοκράτορος Γαλερίου Μαξιμιανοῦ (περὶ τὸ 306), ἀποκεφαλίσθεισα ὑπὸ τοῦ πατρὸς της

1. Ἀθαν. Παπαδοπούλου—Κεραμέως, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη, Γ' σ. 144.

2. Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας ἄγεται τῇ 4ῃ Δεκεμβρίου ὑπὸ τε τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. (Synax. Eccl. CP. σ. 277/8. Martyrol. Rom. (1940) σ. 564).

3. Migne 96, σ. 782—814. Πρβλ. καὶ Biblioth. hag. Graeca² 217.

4. Τὸ ἐγκώμιον τοῦτο τοῦ Ἀρσενίου Κερκύρας (θ' αἰ.) ἐξεδόθη μετὰ τοῦ ἐγκωμίου του εἰς τὸν ἅγ. Ἀνδρέαν ὑπὸ τοῦ Μουστοξίδου Delle cose Corcirese, ἐν Κερκύρα 1848, σ. XXIII, XXXIV.

5. Migne 116, σ. 301—315.

6. σ. 695—698. Ὁ βίος τῆς ἁγίας ἐγράφη ὑπὸ Πέτρου Γελσιανοῦ, κατὰ τὰ κείμενα τοῦ Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ καὶ Ἀρσενίου Κερκύρας, ἐξεδόθη δὲ ὑπὸ τοῦ Surius. (τ. VI, 690—692). Βλ. καὶ Σωφρ. Ἐδοστρατιάδου, Συμπλήρωμα ἁγιορ. καταλόγων Βατοπεδίου καὶ Λαύρας, Paris 1930, σ. 9.

7. Τόμ. I.

8. Calend. univ. eccl. τ. V. 408.

Διοσκόρου· τὸ αὐτὸ σημειοῦται καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ συναξάρια, ἔνθα λέγεται, ὅτι προήχθητο ἐκ τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ὁποῖον φαίνεται περισσότερον ἀναφερόμενον πρὸς τὴν Ἡλιούπολιν τῆς Φοινίκης, παρὰ πρὸς τὴν Νικομήδειαν. Οἱ Ἡλιουπολίται θεωροῦν τὴν ἁγίαν ἰδικὴν των. Παρὰ τὴν Ἔδεσσαν τῆς Μεσοποταμίας ὑπῆρχεν ἀρχαία μονὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Βαρβάρας κ. λ.

Ὁ Morcelli καὶ ὁ Batler συμφωνοῦν εἰς τὰ γενικά μὲ τὴν γνώμην τοῦ Assemani.

Οἱ συντάκται τοῦ νεωτέρου Ρωμαϊκοῦ Μαρτυρολογίου δέχονται, ὅτι τὰ γνωστὰ ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ Ἄκτα τῆς ἁγίας ἐγράφθησαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἀμφιβάλῃ τις πῶς ἔφθασαν εἰς τὴν σημερινὴν των μορφήν¹.

Κατὰ τὰς ὑπ' ὄψιν διηγήσεις, ἡ ἁγία Βαρβάρα ἦτο μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ πλουσίου καὶ ἐπιφανοῦς ἐθνικοῦ Διοσκόρου καὶ διεκρίνετο διὰ τὴν μεγάλην της δξύνουαν καὶ τὸ ἔξοχον κάλλος της. Ὁ πατὴρ της τὴν ἠγάπα θερμῶς καὶ οὐδενὸς ἐφείδετο, διὰ νὰ τῇ δώσῃ τὴν καλλιτέραν ἀνατροφὴν καὶ μόρφωσιν. Καὶ ὅταν ἡ ἁγία ἐμεγάλωσε, θέλων νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ οἰουσδήποτε ἔξωτερικῶν πειρασμῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τόσον πιθανοὶ ἕνεκα τῆς καλλονῆς της, κατεσκευάσε δι' αὐτὴν εἰς τὸν οἶκόν του ἰδιαίτερον κλειστὸν διαμέρισμα, εἶδος πύργου, τὸ ὁποῖον ἐφωδίασε μὲ πᾶσαν πολυτέλειαν καὶ πᾶν ἀναγκαῖον, καὶ ἐν αὐτῷ ἔκλεισε τὴν θυγατέρα του ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν ἐποπτεῖαν ἐδικῶν πρὸς τοῦτο προσώπων (κορασίων), φρονῶν ὅτι ἐν τῇ ἀπομονώσει θὰ ἠδύνατο ἡ θυγάτηρ του νὰ συνεχίσῃ καὶ περατώσῃ τὴν μόρφωσίν της.

Μάταια ὁμως ὑπῆρχαν τὰ μέτρα τοῦ Διοσκόρου, φλογεροῦ ἐθνικοῦ καὶ εἰδωλολάτρου, εἰς τὸ νὰ ἐμπο-

δίση πᾶσαν ἐπικοινωνίαν τῆς θυγατρὸς του ὄχι μόνον μετὰ τῶν διωκομένων τότε καὶ μισουμένων χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει μετὰ ξένων ἀνθρώπων, ἐφ' ὅσον εὐρίσκετο εἰς τοιαύτην ἡλικίαν.

Κατὰ τινὰς διηγήσεις, ἡ ἁγία Βαρβάρα, καίτοι περιορισθεῖσα εἰς τοιοῦτον ἀποκλεισμόν, ἐσωτερικῶς ἤδη ἦτο χριστιανή, διδάσκαλός της δὲ εἰς τὰς ἀληθείας τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὑπῆρχεν ὁ διάσημος Ὁριγένης· κατ' ἄλλους δέ, εἰς τὴν ἰδέαν περὶ τῆς μηδαμινότητος τῶν εἰδώλων καὶ τῆς ἀνοησίας τοῦ ἔθνησμοῦ ἤχθη κατ' οἰκονομίαν τῆς θείας προνοίας ἐκ τῆς θεωρίας τοῦ οὐρανοῦ, ἦτοι τῆς τάξεως τῆς φύσεως, τῶν ἀστέρων καὶ πασῶν τῶν μεγάλων δυνάμεων καὶ καλλονῶν τῆς φύσεως, αἵτινες διατόρως ἐξαγγέλλουσιν τὸν ὑψιστον αἴτιον παντὸς ἐν τῷ κόσμῳ Θεόν, τὸν ὁποῖον ἐπίστευον οἱ χριστιανοί· κατὰ τινὰς δὲ ἐπὶ πλέον διηγήσεις, μετὰ τῶν γυναικῶν, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν συνοδείαν της, θὰ ἦσαν καὶ τινες χριστιαναί, αἱ ὁποῖαι ἠδύνατο νὰ τῇ μεταδώσουν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν.

Ἦλθε καιρὸς, ὅτε ὁ πατὴρ της ἠθέλησε νὰ τὴν ἐκδώσῃ εἰς γάμον εἰς ἓνα ἐκ τῶν ἐπιφανῶν καὶ πλουσίων, οἱ ὁποῖοι ἐζήτησαν τὴν χεῖρά της, ἡ ἁγία ὁμως ὀριστικῶς ἠρηγήθη. Τότε ὁ πατὴρ της μετέβαλε τὴν ἐναντί της στάσιν τῆς ἀπομονώσεως, φρονῶν ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπομόνωσίς της ἀπὸ τῆς κοσμικῆς ματαιότητος καὶ τῶν διαφόρων διασκεδάσεων ἐν γένει ἀπεξένωσαν αὐτὴν ἀπὸ τῶν γηίνων δεσμῶν τῶν ἰδιαζόντων εἰς τὸ φύλον καὶ

τὴν ἡλικίαν της, τῇ ἐπέτρεψε νὰ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ οἴκου ἐλευθέρως καὶ νὰ συνάπτῃ σχέσεις καὶ ἐν γένει νὰ ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ οἰονδήποτε αὐτὴ ἐπεθύμει.

Κατὰ τινὰς διηγήσεις, κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς χρόνον ἡ ἁγία Βαρβάρα ἐγνωρίσθη καὶ ἐφιλιώθη μετὰ τινῶν νεανίδων χριστιανῶν, παρὰ τῶν ὁποίων ἔλαβε τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, κατόπιν δὲ συνήνησεν ἱερέα τινά, τυχαίως ἀφικόμενον ἐξ Ἀλεξανδρείας τάχα ὡς ἔμπορος, παρὰ τοῦ ὁποῖου ὀριστικῶς ἀπεδέχθη τὸν χριστιανισμόν καὶ ἔλαβε τὸ βάπτισμα.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ πατὴρ της ἐπὶ τινα χρόνον ἔπρεπε νὰ ἀπουσιάσῃ ἐκ τοῦ οἴκου του, ὅταν δὲ ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ, κατὰ παράκλησιν τῆς θυ-

Ἡ ἁγία Βαρβάρα

(Τοιχογραφία παρεκκλησίου Τριῶν Ἱεραρχῶν μ. Βασιλαῦ Μεταώρων, 1571 ατ.)

1. Biblioth. hag. Graeca² 213, 214, 215. Bibliotheca hagiog. Latina 913-971 καὶ Bibl. hag. orient. 132-134.

2. Martyrolog. Roman. (Propylaeum ad Acta SS. Decembris) 1940 σ. 564.

Ἰδιαίτερον ἀγιολογικὸν μελέτημα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἁγία μεγαλομάρτυς Βαρβάρα» ἔγραψε τῷ 1925 ὁ Δοχμ. Ἐμμανουὴλ Ἱ. Καρπάδιος (νῦν Μητροπολίτης Κῶ), ὅστις δέχεται, «ὅτι αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τῆς ἁγίας διηγήθησαν ἐν Νικομηδείᾳ» (αὐτόθι σ. 16).

γατρός του, ἐφρόντισε νὰ κατασκευάσῃ παρὰ τὸ διαμέρισμά της λουτρὸν ἐπὶ τῇ βάσει ἰδικοῦ του σχεδίου. Ἡ ἅγια ὁμῶς παρεκάλει τοὺς ἐργάτας νὰ ἐπιταχύνουν τὴν κατασκευὴν, ἀντὶ δὲ ἐνὸς παραθύρου διέταξε νὰ κατασκευάσουν τρία παράθυρα ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν ᾧ ἡ ἴδια διὰ τοῦ δακτύλου της ἐσημείωσεν ἐπὶ τινος τοίχου τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ. Παρεκάλει τὸν πατέρα της νὰ κατασκευασθῇ τοιοῦτον λουτρὸν μὲ μεγάλην λεκάνην ὕδατος, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ βαπτισθῇ εἰς αὐτό.

Ὅταν ἐπέστρεψεν ὁ πατήρ της καὶ ἀπεκαλύφθη ἐνώπιόν του τὸ μουσικὸν τῆς διαγωγῆς τῆς θυγατρὸς του, ἦτις καὶ ἀφόβως ὡμολόγησεν ἑαυτὴν χριστιανὴν, κατελήφθη ὑπὸ τοιαύτης ὀργῆς, ὥστε ὁ ἴσος ἀγαπῶν τὴν θυγατέρα του Διόσκορος ἐπέβαλεν εἰς αὐτὴν φρικτὰς βασάνους, κατ' ἀρχὰς μὲν αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἔπειτα δὲ, βλέπων ὅτι αἱ βασάνοι δὲν ἐκλόνηζον τὴν ἀνδρικήν της στάσιν ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει, παρέδωκεν αὐτὴν πρὸς βασανισμὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα, τὸν διοικητὴν δηλ. τῆς περιφερείας ἐκείνης. Καθ' ὃν χρόνον ἡ μάρτυς ἐβασανίζετο ὑπὸ τοῦ πατρὸς της, πλήρης τραυμάτων καὶ αἱμάτων κατώρθωσε νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πατρὸς της καὶ νὰ δραπετεύσῃ ἐκ τοῦ πατρικοῦ οἴκου, ὅποτε ὁ ἐκμανεὶς πατήρ ὤρμησε ξιφήρης ὀπισθὲν της, ἐνᾧ δὲ ἔφθινε τρέχουσα μέχρις ἐνὸς ὄρους, ἡ μάρτυς ἐκούρθη εἰς σπήλαιον. Ὁ πατήρ της ὁμῶς κατώρθωσε νὰ τὴν εὔρη καί, ἀρπάσας αὐτὴν ἐκ τῆς κόμης, τὴν ἔσυρεν εἰς τὸν οἶκόν του, τύπτων αὐτὴν συγχρόνως αἱματηρῶς καὶ τὴν παρέδωκεν εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀρχάς. Αἱ ἀρχαὶ τὴν ὑπέβαλον ἐκ νέου εἰς φρικτὰς βασάνους, ὅθεν καὶ δικαίως ἀπεκλήθη ἡ ἅγια *μεγαλομάρτυς*, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐξηγριωμένου πατρὸς της, ὅστις καὶ αὐτὸς τὴν ἐβασάνισεν μετὰ τῶν ἀρχῶν, μέχρις ὅτου ἰδιοχείρως τὴν ἀπεκεφάλισε.

Κατὰ τὸν χρόνον τῶν φρικτῶν μαρτυριῶν της ἡ ἅγια Βαρβάρα παρεμυθεῖτο καὶ ἐνισχύετο βλέπουσα ἐνώπιόν της τὸν Χριστόν.

Μετὰ τῆς ἁγίας Βαρβάρας περὶ τὸ 306 συνεμαρτύρησεν ἀποκεφαλίσθεισα καὶ ἡ ἅγια Ἰουλιανή, ἡ ὁποία καὶ συνοραζέται τῇ 4ῃ Δεκεμβρίου. Αὕτη ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, βλέπουσα τὴν εἰς Αὐτὸν φλογερὰν πίστιν τῆς ἐνδόξου μάρτυρος Βαρβάρας.

Ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ὁ Σοφὸς (886·912) ἀνήγειρεν ἐν ΚΠόλει ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ναὸν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Βαρβάρας¹, εἰς τὸν ὁποῖον ἦσαν ἀποθεθειμένα τὰ ἱερά της λείψανα. Φαίνεται, ὅτι ταῦτα μετηνέχθησαν εἰς τὴν Βενετίαν τῷ 991, ὡς ἀναφέρει ὁ Du-Cange², πιθανῶς ὁμῶς πρόκειται οὐχὶ περὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἱ. λειψάνου, ἀλλὰ περὶ τμημάτων αὐτοῦ. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, ὀνόματι Βαρβάρα, σύζυγος

τοῦ ὁσίου μεγάλου Δουκὸς τοῦ Κιέβου Σβιατοπόλκ —Μιχαήλ, ἔφερον ἐκ ΚΠόλεως ἱ. λείψανα τῆς ἁγίας, ἅτινα καὶ ἀπετέθησαν ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς Κιεβο-Μιχαήλ, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν ὁ Σβιατοπόλκ τῷ 1108.

Κανόνα εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγ. Βαρβάρας ἔγραψεν ὁ Στέφανος Σαβαΐτης³, ἐξεδόθησαν δὲ καὶ ἰδιαίτεροι ἄσματικοὶ ἀκολουθίαι καὶ παρακλητικοὶ Κανόνες καὶ κδ' Οἴκοι τῆς ἁγίας⁴.

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ ἅγια Βαρβάρα θεωρεῖται προστάτις τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν παιδίων κατὰ τῆς εὐλογίας⁵, ἐν δὲ τῇ Δύσει τῶν ἐργατῶν ὀρυχείων, τῶν πύργων, τῶν φυλακισμένων, τῶν ἀρχιτεκτόνων, τῶν κωδωνοποιῶν, τῶν ὀχυρώσεων, τῶν πυριτιδοποιῶν, τῶν χαλκουργῶν, τῶν μαγειρῶν καὶ ἄλλων. Ἰδιαίτερος ἐπικαλοῦνται τὴν μεγαλομάρτυρα κατὰ τοὺς τυφῶνας καὶ τὰς πυρκαϊὰς, τὴν πανώλην καὶ τὰς ἐπιθανατίους στιγμὰς, θεωρεῖται δὲ βοηθὸς κατὰ τοῦ αἰφνιδίου θανάτου⁶.

Ἐν τῇ τέχνῃ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς ἡ ἁγ. Βαρβάρα παρίσταται ὡς κόρη ἐξόχου πνευματικῆς ὠραιότητος, κρατοῦσα διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς σταυρόν, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἔχουσα μὲ ἀνεστραμμένην τὴν παλάμην εἰς σημεῖον ἀνοχῆς καὶ ὑπομονῆς εἰς τὸ μάρτυριον. Εἰς τὰς «ὑποθέσεις» (συνθέσεις) τοῦ μαρτυρίου της παρίσταται καταδικωμένη ὑπὸ τοῦ σκληροῦ πατρὸς της, ξιφήρους, εἰς τὸ βάθρον δὲ διακρίνεται ὁ πύργος, ἐν τῷ ὁποίῳ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἦτο κεκλεισμένη. Εἰς ἄλλην «ὑπόθεσιν» ἡ ἅγια παρίσταται κατὰ τὸ ἥμισυ βυθισμένη ἐντὸς ῥωγμῆς βράχου, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πατήρ της ἀποκεφαλίζει αὐτὴν.

Ἐν τῇ τέχνῃ τῆς Δύσεως ἡ ἅγια ζωγραφίζεται ἐπίσης ὡς εὐγενῆς κόρη ὠραιότητι, κρατοῦσα διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ ποτήριον τοῦ μαρτυρίου, ἡ κλάδον φοίνικος, σύμβολον τῆς νίκης ἐν τῷ μαρτυρίῳ, ὅπισθεν δὲ αὐτῆς ἐν ἀπόπτῳ διακρίνεται ὁ πύργος. Συχνὰ παρίσταται ἐν συνοδείᾳ μετ' ἄλλων παρθενομαρτύρων, ἰδιαίτερος δὲ μετὰ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης.

Πρὸς β. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠ. ΡΑΜΦΟΣ π. Θ.

1. *Μηναῖον* Δεκεμβρίου, (Βενετία 1875) σ. 13. Ὁ στίχος τοῦ συναξαρίου τῆς ἁγίας ἔχει οὕτω:

*Εἶπαι πατὴρ θύσας σε, μάρτυς Βαρβάρα,
Υπῆρξεν ἄλλος Ἀβραάμ διαβόλου.*

2. Βλέπε *Louis Petit*, Bibliographie des Acolouthies Grecques, Bruxelles, 1926 σ. 20 ἔξ. καὶ «Θεολογία» ΚΑ' (1950) σ. 511. Ὁ μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης ἔγραψεν ἰδιαίτερον Κανόνα εἰς τὴν ἁγίαν Βαρβάραν ἐπὶ σπηλαίου τῆς νήσου Κιμῶλου ἀπὸ τῆς νόσου εὐλογίας, ὅστις εἶναι ἀνέκδοτος.

3. Γενικῶς περὶ τῶν παρ' ἡμῖν λαϊκῶν δοξασιῶν τῶν ἀφορῶν εἰς τὴν ἁγ. Βαρβάραν ἰδὲ *Γεωργίου Α. Μέγα*, Ζητήματα ἑλληνικῆς λαογραφίας, Ἐπετηρὶς λαογραφικοῦ ἀρχείου 1943-44, τεῦχος Γ' σ. 29 ἔξ., καὶ Πρὸς β. Ι. Σ. Ράμφου - Κ. Ι. Παπαδοπούλου, Λαογραφικὰ τῆς Κιμῶλου, ἐν Πειραιεὶ 1953, σ. 52 κς'.

4. Βλ. σχετικῶν ἄρθρων ἐν *Lexikon für Theologie und Kirche*, I, στ. 958/59 ἔνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

⁵ Ἡ πνευματικὴ βασιλεία μόνη διὰ πνευματικῶν μέσων δύναιται νὰ ἰδρυθῇ καὶ διατηρηθῇ.

1. *Μαν. Ι. Γεδεών* Βυζαντινὸν ἑορτολόγιον, ΚΠολις, 1899 σ. 197. Παναγοῦ τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουν ναοὶ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγ. Βαρβάρας, ἐν οἷς καὶ τὸ παρὰ τὸ Δαφνὶ (Ἀθηνῶν) φερώνυμον προσκύνημα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. (Πρὸς βλ. Ἐμμαν. Ἰ. Καρπαθίου ἐνθ' ἄνωτ. σ. 43-62).

2. Constant. Christ. IV, 144.

**ΕΞΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΔΑΝΙΗΛ ΠΕΤΡΟΥΛΙΑ,
ΕΙΣ ΤΡΙΠΟΛΙΝ, ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1862**

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα πληροφορίας, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Θεοφάνης Σιατιστεὺς ἀνεμίχθη εἰς πράξεις ξένας τῇ Ἀρχιερατικῇ αὐτοῦ ιδιότητι καὶ συγκεκριμένως, ὅτι μετέσχε εἰς ἐπαναστατικὰς, κατὰ τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος, ἐκδηλώσεις, κατὰ τὸ ἔτος 1862, ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀποστείλῃ εἰς Τρίπολιν ὡς ἔξαρχον Αὐτῆς τὸν Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλιαν, τὸν μετὰ ταῦτα Ἀρχιεπίσκοπον Ἀργολίδος, πρὸς διενέργειαν ἀνακρίσεων.

Τὴν οὕτως ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ἐγνώρισε τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τοῦ κατωτέρω Αὐτῆς ἐγγράφου.

« Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Φεβρουαρίου 1862

Ἀριθ. $\frac{\text{πρωτ. 12810}}{\text{Διεκ. 89}}$ Ἡ Σύνοδος
Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον

Ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος ἔκρινεν ἀναγκαῖον ν' ἀποστείλῃ εἰς Τρίπολιν ἓνα τῶν ἱκανωτέρων κληρικῶν πρὸς ἐξέτασιν τῶν διαδοθέντων περὶ τοῦ ἐκεῖ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ὅτι δὴθεν ἔλαβεν μέρος εἰς τὰ ἐκεῖ ἐπαναστατικὰ κινήματα, γνωστοποιεῖ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὡς τοιοῦτον ἐξελέξατο τὸν Ἱεροκῆρυκα τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας Ἀρχιμανδρίτην Δανιὴλ Πετρούλιαν.

Ὅθεν γνωστοποιεῖ ἡ Σύνοδος τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀποσταλῆσομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, παρακαλεῖ αὐτὸ νὰ διατάξῃ ἀμέσως νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὸν ἀποστελλόμενον ὅλα τὰ μέσα τῆς, πρὸς τὴν ἀποστολὴν ταύτην, ὁδοιορίας του.

† Ὁ Ἀθηνῶν Μισαὴλ Πρόεδρος
† Ὁ Οἰτύλου Προκόπιος
† Ὁ Γυθείου Ἰωσήφ
† Ὁ Θήρας Ζαχαρίας

Ὁ π. ρ. τ. Ἰ. Σ. Β. Ἐπίτροπος
Γ. Πραΐδης ».

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ Μ. Ποτλῆ, παρεκάλεσε τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τοιοῦτο, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν διαταγῶν πρὸς τὰς ὑπ' αὐτό, ἀρχὰς ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παροχῆς συνδρομῆς εἰς τὸν Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλιαν καὶ ὄντως ἀποδεχθὲν τὴν παράκλησιν ταύτην, ἀπαντητικῶς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2795/10-2-862 ἐγγράφου αὐτοῦ «περὶ συνδρομῆς τοῦ εἰς Τρίπολιν ἐκτάκτως ἀποσταλέντος Ἱεροκῆρυκος τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας Κυρίου Δανιὴλ Πετρούλια», ἐγνώρισεν αὐτῷ, ὅτι ἐξεδόθησαν δύο ἐγγράφα, «ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐν ἀευθύνεται πρὸς τὸν Ἀντιστράτηγον Κύριον Γενναῖον Κολοκοτρῶνην, παραγγελλόμενον νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του, τὸ δὲ πρὸς ἀπάσας τὰς, κατὰ τὰ μέρη τῆς διόδου του πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀρχὰς, παραγγελλόμενας νὰ τῷ χορηγήσωσιν πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς πορείας του» τοιοῦτοτρόπως ἡ Πολιτεία ἐφωδίασε

τὸν ἐν λόγῳ Ἐξαρχον μὲ ἀπαντα τὰ σχετικὰ, πρὸς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐγγράφα πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Σύνοδος, μετὰ τὴν ἔγκρισιν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, τῆς προτάσεως Αὐτῆς περὶ μεταβάσεως τοῦ Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλια εἰς Τρίπολιν ἐκοινοποίησεν αὐτῷ, τὸ κάτωθι ἐγγράφον.

« Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Φεβρουαρίου 1862.

Ἀριθ. $\frac{\text{πρωτ. 12810}}{\text{Διεκ. 91}}$ Ἡ Σύνοδος
Πρὸς

Τὸν Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Δανιὴλ Πετρούλιαν Ἱεροκῆρυκα τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ἐπιθυμοῦσα ἡ Σύνοδος νὰ πληροφορηθῇ ἕαν, καθὰ διεδόθη, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ἔλαβεν ἀληθῶς μέρος, καὶ κατὰ πόσον, εἰς τὰ ἐν Τρίπολει, ἀρτίως γενόμενα ἐπαναστατικὰ κινήματα ἢ συνέδραμεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἔργῳ ἢ λόγῳ τοὺς ἐπαναστάτας, ἀναγκαῖον ἔκρινεν ν' ἀποστείλῃ ἓνα τῶν κληρικῶν πρὸς ἀκριβῆ ἐξέτασιν καὶ ἔρευναν τούτων διὸ κατάλληλον πρὸς τοῦτο θεωρήσασα ὑμᾶς, σᾶς προσκαλεῖ ἵνα μεταβῆτε εἰς Τρίπολιν καὶ ἐκπληρώσητε τὴν ἔξαρχικὴν ταύτην ἀποστολήν σας ὡς ἐφεξῆς.

α) Ν' ἀνακρίνητε αὐτὸν τὸν ἴδιον Σ. Ἀρχιεπίσκοπον ἐπὶ τῶν πιθανῶν ὑπονοιῶν, ὡς ἡ Κυβέρνησις παρὰ διαφόρων ἔλαβε περὶ τῆς διαγωγῆς του ὡς πρὸς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπαναστατικὰ, ἐν Τρίπολει, κινήματα προσέτι δὲ καὶ πάσης τάξεως ἀνθρώπων, ἐξ ὧν δύνασθε ν' ἀνακαλύψητε τὴν ἀλήθειαν καὶ μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀνακρίσεων νὰ ζητήσητε καὶ λάβητε παρ' αὐτοῦ τὴν ἀπολογία του ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῇ, ὅτι κατηγορεῖται.

β) Νὰ ἐπεκτείνητε τὰς ἐξετάσεις, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ εἰς ἄλλους κληρικούς, ἕαν πληροφορηθῆτε ὅτι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν κληρικῶν ἔλαβον μέρος τινὲς εἰς τὰ κινήματα ταῦτα καὶ ἕαν ἀυθορμητῶς ἢ προτροπῇ ἄλλου καὶ τίνος ἔπραξαν τοῦτο.

γ) Ἐν τῷ διαστήματι τῶν ἡμερῶν τῆς ἐκεῖ διαμονῆς σας νὰ καταβάλητε πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν, ὥστε διὰ καταλλήλου διδασκαλίας τοῦ θείου λόγου, ἕαν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ καὶ ἕαν τὸ κρίνητε εὐλογον, νὰ προτρέψητε τὸν λαὸν ἵνα διατελῇ ἀείποτε πιστὸς εἰς τὸν Βασιλέα, νὰ σέβηται καὶ ὑποτάσσεται εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος καὶ τὰ καθεστῶτα, νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν τάξιν, ἐν οἷς ἅπασι τούτοις εὐρίσκει ἕκαστος τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ συμφέρον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν τε πρόσκαιρον καὶ αἰώνιον, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἰδιοκτησίας του, καθὰ περὶ τούτου ἀποφαίνεται καὶ ἡ ἀπὸ 8 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς πρὸς ἅπαντας, κληρικούς τε καὶ λαϊκούς, Συνοδικὴ προτροπὴ καὶ νουθεσία, ἥτις πρὸς τοῦτο ἐγκλείεται ὧδε, ἵνα συμφῶνως πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτῆς ὁμιλήτε διδάσκοντες.

Σὺν τούτοις, παραγγέλλει ὑμῖν ἡ Σύνοδος ὅτι, ἅμ' ἀφιχθέντες εἰς Τρίπολιν, θέλητε ἐγχειρίσει τὸ πρὸς τὸν εἰρημένον Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον ἐγκλειστον ὧδε Συνοδικὸν ἐγγράφον, δι' οὗ γνωστοποιεῖται αὐτῷ,

ὄτι ἀποστέλλεσθε ἐκεῖσε παρὰ τῆς Συνόδου, ἵνα ἐκπληρώσητε τὰ τῆς ἀποστολῆς σας, καθ' ἧς ἔχετε ὁδηγίας.

Ἀποστέλλουσα δὲ ὑμᾶς ἡ Σύνοδος εἰς τὴν διακονίαν ταύτην πέποιθεν, ὅτι θέλητε ἐκπληρώσει τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον τῆς ἀποστολῆς σας σὺν πάσῃ ἀκριβεῖα καὶ φιλοτιμίᾳ, ἀποβλέποντες πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἀποστέλλεσθε, ἵνα αὕτη ἐπομένως ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

Περαιώσαντες δὲ τὰς ἀνακρίσεις θέλετε ὑποβάλει αὐτὰς τῇ Συνόδῳ μὲ ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ ἐκθεσίνας, ἐκθέτοντες τὸ ἐξαγόμενον αὐτῶν μὲ ἀκριβολογίαν καὶ σαφήνειαν.

Ἐγκλείονται δὲ ὧδε ἐν ἀντιγράφῳ

α) πρωτόκολλον ἐκλογῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁρκωδοσίας τοῦ λαοῦ, καὶ

β) τρία ἀποσπάσματα ἐπιστολῶν, τὰ ὁποῖα εἰσιν ἐνδείξεις, τῆς ἐνοχῆς τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου εἰς τὰ ἐπαναστατικά κινήματα.

Τελευταῖον, θέλετε κρατεῖ τακτικὸν ἡμερολόγιον τῆς ὁδοιορίας σας καὶ κατάλογον σημειοῦντες ἐν αὐτῷ τὰ τῆς ὁδοιορίας σας ἔξοδα, ὃν θέλετε ὑποβάλλει εἰς τὴν Σύνοδον δι' ἰδιαιτέρας ἐκθέσεώς σας πρὸς ἀπότισιν

† Ὁ Ἀθηνῶν Μισαὴλ Πρόεδρος

† Ὁ Οἰτύλου Προκόπιος

† Ὁ Γυθείου Ἰωσήφ

† Ὁ Θήρας Ζαχαρίας

Ὁ π. ρ. τ. Ἰ. Σ. Β. Ἐπίτροπος Ἰ. Πραΐδης ».

Ὁ Δανιὴλ μεταβὰς εἰς Τριπόλιν ἐπελήφθη ἀμέσως τοῦ ἔργου αὐτοῦ, λαβὼν τὴν κατάθεσιν τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου Θεοφάνους Σιατιστέως², ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐστρέφετο ἡ κατηγορία¹ ὅμως ἡ λῆψις τῆς ἀπολογίας τούτου ἔσχε δυσμενῆ, παρὰ τῇ κοινωνίᾳ τῆς Τριπόλεως, ἀπήχησιν, ὡς δείκνυται ἐκ σχετικῆς, τοῦ Συνοδικοῦ Ἱεράρχου, ἀναφορᾶς, ἐχούσης οὕτως.

« Ἐν Τριπόλει τὴν 19 Φεβρουαρίου 1862

Ἀριθ. Πρωτ. 1
Διεκ. 2 Πρὸς

Τὴν Ἱερὰν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι ἀφίχθεις ἐναυθὰ τὴν 15 τρέχοντος μηνὸς περὶ τὴν 8 μ.μ. ὥραν, ἐνεχείρισα ἀμέσως πρὸς τὸν ἀρχηγὸν κ. Γ. Θ. Κολοκοτρώνην τὴν συστατικὴν τοῦ Ἱπουργείου, ἐξαιτησάμενος τὴν συνδρομὴν του. Τὴν ἐπομένην ἐνεχείρισα τῷ Σ. Ἀρχιεπισκόπῳ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔγγραφο τῆς Ἱ. Συνόδου, ὡς καὶ τοῖς κυρίοις

1. Τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλια εἰς Τριπόλιν «ἵνα ἐξετάσῃ περὶ τινῶν λαβόντων χώραν ἀρτίως αὐτόθι» ἐγνώρισεν ἡ Σύνοδος τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 12810)92 καὶ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1862, ἔγγραφου τῆς.

2. Ταύτην ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» ἔτ. 1949 ἀριθ. φύλ. 3. σ. 40—42.

Νομαρχεῦντι καὶ Εἰσαγγελεύοντι τὰς συστατικὰς τοῦ Ἱπουργείου διαταγὰς, ζητήσας καὶ αὐτῶν τὴν συνδρομὴν, οἵτινες ἀμέσως μοὶ παρετήρησαν, ὅτι τοιαῦτα μέτρα δὲν ἔπρεπε νὰ ληφθῶσι κατὰ τοῦ Ἀρχιερέως πρῶτον ἠρκέσθην ὅθεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ συλλέξω ἀπλᾶς τινὰς πληροφορίας. Τὴν δὲ 17 σύμφωνα μὲ τὴν διαταγὴν τῆς Ἱ. Συνόδου (συναινέσει καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ) προσέβην εἰς τὴν ἐξετάσιν τοῦ Σ. Ἀρχιεπισκόπου, προθέμενος νὰ ἐξετάσω καὶ ἄλλα πρόσωπα.

Ἄλλὰ χθὲς, προκειμένου νὰ ἐξετάσω πρόσωπά τινα προσεκλήθην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅπου εὔρον τὸν τε Νομαρχεῦντα καὶ τὸν Ἀντισταγγελέα, οἱ ὁποῖοι μοὶ παρετήρησαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅτι ἡ γενομένη τὴν προτεραίαν ἀνάκρισις τοῦ Ἀρχιερέως ἔκαμε κακὴν ἐντύπωσιν καὶ δέον ν' ἀναβάλω τὴν περαιτέρω ἐνεργεσίαν μου, διότι, εἰπὸν μοι, κινδυνεύει νὰ διαταραχθῇ ἔνεκα τούτου ἡ ἡσυχία καὶ τάξις, ὡς ὄντων ἔτι ἐξημμένων τῶν πνευμάτων, προσθέσαντες, ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ ἀνέφερον περὶ τούτου εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀναμένουν ὁσονούπω διαταγὰς. Ἀντιπαρήρησα αὐτοῖς, ὅτι, ἀφοῦ ἀπεστάλην, πρέπει νὰ ἐνεργήσω τὸ καθήκον μου, φρονῶ δέ, ὅτι οὐδεὶς φόβος διαταράξεως τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως ὑπάρχει ἐκ τῶν ἐνεργειῶν μου, διότι αὐταὶ γινήσονται καὶ μυστικῶς καὶ ἐν ἄκρῳ ἡσυχίᾳ, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθην, ἐπιμεινάντων τοῦ τε Νομαρχεῦντος καὶ τοῦ Ἀντισταγγελέως εἰς τὸ ν' ἀναβάλω ἐπὶ τινὰς ἡμέρας πᾶσαν ἐνεργεσίαν καὶ ἀναφέρω περὶ τούτου. Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἠναγκάσθην νὰ ἐνδώσω προτραπεῖς καὶ παρὰ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ.

Ὅθεν καθυποβάλλων ταῦτα εὐσεβάστως τῇ Ἱ. Συνόδῳ ἀναμένω τάχιστα καὶ περὶ τοῦ πρακτεοῦ, διαταγὰς αὐτῆς. Οὐχ ἤττον ὅμως, ἐάν μοι ἐπιτραπῇ παρὰ τῶν εἰρημένων ἀρχῶν καὶ τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ, θέλω προβῆ εἰς τὰς ἐνεργείας μου καὶ πρὶν ἢ λάβω αὐτάς.

Ἱποσημειοῦμαι εὐσεβάστως

Εὐπειθέτατος

Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλιας».

Ἡ Σύνοδος, λαβοῦσα γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀναφορᾶς ταύτης τοῦ Δανιὴλ, ἔχουσα δὲ πληροφορίας, ὅτι μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Τριπόλεως ἐδημοσιεύθη δυσμενὴς ἀτμόσφαιρα ἐκ τῆς λήψεως ἀπολογίας τοῦ Ἱεράρχου αὐτῶν ἀπεφάσισε, πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων συνεπειῶν, ν' ἀνακαλέσῃ τὸν ἐκ τῆς Ἱεραρχικῆς ἀποστολῆς ἀποστείλασα αὐτῷ σχετικὸν ἔγγραφο, εἰς ὃ ἀπήντησεν ὡς ἀκολούθως, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας.

« Τὴν 9 Ἰουνίου 1862 ἐν Ἀθήναις.
Ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 13070 διαταγὴν
τῆς Ἱ. Συνόδου.

Πρὸς

Τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Εὐαρεστουμένη ἡ Ἱ. Σύνοδος νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκ Τριπόλεως ἀναφορὰν μου τὴν 19 Φεβρουαρίου ἔ. ἔ. θέλει ἀναγνωρίσει, ὅτι ἦν αὐτὸς τῶν δυνατῶν νὰ ἐκτελέσω τὸ μέρος τῆς διαταγῆς τῆς, τὸ

Η ΘΕΟΚΡΙΣΙΑ

Ἡ θεοκρισία λέγεται καὶ θεοδικία. Εἶναι παλαιὸν εἶδος, ἢ μᾶλλον τρόπος ὄρκου καὶ μέσον ἀποδεικτικῶν τοῦ πρωτογόνου δικαίου. Ἐλλείπει ἄλλων μαρτυριῶν καὶ τεκμηρίων, ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀμφισβητουμένης ἀθωότητος ἢ ἐνοχῆς τῶν κατηγορουμένων, καὶ ἰδίως προκειμένου περὶ συζυγικῆς ἀγνότητος. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἐγίνετο μία μυστική, ὅπως ἐνόμιζον, ἐπέμβασις τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐδίκασε, τρόπον τινά, δι' αὐτῆς (θεοδικία) καὶ ἐξέφαινε τὴν κρίσιν αὐτοῦ (θεοκρισία). Διότι ὑπετίθετο ὅτι, ὡς ἔφορος τοῦ δικαίου, ἐτιμῶρει ἀθώωρει τὸν ἔνοχον, ἢ ἀπεκάλυπτε, κατὰ τινά τρόπον, τὴν ἐνοχὴν του, διὰ τῆς ἐπιβαλλομένης δοκιμασίας.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ ἄλλοι λαοί, Βαβυλώνιοι, Αἰγύπτιοι, Ρωμαῖοι κ.λ.π., ἐχρησιμοποιοῦν τὴν θεοκρισίαν ἐπὶ ἀμφισβητουμένων περιπτώσεων τοῦ δικαίου. Καὶ οἱ Βυζαντινοὶ τὴν μετεχειρίζοντο ἐνίοτε, παρὰ τὴν ἐπίσημον καταδίκην τῆς. Μεγάλῃ ὁμως χρησίμῃ, ἢ μᾶλλον κατάχρησις, ἐγένετο κατὰ τὸν Μεσαίωνα, εἰς τὴν Δύσιν, παρὰ τὸ ὅτι, ἀπὸ τοῦ 12ου μ. Χ. αἰῶνος, τὴν κατεδίκασε καὶ κατεδίωκεν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία. Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἀκόμη εἶναι ἐν χρήσει εἰς πρωτογόνους λαοὺς τῆς γῆς.

Ἡ θεοκρισία ἐφηρμόζετο διὰ διαφόρων μέσων καὶ σημείων. Οἱ κυριώτεροι τρόποι αὐτῆς διὰ τοὺς ὑπόπτους ἐνοχῆς ἦσαν οἱ ἑξῆς: Ἐξηναγκάζοντο 1) Νὰ κρατήσουν διὰ τῶν χειρῶν πεφυρακτωμένον σίδηρον. 2) Νὰ πῖουν δηλητήριον ἢ ὕδωρ, παρασκευαζόμενον ὑπὸ τοῦ μάγου. 3) Νὰ πατήσουν ἐπὶ πεφυρακτωμένου ἀντικειμένου ἢ νὰ βαδίσουν ἐπὶ πυρᾶς. 4) Ἐμνομάχουν πρὸς ἀλλήλους. 5) Ἐρρίπτοντο εἰς ποταμὸν ἢ τὴν θάλασσαν, ἔχοντες τὰς χεῖρας δεδεμένας

ἀναφερόμενον εἰς τὴν ὑποβολὴν ἐκθέσεως περὶ τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἣν ἀπεστάλην εἰς Τρίπολιν, καὶ ἐξ ἧς ἀνεκλήθη προσωρινῶς μόλις ἐπιληφθεὶς αὐτῆς καὶ ὅτι, ἐπομένως, τὴν συνώδευσα τὴν ἀπὸ 30 π. μ. Ἀπριλίου ἀναφορὰν μου με ἐκθεσιν ἀποτελέσματος οὐχὶ ἐκ λήθης καθήκοντος ἀλλ' ἐκ τοῦ μετεώρου τῆς θέσεώς μου καὶ ἐξ ἐλλείψεως ὕλης ἐπὶ καταρτισμῷ τοιαύτης.

Γνωρίζω τί ὀφείλω εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ἰ. Συνόδου καὶ μετὰ σεβασμοῦ καὶ ζήλου ἐδέχθην τὴν δοθεῖσάν μοι ἐντολὴν ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν προέλαβον νὰ ἐκτελέσω πλὴν τοῦ α' μέρους τοῦ α § τῆς ὑπ' ἀριθ. 12810 διαταγῆς τῆς.

Ὅθεν καὶ ὅλον τὸ ἀνακριτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς εἰς Τρίπολιν μεταβάσεώς μου περιορίζεται εἰς τὴν προκαταρκτικὴν ἐξέτασιν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, τὴν ὁποίαν κατὰ τοὺς τύπους τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἔχουσιν καὶ οὕτως ἔγκυρον οὖσαν, ὑποβάλλω συνημμένως ὡδε, ἐπιστρέφων συνάμα καὶ ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀναχώρησίν μου δοθέντα μοι σχετικὰ, πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, ἔγγραφα.

Εὐπειθέστατος

Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλιας ».

Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

πρὸς τοὺς πόδας. 6) Νὰ εἰσαγάγουν τὰς χεῖράς των ἐντὸς ζέοντος ὕδατος. Ὅστις ἐξήρχετο ἐξ ὄλων τούτων σώος καὶ ἀβλαβῆς ἐθεωρεῖτο ἀθῶος. 7) Νὰ κρατήσουν τοὺς βραχίονάς των ὀριζοντιῶς ἐν εἶδει σταυροῦ. Ὁ κρατῶν αὐτοὺς ἐπὶ περισσοτέραν ὥραν ἐθεωρεῖτο ἀθῶος. 8) Ἐρρίπτετο κλῆρος, καὶ ὅστις ἐκλήρουτο ἐθεωρεῖτο ἔνοχος. 9) Νὰ καταπίνουν ταχέως καὶ ὁμαλῶς βλωμὸν ἄρτου μετὰ τυροῦ. Πᾶσα δὲ δυσκολία κατὰ τὴν κατάποσιν ἐθεωρεῖτο σημεῖον ἐνοχῆς. 10) Μετελάμβανον τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον κακὸν ἀποτέλεσμα διὰ τὸν ἔνοχον.

Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ τρόποι οὗτοι καὶ τὰ μέσα εἶχον ἐνίοτε ἀποτελέσματα ἀντίθετα τῶν ἀναμενομένων, ἐνεκα τοιαύτης ἢ τοιαύτης σωματικῆς ἀντοχῆς καὶ ψυχικῆς ἀντιδράσεως τῶν ὑποβαλλομένων εἰς θεοκρισίαν. Καθὼς καὶ ἐνεκα προληπτικῶν, τυχόν, μέσων, δολιοτήτων ἐπίσης ἢ καὶ φανατισμοῦ. Συνήθως ὁμοῦ ἐπεκράτουσαν διὰ μὲν τοὺς ἐνόχους ἢ ταραχῆ τῆς συνειδήσεως καὶ ὁ φόβος τῆς δικαίας τιμωρίας, διὰ δὲ τοὺς ἀθῶους ἢ ψυχικὴ ἠρεμία ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς ἀθωότητος αὐτῶν.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων σημερινῶν τρόπων τοῦ ὄρκου παρὰ τῷ λαῷ ἀναφέρονται καὶ οἱ ἑξῆς: 1) «ἀμῶνω (ἄμνυμι, ἄμνύω, ὀρκίζομαι) στὸ πυρωμένο σίδηρον». 2) «βᾶζω τὸ χέρι μου στὴ φωτιά». 3) «νὰ μὲ κάψῃ ὁ Θεός». Ταῦτα, καὶ ἄλλα παρόμοια, ἀποτελοῦν ἐπιβίωσιν τῆς παλαιᾶς θεοκρισίας. Μᾶς ὑπενθυμίζον τὰ ὅσα γράφει ὁ Σοφοκλῆς εἰς τὴν τραγωδίαν του «Ἀντιγόνη» διὰ τοὺς φύλακας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ σηκώσουν διὰ τῶν χειρῶν μύδρους, νὰ διέλθουν διὰ πυρᾶς καὶ νὰ ὀρκισθῶν εἰς τοὺς θεοὺς: «καὶ μύδρους αἶρειν χερσίν, καὶ πῦρ διέρπειν καὶ θεοὺς ὀρκομοτεῖν». Ὁ Πανσανίας δὲ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς ἀναγράφουν διαφόρους θεοκρισίας.

Ἡ θεοκρισία λοιπὸν εἰς τοὺς ἀρχαίους λαοὺς, καὶ διὰ πολλῶν καιρῶν, ὑπῆρξεν ἐν τῶν πλέον συνήθων μέσων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀμφισβητουμένης ἀληθείας καὶ ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τοῦ δικαίου. Δι' αὐτῆς οἱ ἄρχοντες, οἱ δικασταί, ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἰδιῶται, ἐσημάτιζον πεποίθησιν διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἰσχυρισμῶν των. Ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Θεός, διὰ τῆς δοκιμασίας τῆς θεοδικίας, δὲν θὰ ἐπέτρεπε νὰ θριαμβεύσῃ ἢ ἀδικία, ἀλλὰ θὰ ἔσωζε τὸν δοκιμαζόμενον, ἐὰν ἦτο ἀθῶος. Διότι ἡ πραγματώσις τοῦ δικαίου εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Βυζαντινοὶ χρονογράφοι ἀναφέρουν πολλὰ παραδείγματα θεοκρισιῶν. Τινὲς μάλιστα ἦσαν καὶ αὐτόπται μάρτυρες αὐτῶν. Ὁ ἐν Διδυμοτείχῳ τὸ πρῶτον ὡς αὐτοκράτωρ στεφθεὶς Ἰωάννης Καντακουζηνός, χρονογράφος καὶ αὐτὸς τοῦ 14ου αἰῶνος, διηγεῖται μίαν θεοκρισίαν, ἢ ὁποῖα ἔλαβε χώραν ἐν Διδυμοτείχῳ. Γράφει, ὅτι εἰς τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πολιτευομένων ὑποπετεύετο τὴν συζυγικὴν πίστιν τῆς γυναικὸς του. Ὑποφέρων δὲ ψυχικῶς, ἐξήτησε παρ' αὐτῆς νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν μίαν ἱκανοποιητικὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθωότητός της. Καὶ ὡς τοιαύτην ἐπέβαλε «σίδηρον αὐτὴν ἐπὶ τῇ χειρὶ δέξασθαι ἐκφλογισθέντα». Καὶ ἐκεῖνη ὑπεβλήθη εἰς τὴν δοκιμασίαν ταύτην.

Ἀρχιμ. Ν. ΒΑΦΕΙΔΗΣ

Δ. Θ. τ. Καθηγητῆς

ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΛΑΜΠΑΡ *

IV
(Τελευταίον)

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀρχιερατείας Μάρ Διονυσίου Α' τὸ παράδειγμα τῶν Ἰησοῦτικῶν ἱεραποστολῶν ἠκολούθησαν τοιαῦται τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀγγλικανὸς τις κληρικὸς ὀνόματι Κλαῦδιος Μπάκαναν, ἐπεσκέφθη τὰς Νοτίους Ἰνδίας. Οὗτος ἐβοήθησε πολὺ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐντοπίου Ἐκκλησίας διὰ μεταφράσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς λειτουργίας, εἰς τὴν Μαλαιανὴν διάλεκτον, ἔπεισε δὲ ὡσαύτως τὸν Μητροπολίτην νὰ ἰδρῦσῃ ἐνοριακὰ σχολεῖα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν χριστιανοπαίδων.

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1810—1819 βρεττανὸς διοικητῆς ἐν Νοτίοις Ἰνδίαῖς ἦτο ὁ συνταγματάρχης Μοῦρνο, ἀνθρωπος μὲ βαθεῖαν εὐσέβειαν. Οὗτος ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἰδρῦσιν ἐν Κότταῦαμ Σεμιναρίου, διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν κληρικῶν, τῶν ὁποίων γενικῶς τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον εὐρίσκετο εἰς πολὺ χαμηλὸν σημεῖον.

Τῷ 1816 ἕτερός τις κληρικὸς, ὀνόματι Θωμᾶς Νόρτον, ἀφίχθη ἐν Μαλαμπάρ καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ Μητροπολίτου νὰ κηρύττῃ εἰς τοὺς Νεοὺς.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἰδίου ἔτους ὁ ἀγγλικανὸς ἐπίσκοπος Μίντλετον, ἀφίχθεις τὸ πρῶτον ἐν Καλκούττα τῷ 1814, ἔφθασεν εἰς Νοτίους Ἰνδίας δι' ἐπίσκεψιν.

Ἡ ἐργασία συνεπῶς τῶν ἱεραποστόλων εἰς τοὺς ἐντοπίους χριστιανούς, ἤρχισεν ὀργανομένη, περισσότερο δὲ ἐργασθέντες μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν ὁ Βενιαμὴν Μπέιλυ, ὁ Ἐρρίκος Μπαίχηκερ καὶ ὁ Ἰωσήφ Φέν.

Ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος μετέφρασε τὴν Ἀγ. Γραφήν καὶ τὸ ἀγγλικανικὸν προσευχητάριον εἰς τὴν ἐντόπιον διάλεκτον καὶ συνέταξε λεξικόν.

Ὁ δεύτερος ἰδρῦσε σχολεῖα καὶ γενικῶς ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, ἐνῶ ὁ τρίτος ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰδρυθέντος Σεμιναρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ σὺν τοῖς ἄλλοις ἐδιδάσκοντο ἡ Λατινικὴ, Ἑλληνικὴ καὶ Συριακὴ γλῶσσαι, συνεφωνήθη δὲ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως οἱ μέλλοντες νὰ χειροτονηθῶσι τυγχάνου ἀπαραιτήτως ἀπόφοιτοι τοῦ Σεμιναρίου αὐτοῦ.

Οἱ ἀνωτέρω τρεῖς ἱεραπόστολοι ἐπίστευον, ὅτι ἐντὸς τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν των πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Μαλαμπάρ, ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῇ ἀπαραιτήτως καὶ ὁ καθαρμὸς ταύτης ἐκ διαφόρων θεωρουμένων νεστοριανικῶν καὶ ρωμαιοκαθολικῶν ἐπιδράσεων καὶ ἐθίμων.

Μετὰ ταῦτα, πάντες οἱ ἀκολουθήσαντες ἱεραπόστολοι ἐλάμβανον συνήθως ἄδειαν νὰ κηρύττουν εἰς τοὺς ναοὺς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μαλαμπάρ.

Ὁ Μητροπολίτης ὄμως ἐγκαίρως ἀντελήφθη, ὅτι οἱ ἱεραπόστολοι ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἴδουν τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ μεταρρυθμιζομένην καὶ ἦτο ἐπιφυλακτικὸς εἰς πλείστας ὅσας περιπτώσεις, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ἀγαμίας πάντων τῶν κληρικῶν, διὰ τὴν

κατάργησιν τῆς ὁποίας εἰργάσθη σχετικῶς, δοὺς ἄδειαν διὰ σύναψιν γάμου, πρὸς πάντας τοὺς ἐπιθυμοῦντας αὐτὸν κληρικούς του¹.

Ὁ Μητροπολίτης ἦτο γενικῶς ἱκανοποιημένος ἐκ τῆς παρεχομένης βοήθειας διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Ἐκκλησίας του, ἐξέφρασε δὲ τὴν ἱκανοποίησίν του ταύτην πρὸς τὸν προμνημονευθέντα πρῶτον ἀγγλικανὸν ἐπίσκοπον τῶν Ἰνδιῶν Μίντλετον, ἐπισκεφθέντα διὰ τρίτην φοράν τὸ Τραβανκὸρ τῷ 1821.

Ἡ εἰρηνικὴ συνεργασία μεταξὺ ἱεραποστόλων καὶ τῆς ἐντοπίου Ἐκκλησίας διήρκεσε μίαν περίπου δεκαετηρίδα, μετὰ τὴν ὁποίαν ἤρχισαν ἐγειρόμεναι αἱ πρῶται δυσχέρειαι, πρῶτον διότι οἱ ἱεραπόστολοι ἠδῆμόνον, μὴ προβλέποντες ταχεῖαν τὴν ὀρίμανσιν τῆς ἐντοπίου Ἐκκλησίας πρὸς ἀποδοχὴν μιᾶς μεταρρυθμίσεως, καὶ δεύτερον διότι οἱ χριστιανοὶ τοῦ Μαλαμπάρ ἤρχισαν νὰ καταπονοῦνται ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τῶν ἱεραποστόλων, ὅπως μεταρρυθμίσουν τὰ σεδαστὰ καὶ ἀρχαῖα, κατ' αὐτοὺς ἔθιμά των.

Αἱ σχέσεις κατέστησαν περισσότερο ὀξεῖαι, ὅτε ἀφ' ἑνός, Μητροπολίτης κατέστη ὁ Μάρ Διονύσιος Δ' καὶ, ἀφ' ἑτέρου, ὅτε τοὺς ἀποχωρήσαντας προαναφερθέντας τρεῖς ἱεραποστόλους ἀντικατέστησεν ὁ Ἰωσήφ Πήτ καὶ ἕτερός τις ὀνόματι Γούντκοκ, ἄνδρες στεροῦμενοι τῶν ἱκανοτήτων καὶ τῆς συνέσεως τῶν προκατόχων των, ἀνήκοντες δὲ εἰς τὴν Ὄξφορδιανῆν κίνησιν, καὶ ἔχοντες, ὡς ἐκ τούτου, τὸ μειονέκτημα τῆς ἐλλείψεως ἀνεκτικότητος καὶ εὐκαμψίας.

Ὁ Μάρ Διονύσιος Δ' οὐδέποτε συνεπάθησε τοὺς ἱεραποστόλους, κατηγορηθεὶς δὲ ἐπὶ φιλοχρηματίᾳ καὶ ἐπὶ χειροτονία εἰς διακόνους παιδῶν ἀηλίκων, ἐθίμου ὑφισταμένου ὅπωςδῆποτε ἐκ παλαιᾶς ἐποχῆς, ἀπηγόρευσε εἰς τοὺς χριστιανούς του νὰ συμπροσεύχωνται μεθ' ἱεραποστόλων καὶ μετ' ἀγγλικανικῶν ἐκκλησιασμάτων.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ ὀλίγον πρὸ τῆς τελείας διακοπῆς τῆς συνεργασίας, ἰδρῦθη ὑπὸ τῶν ἀγγλικανῶν, τὸ πρῶτον, ἰδιαιτέρα ἀγγλικανικὴ ἐπισκοπὴ ἐν Νοτίοις Ἰνδίαῖς.

Ὅμως καὶ μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς συνεργασίας, παρέμεινεν ὁμάς τις ἐξ Ἰακωβιτῶν Χριστιανῶν, φίλα φρονούσα πρὸς τοὺς ἱεραποστόλους καὶ ἐπιθυμοῦσα τὴν μετ' αὐτῶν συνεργασίαν καθὼς καὶ τὴν μεταρρυθμίσιν.

Ἀλλὰ γενικῶς δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ συνεργασία καὶ ἡ βοήθεια τῶν ἱεραποστόλων πρὸς τὴν ἐντόπιον Ἐκκλησίαν ἔληξαν ἀνευ οὐσιαστικῆς ἐπιδράσεως τῶν πρῶτων ἐπὶ τῆς δευτέρας.

Ἡ προμνημονευθεῖσα ὡς ἐπιθυμοῦσα τὴν συνεργασίαν καὶ τὴν μεταρρυθμίσιν ὁμάς, εἶχεν ὡς ἀρχηγὸς της τὸν Ἀβραάμ Μαλπᾶν (Μαλπᾶν=καθηγητὴς τῆς συριακῆς) καὶ τὸν Μάρκον Καττανάρ.

Τὸν Σεπτέμβριον τέλος τοῦ 1836, ἡ ὁμάς αὕτη κατηγόρησε τὸν Μητροπολίτην Μάρ Διονύσιον Δ' ἐπὶ ἀντικανονικαῖς πράξεσι, ἐπὶ φιλοχρηματίᾳ, καὶ ἐπὶ σφετερισμῷ, πρὸς ἴδιον ὄφελος, ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων, ἐπεθύμει δὲ ὡς Μητροπολίτην, ἀντὶ τοῦ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 231.

1. A. History of the Syrian church ἔ. ἀ. σελ. 61.

Μάρ Διονυσίου Δ', τὸν Μάρ Κύριλλον τῆς Θοζχιγιούρ.

Αἱ ἀνωτέρω ἐκδηλώσεις ὑπῆρξαν ἡ ἀπαρχὴ τοῦ μετέπειτα λαβόντος χώραν Μαρτομιτικοῦ Σχίσματος, πλὴν ὅμως οὐδεμία ἐγένετο εἰσέτι ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς Ἰακωβιτικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Μητροπολίτης, εἰς ἀπάντησιν, ἀπηγόρευσε παντελῶς τὸ καθιερωμένον κήρυγμα τῶν ἱεραποστόλων εἰς τοὺς ἐντοπίους ναοὺς.

Ἡ ἐν λόγῳ ὁμάς, ἐν συνεχείᾳ, προσέθη εἰς μεταρρυθμίσεις τινάς, ὡς ἦσαν ἡ κατάργησις τῶν προσευχῶν διὰ τοὺς νεκροὺς καὶ τῶν ἐπικλήσεων πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν, ἔδωσε δὲ προσέτι προτεσταντικὴν χροιάν εἰς τὴν θ. Λειτουργίαν, μετατρέψασα ἐπὶ τὸ προτεσταντικὸν εὐχάς, θεωρουμένας ὡς ἑμιλοῦσας περὶ μετουσιώσεως ἐν ρωμαιοκαθολικῇ ἐννοίᾳ· τέλος δὲ κατήργησε καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ θυμιάματος.

Ἐν συνεχείᾳ ὡς λειτουργικὴ γλῶσσα καθιερώθη ἡ ἐντόπιος Μαλαιαλινῆ, ἀντὶ τῆς Συριακῆς, καὶ ἡ θεία Εὐχαριστία δὲν ἐτελείτο, ἐὰν δὲν ὑπῆρχον πιστοὶ διὰ νὰ μεταλάβουν κατ' αὐτήν¹.

Ἡ μεταρρυθμιστικὴ ἔμως κίνησις αὕτη δὲν εὗρεν ἀπήχησιν ἐπὶ τῆς μάζης καὶ περιωρίσθη ἐντὸς τῆς ὁμάδος, ἥτις τὴν ἤρχισεν. Οὕτω ἡ ἐκπροτεσταντισθεῖσα, οὕτως εἰπεῖν, λειτουργία ἐχρησιμοποιήθη μόνον ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐνορίας τοῦ Μαραμάν, ὅπου ὁ Ἀβραάμ Μαλπὰν ὑπηρετεῖ ὡς ἐφημέριος.

Ὁ Μάρ Διονύσιος Δ' ἀφώρισεν ὀλόκληρον τὴν ὁμάδα τῶν μεταρρυθμιστῶν, πρὸς μεγάλην θλίψιν τοῦ ἀρχηγοῦ Ἀβραάμ Μαλπὰν, ὅστις ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἰακωβίτην Πατριάρχην Ἀντιοχείας, ἕνα διάκονον ἀνεψιὸν του, ἀπόφοιτον τοῦ Σεμιναρίου τοῦ Κότταυάμ καὶ φοιτητὴν προτεσταντικοῦ τινος Κολλεγίου ἐν Μαδράς.

Ὁ ἐν Μαντρίν Ἰακωβίτης Πατριάρχης, λαβὼν συγχρόνως καὶ ἐπιστολάς καταφερομένας κατὰ τοῦ Μάρ Διονυσίου Δ', ἐχειροτόνησε τὸν ἐν λόγῳ ἰνδὸν ἀπεσταλμένον εἰς πρεσβύτερον καὶ ἐν συνεχείᾳ Μητροπολίτην, δοὺς εἰς αὐτὸν τὸν τίτλον τοῦ Μάρ Ἀθανασίου Ματθαίου².

Ταῦτα ἔλαβον χώραν τῷ 1842, τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος ὁ νεοχειροτονηθεὶς Μητροπολίτης ἔφθασεν εἰς Νοτίους Ἰνδίας καὶ ἤρχισε νὰ ἀντιπολιτεύηται τὸν Μάρ Διονύσιον Δ'.

Σὺν τῷ χρόνῳ ἡ ὀξύτης καὶ ἡ διαμάχη ἠδῆξαντο μεταξὺ τῶν δύο Μητροπολιτῶν, τοῦ ἐνδὸς ἐπικαλουμένου τὴν πατριαρχικὴν χειροτονίαν, τοῦ δὲ ἄλλου ἀποδίδοντος εἰς τὸν ἀντίπαλόν του τὴν κατηγορίαν τοῦ προτεσταντοῦ.

Ὁ Ἰακωβίτης Πατριάρχης, μὴ δυνάμενος λόγῳ τῆς ἀποστάσεως νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐν Ν. Ἰνδίας ἐξέλιξιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ἀπέ-

στειλεν ἐκεῖ ἀντιπρόσωπόν του, Μάρ τινα Κύριλλον, ἐφοδιάσας αὐτὸν μὲ, ἐν λευκῷ, ὑπογραφάς του.

Ὁ τελευταῖος, χρησιμοποιήσας τὰς ὑπογραφάς ταύτας, ἐκήρυξεν ἑαυτὸν Μητροπολίτην τοῦ Μαλαμπάρ. Ὁ Μάρ Διονύσιος Δ' ὑπεχώρησεν, ἀλλ' ὁ βρεττανὸς διοικητὴς τῷ 1852 ἀνεγνώρισεν ὡς νόμιμον Μητροπολίτην τὸν Μάρ Ἀθανάσιον Ματθαῖον καὶ ἐφρόντισεν, ὥπως ἐκδοθῆ βρεττανικὸν βασιλικὸν διάταγμα κατακυρωτικὸν τῆς θέσεως τῆς Μητροπόλεως τοῦ Μαλαμπάρ εἰς τὸν τελευταῖον.

Ἄλλ' ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰακωβίτης Πατριάρχης ἀπέστειλεν ἐπίσκοπόν τινα ὀνόματι Μάρ Ἀθανάσιον Στέφανον, μὲ ἐπὶ πλέον, συγχρόνως, ἀπαιτήσιν ἐκκλησιαστικοῦ φόρου διὰ τὸ Πατριαρχεῖόν του.

Ἡ βρεττανικὴ καὶ ἡ ἐντόπιος διοίκησις ἔμως δὲν ἀνεγνώρισαν τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Πατριάρχου καὶ ἀπεφάσισαν εὐνοϊκῶς ὑπὲρ τοῦ Μάρ Ἀθανασίου Ματθαίου, ὥστε τῷ 1857 ὁ Μάρ Ἀθανάσιος Στέφανος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἰνδιῶν.

Τῷ 1865 ὁ Ἰακωβίτης Πατριάρχης ἀπέστειλεν, ἐκ Μαντρίν, ἕτερόν τινα ἀντιπρόσωπόν του, ὅστις ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ Μάρ Διονυσίου Β' τοῦ ἐκ Πούλικου¹.

Ὁ οὕτως ἀποσταλεὶς εἶχε χειροτονηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ εἶχε λάβει τὸν τίτλον τοῦ Μάρ Διονυσίου Ἰωσήφ (Μάρ Διονύσιος Ε' ὁ ἐκ Πούλικου).

Ὁ τελευταῖος ἔφθασεν εἰς Νοτίους Ἰνδίας τῷ 1866 μὲ σκοπὸν νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν Μάρ Ἀθανάσιον Ματθαῖον, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ὑπέδειξεν ὡς ὁδόν, διὰ τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ δικαίου, τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.

Τῷ 1869 ὁ Μάρ Ἀθανάσιος Ματθαῖος μετὰ τοῦ Μάρ Κυρίλλου τῆς Θοζχιγιούρ ἐχειροτόνησαν ὡς διάδοχον τοῦ πρώτου νεαρόν τινα ἐξάδελφον αὐτοῦ ὀνόματι Θωμᾶν².

Τῷ 1874 ὅμως, ὁ Μάρ Διονύσιος Ε' προσέφυγεν πρὸς τὸν Ἰακωβίτην Πατριάρχην, ὅστις ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως τὰς Νοτίους Ἰνδίας τῷ 1875.

Ἡ παρουσία τοῦ ἐν λόγῳ Πατριάρχου, Μορὰν Μάρ Ἰγνατίου Πέτρου Γ', εἰς Τραβανκὸρ ἔκαμιν ὥστε ἡ βρεττανικὴ διοίκησις νὰ ἀναστειλῇ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Μάρ Ἀθανασίου Ματθαίου.

Ὁ Ἰακωβίτης Πατριάρχης συνεκάλεσε τοπικὴν Σύνοδον ἐν Μουλαγθουρούθου τὸν Ἰούλιον τοῦ 1876, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Μαλαμπάρ ὠνομάσθη Ἐπαρχία τῆς Μκλανάρα καὶ διηρέθη εἰς ἑπτὰ ἐπισκοπὰς, αἵτινες εἰσέτι ὑφίστανται καὶ εἶναι αἱ τῆς Κιλόν, Θουμπαμάν, Νιρανάμ, Κότταυάμ, Κοσίιν, Καντανάντ καὶ Ἀγγκαμάλι.

Ὁ Μάρ Διονύσιος Ε' ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Κιλόν, ἐχειροτονήθησεν δὲ ἕτεροι ἕξ ἐπίσκοποι διὰ τὰς ὑπολοίπους ἔδρας³.

Ἄπαντες οἱ ἐπίσκοποι ἀπεφασίσθη, ὅπως εἶναι ἰσότημοι μεταξὺ των, καὶ Πρῶτος θὰ ἔθεωρεῖτο ὁ ἔχων τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας, εἰς τὴν προκειμένην δὲ

1. Διὰ λεπτομερείας περὶ τῆς Μαρτομιτικῆς μεταρρυθμίσεως, καὶ τῶν καινοτομιῶν ἴδε, A History of the Mar Thoma church and its doctrines ἐνθ. ἀν. σελ. 29-40.

2. A History of the Syrian church ἐνθ. ἀν. σελ. 73, καὶ The Indian church ἐνθ. ἀ. σελ. 244.

1. Αὐτόθι σελ. 75 καὶ The Indian Church ἐνθ. ἀ. σελ. 254.

2. Αὐτόθι σελ. 407 καὶ A. History of the Syrian church ἔ. ἀ. σελ. 75.

3. Αὐτόθι σελ. 76 καὶ The Indian church ἔ. ἀ. σ. 260.

περίπτωσιν τὰ πρεσβεῖα φυσικῶς ἀνήκον εἰς τὸν Μάρ Διονύσιον Ε΄.

Οἱ ἐπίσκοποι υπέγραψαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περι ἧς ὁ λόγος Συνόδου, ἔγγραφον ὑποταγῆς εἰς τὸν Πατριάρχην, καὶ ἀναγνωρίσεως εἰς αὐτὸν δικαιώματος ἐπὶ τῶν ἐπισκόπων, ἐπιβολῆς ἀργίας, καθὼς καὶ καθαιρέσεως, τὸ πρωτότυπον δὲ τοῦ τοιοῦτου ἔγγραφου ἐνὸς ἐκάστου ἐπισκόπου κατετέθη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς διοικήσεως τοῦ Τραβανκὸρ.

Ὡς πρὸς τὸν Μάρ Ἀθανάσιον Ματθαῖον, οὗτος ἀπέθανε μεσοῦντος τοῦ ἔτους 1877, τὸν διεδέχθη δὲ ὁ προμνημονευθεὶς ἐξάδελφός του Θωμᾶς, λαθὼν τὸν τίτλον τοῦ Μάρ Θωμᾶ Ἀθανασίου.

Ἐν συνεχείᾳ ἠκολούθησαν δέκα ἔτη δικαστικῶν ἀγώνων λίαν θλιβερῶν, καθ' ὅτι κληρικοί, καὶ δὴ Ἐπίσκοποι, καθὼς καὶ ἐκκλησιαστικά πράγματα, ἐδικάζοντο πολλάκις ὑπὸ ἀλλοθρήσκων δικαστῶν.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς δεκαετίας ταύτης ἡ Μαρτομιτικὴ ὁμάς ἐχωρίσθη καὶ τυπικῶς ἐκ τῆς Ἰακωβιτικῆς Ἐκκλησίας λαβοῦσα τὴν ὀνομασίαν Μαρτομιτικῆς Ἐκκλησίας, ἐκ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς Μάρ Θωμᾶ Ἀθανασίου.

Τὸν ἀνωτέρω, ἐπίσκοπον, διεδέχθη τῷ 1893 ὁ Μάρ Τίτος Α΄ (1893—1911) καὶ τοῦτον ὁ Μάρ Τίτος Β΄ (1911—1944). Τὸν τελευταῖον διεδέχθη ἐν συνεχείᾳ ὁ βοηθός του, Μάρ Ἀβραάμ (1944—1947), ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ καὶ σύγχρονος Μαρτομίτης Μητροπολίτης εἶναι τὸν Μάρ Γιαχανόν¹.

Τὸ Μαρτομιτικὸν αὐτὸ σχίσμα εἶναι ἡ τρίτη κατὰ σειράν διαιρέσεις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Μαλαμπάρ. Ἡ Μαρτομιτικὴ Ἐκκλησία, παρ' ὅτι ὑπέστη ἰσχυρὰν τὴν ἐπίδρασιν τῶν προτεσταντῶν ἱεραποστόλων καὶ ἐν πλείστοις, οὕτως εἰπεῖν, ἐξεπροτεσταντίσθη, ἐν τούτοις διετήρησε τὴν παλαιὰν ἐξωτερικὴν περιβολὴν τῶν κληρικῶν, τὰ ἐν τῇ θ. Λειτουργίᾳ ἄμφια, καὶ τὴν ἀγαμίαν τῶν ἐπισκόπων.

Οἱ ἀνήκοντες εἰς αὐτὴν χριστιανοὶ ἀνέρχονται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 175.000 κατὰ προσέγγισιν καὶ οἱ ἐπίσκοποι αὐτῆς εἶναι τρεῖς, ὁ τῆς Τιρουβέλλα, ὁ τῆς Τσεγκανούρ καὶ ὁ τῆς Κοτάρρα Καραά.

Τελευταίως ἡ Ἐκκλησία αὕτη ὀργανώθη κατὰ τρόπον ἄρτιον, βοηθηθεῖσα ἐξαιρετικῶς παρὰ τῶν προτεσταντῶν, ἀνέπτυξε δὲ προσέτι πολὺ καλὴν ἱεραποστολικὴν, κατηχητικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν δράσιν².

Μετὰ τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας εὐρίσκεται εἰς μυστηριακὴν κοινωνίαν (intercommunio)³ καθὼς ἐπίσης, ὡς ἤδη ἔχει λεχθῆ, καὶ μετὰ τῆς ἀνεξαρτήτου ἕδρας τῆς Θοζχιγιούρ.

Ἰακωβιτικὴ Ἐκκλησία γενικῶς ὀνομάζεται μετὰ τὴν Μαρτομιτικὴν διαιρέσιν, ἡ μεγάλη μερὶς ἡ παραμείνασα πιστὴ εἰς τὸν ἰακωβίτην Πατριάρχην Ἀντιοχείας.

Μεγάλη τις μερὶς ἑμῶς τῆς Ἐκκλησίας ταύτης καλεῖ ἐαυτὴν Συρορθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλ' ἐν τῇ πραγματικότητι πρόκειται περὶ ἐτέρας τινὸς διαιρέσεως ἐν τῷ κυρίῳ σώματι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μαλαμπάρ.

Ἡ διαιρέσις αὕτη ἤρχισεν ὡς ἐξῆς:

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἤδη ἀναφερθέντος ἐνταῦθα Μάρ Ἰωσήφ Διονυσίου Ε΄, τῷ 1909, δύο ἰακωβίται ἱερεῖς ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν Πατριάρχην τῶν διὰ τὴν χειροτονηθῶσιν ἐπίσκοποι, ὅπερ καὶ ἐγένετο, λαθόντος τοῦ ἐνὸς τὸν τίτλον τοῦ Μάρ Γκηθεργκιζ Διονυσίου καὶ τοῦ ἐτέρου τὸν τίτλον τοῦ Μάρ Κυρίλλου¹.

Ἀποθανόντος τοῦ Μάρ Ἰωσήφ Διονυσίου Ε΄, κατεστάθη διάδοχος αὐτοῦ ὁ Μάρ Γκηθεργκιζ Διονύσιος ΣΤ΄, οὗτινος ἡ ἐκλογή ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου.

Ὀλίγους μῆνας ἀργότερον ὁ Πατριάρχης Μορὰν Μάρ Ἀμπντάλα ἀφίχθη εἰς Τραβανκὸρ, ὅπου παρέμεινεν ἐπὶ τριετίαν ὄλην, καὶ ἐχειροτόνησεν ἐτέρους δύο ἐπίσκοπους ἀπαιτήσας ὑποβολὴν ὑπ' αὐτῶν ἔγγραφου ὑποταγῆς, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου καὶ τοῦ Μάρ Κυρίλλου.

Ὁ Μητροπολίτης Μάρ Διονύσιος ΣΤ΄ ἠρνήθη τὴν ὑπογραφὴν τοιοῦτου ἔγγραφου καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ Πατριάρχης καθήρσεν αὐτόν, διώρισε δὲ ἀντ' αὐτοῦ Μητροπολίτην τὸν Μάρ Κύριλλον, ὑπογράφαντα ἔγγραφον ὑποταγῆς.

Οὕτως ἐτεμαχίσθη τὸ ὅλον σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, χωρισθὲν εἰς δύο τμήματα, εἰσέτι ὀριστάμενα. Ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν ἐν ὀνομάζεται μερὶς τοῦ Πατριάρχου ἡ Ἰακωβιτικὴ Ἐκκλησία, τὸ δὲ ἕτερον μερὶς τοῦ Μητροπολίτου ἡ μερὶς τοῦ Καθολικοῦ ἡ Ἰνδορθόδοξος Ἐκκλησία.

Ὁ Μάρ Γκηθεργκιζ Διονύσιος ΣΤ΄, μετὰ τὴν ἐπελοῦσαν διαιρέσιν καὶ τὴν διακοπὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων, κατέστη ἀνεξάρτητος καὶ ὀνομάσθη «Καθολικός» τῆς Ἀνατολῆς.

Οἱ ἀκολουθοῦντες τὸν «Καθολικὸν» κατοικοῦν κυρίως τὰ νότια τοῦ Τραβανκὸρ, ἐνῶ οἱ πιστοὶ πρὸς τὸν Πατριάρχην κατοικοῦν εἰς τὰ βόρεια αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν ἐκ Τραβανκὸρ ἀναχώρησιν τοῦ Πατριάρχου ἡ μερὶς τοῦ Καθολικοῦ ἐπέτυχεν νὰ φέρῃ εἰς Τραβανκὸρ ἰακωβίτην πρώην τινὰ Πατριάρχην, ὀνόματι Ἀμπντούλ Μεσσίαχ.

Περὶ αὐτοῦ οἱ μὲν ἀνήκοντες εἰς τὴν μερίδα τοῦ Πατριάρχου ἰσχυρίζονται, ὅτι τὰ δικαιώματά του ὡς Πατριάρχου εἶχον ἀνασταλῆ ὑπὸ κανονικῆς Συνόδου, οἱ δὲ ἀνήκοντες εἰς τὴν μερίδα τοῦ Καθολικοῦ, ὅτι ἡ Πατριαρχικὴ του ἐξουσία εἶχεν ἀνασταλῆ ὑπὸ τῆς τότε τουρκικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Τραβανκὸρ εὐρισκόμενος ὁ Μάρ Ἀμπντούλ Μεσσίαχ, ἐχειροτόνησε τρεῖς ἐπίσκοπους καὶ διώρισε Καθολικὸν τὸν Μάρ Ἰβάνιον, μόνον ἐπιζῶντα ἐκ τῶν ἐξ ἐπισκόπων τῶν χειροτονηθέντων ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἰγνατίου Πέτρου Γ΄.

Ὁ Μάρ Ἰβάνιος ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ Μάρ Βασι-

1. A History of the Syrian church ἐνθ. ἀν. σελ. 78.

2. Ἡ Μαρτομιτικὴ Ἐκκλησία ἔχει 226 ἐν ὅλῳ ἐνορίας ἐν αἷς ὑπηρετῶν 140 κληρικοί. Σεμινάριον αὐτῆς λειτουργεῖ ἐν Κότταῦαμ, καὶ συνεργάζεται μετὰ τῆς Ἐνώσεως Θεολογικῶν Σεμιναρίων Κεράλας, ἑδρευούσης ἐν Τριβάντρον. Ἡ Μαρτομιτικὴ Ἐκκλησία ἔχει ὡσαύτως καὶ ἐν γηροκομείον.

3. A History of the Syrian church ἔ. ἀ. σελ. 81.

1. Αὐτόθι σελ. 82.

λείου, ἀλλ' ἐπέζησε τοῦ διορισμοῦ του ὀλίγα μόνον ἔτη.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δευτέρου κατὰ σειράν Καθολικοῦ Μάρ Βασιλείου Α' κατεστάθη ἀρχηγὸς τῆς ἀντιτιθεμένης πρὸς τὸν Πατριάρχην μερίδος, τῷ 1929, εἰς ἓκ τῶν τριῶν ἐπισκόπων τῶν χειροτονηθέντων ὑπὸ τοῦ Μάρ Ἀμπντοῦλ Μεσσίαχ¹, τῷ δὲ 1934 οὗτος, ἀποθανόντος τοῦ Μάρ Διονυσίου ΣΤ', ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ Καθολικοῦ Μάρ Γκηβεργιζ Βασιλείου Β'².

Ὁ τελευταῖος εἶναι ὁ ἦδη ζῶν καὶ τρίτος κατὰ σειράν «Καθολικὸς» τῶν ἰνδορθοδόξων.

Ἐν τῷ μεταξύ ἐγένοντο προσπάθειαι συμφιλίωσης τῶν δύο μερίδων, ἀλλ' ἀπέτυχον πᾶσαι, προσέτι δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μάρ Διονυσίου ΣΤ' αἱ μερίδες περιεπλάκησαν εἰς ἀτελευτήτους δικαστικούς ἀγῶνας, μὴ περατωθέντας εἰσέτι.

Τέλος, ὁ Ἰακωβίτης Πατριάρχης ἐκήρυξε τὴν μερίδα τοῦ Καθολικοῦ σχισματικὴν, καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ὡς Μητροπολίτου, κατὰ Αὐγουστον τοῦ 1935, τοῦ Μάρ Παύλου Ἀθανασίου, τὸ σχίσμα μεταξὺ τῶν δύο μερίδων κατέστη ὀριστικόν.

Δι' ἐκάστην ἐκ τῶν δύο μερίδων, δηλ. διὰ τὴν Ἰακωβιτικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν μερίδα τὴν ὑπὸ τὸν «Καθολικὸν» ἢ τὴν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Κεράλα, ὡς συνήθως σήμερον καλεῖται αὕτη, ὕφίστανται αἱ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Πέτρου συσταθεῖσαι ἑπτὰ ἐπισκοπαί, ἐξ ὧν τινες ἔχουν ἐπισκόπους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερίδων, ἄλλαι δὲ δὲν εἶναι εἰσέτι συμπληρωμέναι³.

Ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς διαιρέσεως τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μαλαμπάρ καὶ ἐντεῦθεν δὲν ἔπαυσαν καὶ αἱ ἀπόπειραι πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διεστώτων καὶ ἐπανέωσιν τῶν μερίδων.

Ἡ τελευταία ἀπόπειρα ἐγένετο ψθίνοντος τοῦ ἔτους 1949 καὶ εἰς αὐτὴν ἔλαβε λίαν ἐνεργὸν μέρος ὁ Πρίγκηψ τῆς Ἑλλάδος Πέτρος, ὑπὸ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ὁποίου συνήλθον ἀντιπρόσωποι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερίδων πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τῶν. Ἡ ἀπόπειρα αὕτη κατ' ἀρχὰς ἐφάνη στεφομένη ὑπὸ ἐπιτυχίας, ἀλλὰ τελικῶς, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τοῦ ἔτους 1950, ἡ ὅλη προσπάθεια πρὸς συμβιβασμὸν καὶ ἔνωσιν ἀπέτυχεν.

Ἀμφοτέραι αἱ μερίδες ἔχουν καλῶς ὀργανωμένην κίνησιν, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἐνταῦθα θὰ ἐκαλοῦμεν κατηχητικὴν⁴, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸν Πα-

τριάρχην μερίς ἔχει πολὺ καλῶς ὀργανωμένα σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἀξιοσημείωτον τυγχάνει τελευταίως καὶ τὸ γεγονός τῶν ὀργανωμένων μονῶν, ἀνδρικῶν καὶ γυναικειῶν, ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερίδων¹.

Τέσσαρα τυπογραφεῖα ἐξυπηρετοῦν ἀμφοτέρας τὰς Ἐκκλησίας, πρὸς ἐκδόσιν βιβλίων καὶ περιοδικῶν εἰς τὰς γλώσσας Ἀγγλικὴν καὶ Συριακὴν, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐν-ὀπιον Μαλαιαλινὴν διάλεκτον.

Ἐκάστη ἐκ τῶν δύο μερίδων ἔχει καὶ ἰδίαν ἱερατικὴν σχολὴν².

Ἡ ὑπὸ τὸν Καθολικὸν Ἐκκλησία ἔχει καλῶς ὀργανωμένον ἱεραποστολικὸν σῶμα ἀνδρῶν, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη ὀνομάζονται «Ἐπιπρόβητοι τοῦ Σταυροῦ» καὶ ἔχουν ὡς σκοπὸν τὴν ἱεραποστολικὴν δρᾶσιν μεταξὺ τῶν ἰνδοῦστων. Ἡ ἐργασία αὕτη τελοῦσα ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν ἀρχιμανδρίτου τινος ὀνόματι Πέτρου, ἔσχεν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχη ἱκανοποιητικώτατα ἀποτελέσματα.

Παραλλήλως ὑπάρχει καὶ γυναικεῖον ἱεραποστολικὸν σῶμα εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τὸν «Καθολικὸν» Ἐκκλησίαν.

Τὸ ἐπίπεδον γενικῶς τῆς μορφώσεως τῶν κληρικῶν, πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Μαλαμπάρ εἶναι ἀρκούντως ὕψηλόν.

Τόπος, ἐνθα λαμβάνει χώραν εἰδὸς τι ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν συντηρητικωτέρων Ἐκκλησιῶν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν Τραβανκὸρ, εἶναι τὸ ἐν τῇ πόλει Ἀλουαίη τοῦ Τραβανκὸρ «Ἐνωτικὸν Χριστιανικὸν Κολλέγιον», τὸ ὁποῖον ἰδρύθη τῷ 1921 καὶ εἶναι τὸ καλύτερον τῆς ὅλης περιοχῆς.

Ἡ πρωτοβουλία διὰ τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τοὺς χριστιανοὺς τῶν ἐντοπιῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Μαλαμπάρ. Τὰ μέλη τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἀνήκουν εἰς τὴν Μαρτομιτικὴν καὶ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, καθὼς καὶ εἰς τὰς δύο μερίδας τῆς Ἰακωβιτικῆς Ἐκκλησίας.

Μαθηταὶ γίνονται δεκτοὶ χριστιανόπαιδες προερχόμενοι, ἀνευ διακρίσεως, ἐξ ὁιασδήποτε Ἐκκλησίας ἢ Ὁμολογίας.

Αἱ ἀκολουθεῖαι εἰς τὸ Κολλέγιον τοῦτο, ἐκτὸς τῆς θ. Εὐχαριστίας, τελοῦνται συμφώνως πρὸς τυπικὸν τι, τὸ ὁποῖον εἶναι κράμα ἐξ εὐχῶν καὶ δεήσεων, προερχομένων ἐκ τῶν προσευχητηρίων τῶν συμμετεχουσῶν εἰς αὐτὸ Ἐκκλησιῶν, ἢ δὲ θ. Εὐχαριστία τελεῖται διαδοχικῶς, συμφώνως πρὸς τὸ τυπικὸν ἐκάστης συμμετεχούσης Ἐκκλησίας.

Ἄλλο ἱδρυμα χρησιμεῖον ὡς μέσον ἐπαφῆς, τοῦτο ὅμως μόνον διὰ τὰς δύο μερίδας τῆς διχοτομηθείσης Ἰακωβιτικῆς Ἐκκλησίας, εἶναι τὸ «Ἀσράμ

1. The Orthodox Syrian Church ἔ. ἀ. σελ. 15.

2. A History of the Syrian Church ἔ. ἀ. σελ. 84

3. Ἡ μερίς ἢ ὑπὸ τὸν Καθολικὸν ἔχει ἦδη πέντε ἐπισκόπους μετὰ τοῦ Καθολικοῦ καὶ ἡ τοῦ Πατριάρχου, ἐπίσης, ἔχει τέσσαρας τοιοῦτους μετὰ τοῦ Μητροπολίτου, ἕνα ἀντιπρόσωπον ἀπεσταλμένον τοῦ Πατριάρχου καὶ ἕνα ἀκόμη ἐπίσκοπον διὰ τοὺς Σουδίτας. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰς ἐπίσκοπος, Μάρ Τιμόθεος ὀνόματι, ἀπεσκήρτησεν ἐκ τῆς μερίδος τοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν τοῦ Καθολικοῦ καὶ ἐκ τῆς μερίδος τοῦ Καθολικοῦ ὁ ἐπίσκοπος Μάρ Ἰβάνιος ἀπεσκήρτησε πρὸς τὴν ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, κατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἀρχιεπίσκοπος Τριδάντρου διὰ τοὺς Συροκαθολικούς.

4. Τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα ἀμφοτέρων τῶν μερίδων ἀνέρονται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 480, οἱ κατηχηταὶ εἰς τοὺς 3.600, καὶ οἱ μαθηταὶ εἰς 50.000.

1. Δι' ἀμφοτέρας τὰς μερίδας αἱ ἀνδρῶν μοναὶ εἶναι 14, αἱ γυναικεῖαι 4, καὶ ἀνέρχεται εἰς 70 ὁ ἀριθμὸς τῶν μοναζόντων καὶ μοναζουσῶν ἐν συνόλῳ.

2. Οἱ ἱεροσπουδασταὶ δι' ἀμφοτέρας τὰς σχολὰς ἀνέρονται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 90, καὶ οἱ διδάσκοντες εἶναι 15. Οἱ ἱερεῖς οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν μερίδα τὴν ὑπὸ τὸν Πατριάρχην εἶναι περὶ 300, καὶ οἱ τῆς μερίδος τῆς ὑπὸ τὸν Καθολικὸν, 350.

Κρίστα Σίους Σάνγκαμ», ονομασία σημερινά τὴν ἀδελφότητα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐν τῇ ἀδελφότητι ταύτῃ μετέχουν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερίδων τῆς τε τοῦ «Καθολικοῦ» καὶ τῆς τοῦ Πατριάρχου, ἀδελφοί, οἵτινες βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ ἀγγλικανῶν, ἐκτελοῦν ἱεραποστολικὴν ἐργασίαν.

Μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν, ὡς φυσικόν, ἀμφοτέραι αἱ ἱακωβιτικαὶ μερίδες δὲν εὐρίσκονται εἰς ἐκκλησιαστικὴν ἢ μυστηριακὴν κοινωνίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐν τῇ ἀδελφότητι ὑφίστανται μὲν κοινὰ προσευχαί, ἀλλ' ὄχι καὶ κοινὴ θ. Εὐχαριστία¹.

Σχετικῶς μὲ τὴν πίστιν καὶ τὰς δογματικὰς ἀπόψεις τῶν δύο ἀποσχισθειῶν ἀπ' ἀλλήλων μερίδων τῆς Ἰακωβιτικῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑφίσταται μεταξὺ αὐτῶν οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη διαφορά.

Ἡ Ἐκκλησία αὕτη τοῦ Μαλαμπάρ, μετὰ τὴν ἀποτίναξιν τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ ζυγοῦ ἀπέβαλεν ἐκ τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως τὸ «Filioque», ἀπέρριψε τὰς ἀποφάσεις τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατήργησε τὸ Λατινικὸν ἑορτολόγιον καὶ ἐπανέφερεν εἰς χρῆσιν τὸν ἐνζυμιον ἄρτον κατὰ τὴν θ. Εὐχαριστίαν.

Ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἔχει τὰς ἐπικλήσεις πρὸς τοὺς Ἁγίους καὶ πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν, καταδικάζει δὲ τὸν Εὐτυχῆ, ἀπαιτοῦσα ἐπίσημον καταδίκην αὐτοῦ, ὑπὸ πάντων τῶν μελλόντων νὰ χειροτονηθῶσι κληρικῶν².

Παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἐπὶ μακρότατον χρονικὸν διάστημα ἡ Ἐκκλησία αὕτη ὑπῆρξεν ὑπὸ τὸν νεστοριανὸν Πατριάρχων Βαβυλῶνος, ὅμως οὐδέποτε, ὡς καὶ ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς τῆς μετὰ θέρμης ἰσχυρίζονται, ἐγένετο ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῆς νεστοριανική.

Ἡ ὡσαύτως δὲ μετὰ ταῦτα ὑποταγὴ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἰς τὸν ἱακωβίτην Πατριάρχην Ἀντιοχείας, δὲν μετέβαλεν αὐτὴν εἰς καθαρῶς ἱακωβιτικὴν τοιαύτην, διότι, παρ' ὅτι ἐκ παραδόσεως δὲν παραδέχεται τὴν Δ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ὅμως ἐν τῇ συνειδήσει αὐτῆς τυγχάνει παραδεκτὴ ἢ διδασκαλία περὶ τῆς Παρθένου Μαρίας ὡς «Θεοτόκου» καὶ ἡ περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς «τελείου Θεοῦ καὶ τελείου ἀνθρώπου»³.

1. Σχετικῶς μὲ τὰς προτεσταντικὰς ὁμολογίας ἐν Νοτίοις Ἰνδίας, γνωστὸν τυγχάνει τὸ γεγονός τῆς ἐνώσεως τῶν κυριωτέρων ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν λεγομένην Ἐκκλησίαν τῶν Νοτίων Ἰνδιῶν. [South Indian scheme]. Ἡ ἔνωσις αὕτη ἐπραγματοποιήθη τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1947 καὶ αἱ συμμετέχουσαι εἰς αὐτὴν ὁμολογίαι εἰναι ἡ Προτεσταντικὴ, ἡ Μεθοδιστικὴ, ἡ Κογγρηγκασιοναλιστικὴ καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ. Ἡ ἔνωσις αὕτη ἐθεωρήθη ὡς ἀναγκαία, ἐκ τοῦ γεγονότος τῶν πολλαπλῶν διαιρέσεων τῶν προτεσταντῶν, καὶ τῆς ἐκ τούτου δυσκολίας τῶν πρὸς ἐπιτυχίαν ὀλοκληρωμένης ἱεραποστολικῆς δράσεως.

2. Περὶ τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς Ἰακωβιτικῆς ταύτης Ἐκκλησίας πρβλ. The Indian church ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 367—395.

3. Οἱ κληρικοὶ συζητοῦντες ὁμιλοῦν περὶ Παρθένου Μαρίας ὡς Θεοτόκου καὶ περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς τελείου Θεοῦ καὶ τελείου ἀνθρώπου καὶ περὶ τοῦ ὅτι αὕτη ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ἡ πίστις αὐτῶν καὶ τῶν πατέρων τῶν. Ἀξιοσημείωτον ὡσαύτως τυγχάνει τὸ γεγονός τῆς ἀπ' ἀμύνης ὁμολογίας, καθ' ὁμιλίαν κατὰ τὴν ὥραν τῆς θ. Λειτουργίας τῆς Κυριακῆς 14ης Δεκεμβρίου 1952, ὑπὸ τοῦ Καθολικοῦ Μορὰν Μάρ Γκρηγόριος Βασιλείου Β', ἐπαναλαβόντος τρις, ὅτι ἡ ἐπίσημος διδασκαλία τῆς ὑπ' αὐτὸν Ἐκκλησίας, εἰναι, περὶ τῆς Παρθένου Μαρίας,

Ἐχει ἐν χρῆσει τὰ ἐπτὰ μυστήρια, καὶ ὡς Σύμβολον πίστεως ἡ Ἐκκλησία αὕτη χρησιμοποιεῖ τὸ τῆς Νικαίας—Κων/πόλεως, μὲ διαφορὰς τινὰς ὀφειλόμενας πιθανώτατα εἰς τὰς μεταφράσεις αὐτοῦ γενομένας ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου εἰς τὴν Συριακὴν καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν¹.

Ἡ ἐν χρῆσει θ. Λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἶναι ἡ Συριακὴ (Ἰακωβιτικὴ) Ὁρθόδοξος, ὀνομαζομένη καὶ λειτουργία τοῦ Ἀγ. Ἰακώβου².

Ἡ Ἰακωβιτικὴ αὕτη Ἐκκλησία τοῦ Μαλαμπάρ ἐδέχθη ἐπιδράσεις τελετουργικὰς καὶ δογματικὰς ἐκ τῶν τοιαύτων πλησιέστερον πρὸς αὐτὴν εὐρισκομένων Ἐλασσόνων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Αἱ μονοφυσικαὶ δογματικαὶ ἐπιδράσεις ἐπ' αὐτῆς φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξαν ἰσχυραί, πιθανῶς λόγῳ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἀπὸ τῶν μερῶν, ἐνθα αἱ δογματικαὶ γενικῶς διαμάχαι ὑπῆρξαν δξύταται, καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ἐκκλησία αὕτη, ἐν ἀπομονώσει εὐρισκομένη καὶ ὑπὸ τοῦ τεραστίου ὄγκου τῶν ἰδουϊστῶν περιβιβαλλομένη, περιεπλάκη περισσότερον εἰς ἀγῶνας πρὸς ἐπιθιώσιν τῆς καὶ ὀλιγώτερον εἰς δογματικὰς τοιαύτας.

Θὰ ἠδύνατο δὲ νὰ εἴπη τις, τέλος, μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι ἐκ τῶν Ἐλασσόνων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἡ πολυπαθὴς Ἐκκλησία τοῦ Μαλαμπάρ ἴσταται ἐκ πολλῶν ἐπόψεων—καὶ ὅπως ἰδιαίτερος ἢ ὑπὸ τὸν «Καθολικὸν» μερίς—πλησιέστερον πρὸς τὰς Μείζονας Ὁρθοδόξους τοιαύτας.

Ἀρχιμ. ΠΑΝΤΕΛ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

ὅτι Αὕτη εἶναι «Θεοτόκος» καὶ περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅτι Οὐτός εἶναι «τέλειος Θεός καὶ τέλειος ἄνθρωπος».

1. Διαφοραὶ εἰς τὸ Σύμβολον εἰναι αἱ κατωτέρω, ἐντός ἀγκυλῶν εὐρισκόμεναι προσθήκαι.

α) «... καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου [Μητρός τοῦ Θεοῦ] καὶ ἐνανθρωπήσαντα».

β) «... καὶ παθόντα [καὶ ἀποθανόντα] καὶ ταφέντα».

γ) «καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ [κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ]. Τὸ «κατὰ τὰς γραφάς» δὲν ὑπάρχει.

δ) «... τὸ Κύριον τὸ» [ζωοποιῶν πάντας] ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ «ζωοποιῶν».

ε) «... τὸ λαλήσαν διὰ τῶν προφητῶν» [καὶ τῶν Ἀποστόλων]. Πρβλ. The Order of the Holy Qurbana §. 2. σελ. 20.

2. Εἰκόνας καὶ εἰκονοστάσια ἡ Ἐκκλησία αὕτη δὲν χρησιμοποιεῖ, ἐνίοτε ὅμως συναντᾷ τις εἰκόνας ἐν πλαίσιφ ἀνηρημένους ἐν τοῖς ἱ. ναοῖς. Κηρὸς, θυμιάμα καὶ ἱ. σκευὴ χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐν τοῖς ἡμετέροις ἱ. ναοῖς. Ἐν τῷ μέσῳ ἐκάστου ναοῦ ὑπάρχει κανδήλα καλοῦσα ἔλαιον ἰνδικῶν καρῶν, τὰ ἱερά ἄμφια, πλὴν τοῦ ἐπιγονατίου διὰ τοὺς πρεσβυτέρους, συμπίπτουν μὲ τὰ ὅτι τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὠρισμένα διὰ τοὺς διακόνους καὶ πρεσβυτέρους. Οἱ ἀρχιερεῖς φέρουν ἐπὶ τοῦ φελωνίου τῶν τῶ ὠμοφόριον ὅπερ πίπτει ἔμπροσθεν, δίκην ἐπιτραχηλίου, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ράχως φθάνον, εἰς τὸ αὐτὸ μῆκος μετὰ τοῦ φελωνίου. Οἱ ἀρχιερεῖς φέρουν ἐγκόλπια καὶ σταυροὺς ἐπὶ τοῦ στήθους, τῖάραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κρατοῦν ποιμαντορικὴν ράβδον. Τὸ «ζωστικόν» τῶν ἀρχιερέων εἶναι χρώματος πορφυροῦ, τὸ δὲ τῶν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων λευκὸν μὲν τὸ καθημερινόν, μέλαν δὲ τὸ χρησιμοποιούμενον ἐντός τοῦ ἱ. ναοῦ. Πλὴν τῶν διακόνων πάντες οἱ κληρικοὶ τρέφουσι πύργονα, πάντων δὲ ἄνευ ἐξαιρέσεως ἡ κεφαλὴ εἶναι τελείως κεκαρμένη. Οἱ ἔγγαμοι κληρικοὶ φέρουν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μέλαν κάλυμμα, αἱ δὲ μοναχοὶ πάντοτε τὸ «κουκούλιον». Τῶν ἐπισκόπων καὶ ἀρχιερατικῶν τὸ «κουκούλιον» φέρει ἐπ' αὐτοῦ κεντητοὺς σταυροὺς. Εἰδικῶς πῖλος τῶν μοναχῶν, ἱερομονάχων καὶ ἀρχιερέων τίθεται ἐπὶ τοῦ κουκούλιου.

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
ΕΝ ΑΥΣΤΡΙΑ.

Ἀπό τινος χρόνου ἤρχισε νὰ παρατηρηθῆται ἐν Αὐστρία μίᾳ ἀκρῶς ἱκανοποιητικῇ προσπάθειᾳ πρὸς δημιουργίαν μιᾶς χριστιανικῆς ψυχοθεραπείας. Τὸ γεγονός αὐτὸ προξενεῖ ἰδιαίτεράν χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν, τοσούτω μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ προσπάθεια αὕτη συντελεῖται εἰς μίαν χώραν ἐκ τῆς ὁποίας ἀνεφάνησαν οἱ δύο¹ ἐκ τῶν τριῶν θεμελιωτῶν τῆς ψυχολογίας τοῦ βάρους, οἱ ὅποιοι διὰ τῶν θεωριῶν των προὐκάλεσαν καὶ προκαλοῦν ἀκόμη (ἰδιαίτερος ἡ τοῦ Freud) τεραστίαν ἀναστάτωσην εἰς τὴν ἀτομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων. Διότι αἱ θεωρίαι των ἀνέτρεψαν τελείως τὰς ὑγιεῖς πνευματικᾶς ἀξίας, αἵτινες πράγματι ρυθμίζουν τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἀνθρώπος ἐπιτυγχάνει τὸν ἀληθινὸν καὶ ὑψηλὸν προορισμὸν του. Ἡ ἐν λόγῳ προσπάθεια ἀποδίδει εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχοντος ὑπερφυσικοῦ στοιχείου ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν κατάδειξιν τῆς ἀνάγκης στενῆς συνεργασίας² ψυχοθεραπευτοῦ καὶ πνευματικοῦ (Seelsorger) κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς ψυχοθεραπευτικῆς ἀγωγῆς.

Ἐν μαρτύριον τῆς σημαντικῆς αὐτῆς προσπάθειας διὰ μίαν χριστιανικὴν ψυχοθεραπείαν εἶναι ἐν πρώτοις τὸ ἔργον τοῦ βιενναίου καθηγητοῦ τῆς Ποιμαντικῆς Ἰατρικῆς Dr. Albert Niedermeyer «Handbuch der speziellen Pastoralmedizin», τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη ἐν Βιέννῃ τὸ 1948—1952. Ὁλόκληρον τὸ ἔργον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑξ τόμων³ καὶ εἶναι τῷ ὄντι πολύτιμον βοήθημα διὰ τὸν ποιμένα καὶ τὸν θεολόγον λαϊκόν, οἱ ὅποιοι καλοῦνται νὰ ἐργασθῶν διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνοικοδόμησιν καὶ ἐποικοδομήν τοῦ συγχρόνου, κουρασμένου καὶ ἀπογοητευμένου ἀνθρώπου. Βεβαίως ἐκεῖνο, ποῦ κυρίως βοηθεῖ τὸν ποιμένα καὶ θεολόγον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του, εἶναι ὁ βαθμὸς τῆς ἰδικῆς του ἀτομικῆς πνευματικῆς προαγωγῆς καὶ ἡ σύνδεσις του μετὰ τὸν Θεόν, πλὴν ὅμως ἔχει ἀνάγκην καὶ ἄλλων τινῶν βοηθημάτων, ἅτινα, ὡς τὸ μνημονευθὲν ἔργον, βοηθοῦν πλήρως εἰς τὴν γνῶσιν καὶ κατανοήσιν τοῦ ὅλου ἀνθρώπου.

Ἀπὸ τὸ ὅλον ἔργον ἰδιαίτεράν σημασίαν διὰ τὰς σχέσεις θρησκείας καὶ ψυχοθεραπείας, ὡς καὶ διὰ τὴν προσπάθειαν διὰ μίαν χριστιανικὴν ψυχοθεραπείαν, κέκτηται ὁ τόμος ὁ ἀσχολούμενος μετὰ τὴν ψυχοπαθο-

λογίαν καὶ ψυχοθεραπείαν. Ὁ συγγραφεὺς, γνωστὸς ἐπιστήμων, διδάκτωρ Θεολογίας καὶ Ἰατρικῆς καὶ καθηγητῆς, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, τῆς Ποιμαντικῆς Ἰατρικῆς, πειράται εἰς τὸν μνημονευθέντα τόμον νὰ θέσῃ τὰς βάσεις καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀληθινῆς, τῆς Χριστιανικῆς Ψυχοθεραπείας. Τοῦτο καθίσταται σαφές εἰς τὸ Βον καὶ Γον τμήμα τοῦ ὅου τόμου. Εἰς τὸ Βον τμήμα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Αἱ μέχρι τοῦδε κατευθύνσεις τῆς ψυχοθεραπείας», διαγράφει τὰς γενικὰς ἀρχὰς ἐκάστης ψυχολογικῆς κατευθύνσεως ἐκ τῶν ἀποτελοσῶν τὴν ψυχολογίαν τοῦ βάρους (Tiefenpsychologie), καθὼς καὶ τὴν συμβολὴν των εἰς τὴν πρόβδον τῆς ψυχοθεραπείας. Διαπιστώνει, ὅτι καὶ αἱ τρεῖς κατευθύνσεις (Freud, Adler, Jung) μεμονομένως λαμβανόμεναι, καταντοῦν εἰς ὑπερβολὰς, αἵτινες δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν πάσχοντα ἀνθρώπον καὶ νὰ ἐρμηνεύσῃ ὀρθῶς τὰς ὑγιεῖς, ὡς καὶ τὰς νοσηρὰς, ψυχικὰς του ἐκδηλώσεις. Μὲ ἰδιαίτεράν θλίψιν, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ἐκφράζεται ὁ σ. διὰ τὴν ψυχολογίαν τοῦ Jung¹. Διότι, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Jung προὐχώρησε βαθύτερον τῶν δύο ἄλλων ἐκπροσώπων τῆς ψυχολογίας τοῦ βάρους εἰς μεταφυσικὰ προβλήματα, δὲν ἠδυνήθη νὰ συλλάβῃ τὴν γνῶσιν ἐλοκλήρου τῆς ἀληθείας. Καὶ οὕτω φαίνεται ἡ τραγικότης τῆς πλάνης του ἀκόμη περισσότερον ἢ τοῦ Freud (So erscheint die Tragik des Intums fast noch grösser als bei Freud). Πλὴν ὅμως, ὁ σ. εὕρισκε ἰστοιχεῖα ἀληθείας εἰς ἐκάστην τῶν τριῶν τούτων ψυχολογικῶν κατευθύνσεων, καὶ εἰς τὸ τέλος σχεδὸν τοῦ Βον τμήματος καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε πορεία τῆς ψυχολογίας τοῦ βάρους δίδει τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς καθολικῆς Ψυχοθεραπείας «im universalistischen Sinne des» «καθ' ὅλον»². Μιᾶς ψυχοθεραπείας δηλ., ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνῃ κάθε πραγματικὴν γνῶσιν ἀληθείας καὶ τῆς ὁποίας χαρακτηριστικὸν βασικὸν θὰ εἶναι ἡ θεώρησις τοῦ ἀνθρώπου ὄχι μόνον ἐκ τῶν κάτω («Schan von Unten»), ὡς ἔπραξε μέχρι τοῦδε ἡ ψυχολογία τοῦ βάρους, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄνω («Schan von Oben»). Τοῦτέστιν εἰς τὴν νέαν αὐτὴν καθολικὴν ψυχοθεραπείαν θὰ λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπερφυσικὸν στοιχεῖον. Εἰς αὐτὴν θὰ εὕρισκουν θέσιν τὰ βιολογικὰ καὶ κοινωνικὰ δεδομένα (ἡ ζωὴ τῶν ἐνστικτικῶν, αἱ καταβολαί, τὸ περιβάλλον), ὡς ἐπίσης καὶ ὁ ἠθικο-μεταφυσικὸς παράγων. Ἡ φυσικὴ θεώρησις θὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς ὑπερφυσικῆς.

Εἰς τὸ Γον τμήμα τοῦ V τόμου ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Θωμικο-Δαντικαὶ μελέται διὰ μίαν καθολικὴν Ψυχοθεραπείαν» προσπαθεῖ ὁ σ. νὰ καταδείξῃ ὅτι ὁ Θωμᾶς ὁ Ἀκινάτης μετὰ τὴν δογματικὴν του διδασκαλίαν, ἀφ' ἑνός, καὶ ὁ Δάντης μετὰ τὴν Θείαν Κωμωδίαν³, ἀφ' ἑτέρου, προσφέρουν τὰς γενικὰς κατευθύνσεις καὶ τὰς θεμελιωδὰς ἰδέας διὰ μίαν καθολικὴν καὶ Χριστιανικὴν Ψυχοθεραπείαν.

1. Τόμος V σελίς 229.

2. Ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 240.

3. Τὸ «trivium» Inferno - Purgatorio - Paradiso ἀποτελεῖ τὴν ὁδὸν τῆς Σωτηρίας διὰ κάθε ἄτομον. Ἐνθ. ἀν. σ. 315.

1. Ὡς γνωστὸν τόσον ὁ S. Freud, ἰδρυτῆς τῆς ψυχαναλύσεως, ὅσον καὶ ὁ Adler, ἰδρυτῆς τῆς ἀτομικῆς ψυχολογίας, κατήγοντο ἐκ τῆς Αὐστρίας.

2. Ἐς τὰς σχετικὰς ἐργασίας: α) Dr. med. E. Ringel-Dr. theol. van Lun: Die Tiefenpsychologie hilft dem Seelsorger. Herder. Wien 1953. β) Dr. med. H. Döbelstein: Psychiatrie und Seelsorger. Herder. Freiburg 1952.

3. Οἱ τόμοι κατὰ σειρὰν εἶναι οἱ ἑξῆς: α) Das Menschliche Sexualleben, β) Ehe- und Sexualleben, γ) Schwangerschaft Abortus, Geburt., δ) Der Ärztliche Eingriff, ε) Psychopathologie und Psychotherapie, στ) Euthanasie, Sterben und Tod.

*Εξέχων επίσης πρωτεργάτης τῆς προσπάθειας διὰ μίαν Χριστιανικὴν Ψυχοθεραπείαν ἐν Αὐστρία, τυγχάνει ὁ διαπρεπὴς καὶ πιστὸς ψυχοθεραπευτὴς Igor Caruso¹ ὅστις ἀπὸ τοῦ 1945 ἔδρουσε τὴν «Wiener Arbeitskreis für Tiefenpsychologie». Σκοπὸς τῆς ψυχολογικῆς αὐτῆς ἐταιρείας εἶναι «ἡ ὠλοκληρωμένη καὶ παγκόσμιος ἀντίληψις περὶ τοῦ ἀνθρώπου». Ὁ Niedermeyer θεωρεῖ τὸν Caruso ὡς πρωτοπόρον εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς Universalistischen Psychotherapie.

Τὰς ἀπόψεις του διὰ μίαν καθολικὴν Ψυχοθεραπείαν ἐκθέτει ὁ Caruso ἰδιαιτέρως εἰς συγγραμμάτιόν του, τὸ ὁποῖον φέρει τὸν τίτλον Religion und Psychotherapie².

Εἰς αὐτὸ ὁ Caruso ἐκθέτει μερικὰς βασικὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας θὰ πρέπει κάθε ψυχοθεραπευτὴς νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ σεβασθῇ, ἂν θέλῃ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἀληθινῆς ψυχοθεραπείας. Κατὰ τὸν Caruso π.χ. ἡ νεύρωσις εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὸ γενικὸν πρόβλημα τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς ἀναληθείας³. Ἀποτελεῖ αὕτη μίαν ἀσθένειαν τῆς κακῆς συνειδήσεως. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἀρνητικὴν τῆς ὄψιν εἶναι ἐν μεταφυσικῶν ψεῦδος τῆς ζωῆς, διότι προσδίδει ἀπόλυτον κύρος εἰς σχετικὰς ἀξίας. Εἰς δὲ τὴν θετικὴν τῆς ὄψιν εἶναι μία ἀπόπειρα πρὸς ἀποκάλυψιν τοῦ ψεύδους τῆς ζωῆς (Lebenslüge) καὶ ἀποκατάστασιν τῆς ὀρθοδοξίας τῆς ζωῆς (Lebensorthodoxie). Ὅπου δὲ ὑπάρχει νεύρωσις ὑπάρχει ἐπίσης καὶ προσπάθεια πρὸς λύτρωσιν («Erlösung»). Ἡ κλασικὴ ψυχοθεραπευτικὴ λύσις («Lösung») εἶναι κατ' οἰκονομίαν καὶ πρόσκαιρος λύσις. Διὰ τοῦτο τονίζει, ὅτι εἰς τὴν ἀγιότητα εὐρίσκεται ἡ γνησία καὶ ὑπερβατικὴ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς ὑπάρξεως⁴.

* *

Εἰς ἀκόμη τῶν πρωτεργατῶν διὰ μίαν Χριστιανικὴν Ψυχοθεραπείαν εἶναι ὁ καθηγητὴς τῆς Νευρολογίας καὶ Ψυχιατρικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ἰνσμπρουκ καὶ Διευθυντὴς τῆς Νευρολογικῆς καὶ Ψυχιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Dr. Hubert Urban. Οὗτος ἔδρουσε ψυχολογικὴν ἐταιρείαν ὑπὸ τὸν τίτλον «Jurisprudenz - Medizin - Philosophie - Theologie». Σκοπὸς τῆς ἐταιρείας εἶναι, ὡς ἐμφάνεται ἐκ τῆς δράσεώς της, ἡ συνεργασία ἀντιπροσώπων τῶν μνημονευθεισῶν ἐπιστημῶν διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς Χριστιανικῆς Ψυχοθεραπείας καὶ Ψυχολογίας. Ἦδη, ἐξ ἐπόψεως συγγραφικῆς δράσεως, ἡ ἐταιρεία ἔχει σημειώσει ἐξαιρετικὴν δρᾶσιν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ της⁵.

1. Ὁ Caruso ἐξ ἐπόψεως δόγματος ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Τελευταίως δὲ μεταφράσθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ «Ἰνστιτούτου Ἱατρικῆς Ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς Ἰγισίνης» τὸ ἔργον του «Ψυχανάλυσις καὶ Σύνθεσις τῆς Ὑπάρξεως».

2. Dr. Graf Igor. A. Caruso: Religion und Psychotherapie. Tyrolia, Innsbruck 1946.

3. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 9.

4. Ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 11.

5. Μερικαὶ ἐκ τῶν ἐκδόσεων τῆς ἐταιρείας εἶναι αἱ ἐξῆς: α) Urban: Übernatur und Medizin 1946. β) Caruso: Re-

ΥΜΝΟΓΡΑΦΟΙ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΥΜΝΩΝ * ΤΗΣ ΜΕΓ. ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Δόξα. Ἦχος πλάγ. β'. Ἀνδρόεον, Πυροῦ.

Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας
νόμον ἐδέξατο, καὶ λαόν

Ἦχος πλάγ. δ'. Ἀνδρόεον, Πυροῦ.

Λεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτοὺς
ἐν ἐλεημοσύναις καὶ οἰκτιρμοῖς

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 236.

Διὰ τὸν Αὐγουστον τοῦ 1954 προετοιμάζει αὕτη, τῇ συνεργασίᾳ καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν συναφῶν ὀργανώσεων, Συνέδριον Ψυχοπαθολογίας ἐν Ἰνσμπρουκ, εἰς τὸ ὁποῖον καλοῦνται νὰ λάβουν μέρος καὶ κληρικοὶ ἢ λαϊκοὶ θεολόγοι, ἀσχολούμενοι μὲ ψυχοπαθολογικὰ καὶ ψυχοθεραπευτικὰ προβλήματα.

Ἐπιβάλλεται νὰ τονισθῇ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ βαθυτάτη πίστις καὶ ἡ ἐξέχουσα προσωπικότης τοῦ καθηγητοῦ κ. Urban ἐγγυῶνται πλουσίαν δρᾶσιν καὶ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἐν τῷ ἀμέσῳ μέλλοντι, πρὸς ὄφελος καὶ ἀρμονικὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων Ἐρησκείας καὶ Ψυχοθεραπείας.

* *

Γενικῶς ἡ σημερινὴ πορεία τῆς ψυχοθεραπείας ἐν Αὐστρία θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι πορεία πρὸς τὰς ἀληθινὰς πνευματικὰς ἀξίας, τῶν ὁποίων ἡδη ἀναγνωρίζει τὴν ὑψίστην σπουδαιότητα διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀποστολῆς της. Ἡ πορεία αὕτη θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «πορεία τῆς ἐπιστροφῆς» ἢ ὡς μία contrarius actus. Εἰς τὴν χώραν, ποῦ ἄλλοτε ἤρχισε ἡ «πορεία τῆς ἀποστασίας» καὶ ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῶν ὑγιῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, διαπιστοῦνται σήμερον σημεῖα νέας δημιουργικῆς πορείας πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν περιφρονηθεισῶν ἀξιῶν. Τὸ γεγονός αὐτὸ εἶναι πράγματι ἐξαιρετικῶς παρήγορον καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι συσχετιζόμενον μὲ τὰς ὑγιεῖς ψυχοθεραπευτικὰς κινήσεις ἄλλων χωρῶν, ἐγγυᾶται ἐν εὐτυχῆς μέλλον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ Θεολογία καὶ γενικώτερον ἡ Ἐρησκεία, θὰ εὕρῃ τὴν πρεπούσαν θέσιν της, ὅχι μόνον εἰς τὴν ἀτομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς δημιουργίας ἐνὸς ἀληθοῦς πνευματικοῦ πολιτισμοῦ, ἐνὸς Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ.

ΙΩ. ΚΟΡΝΑΡΑΚΗΣ π. Θ.

ligion und Psychotherapie γ) Loidl: Seele und Seelenarzt 1946 δ) dal Bianco: Willensfreiheit als naturwissenschaftliches Problem 1947. ε) Müller: Katholische Beichte und Psychotherapie 1947. στ) Strauss: Quo vadimus? Irrwege der Psychotherapie 1948, κλπ.

Τῆ ΔΕΥΤΕΡᾶ ΤΗΣ Β'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος πλάγ. β'. Θεοδώρου.

Κύριε κατεύθυνον ἡμᾶς
τὴν νηστείαν δισσεύοντας

Ἦχος πλάγ. β'. Θεοδώρου.

Ἀρχὴ σωτηρίας
ἢ τοῦ Γαβριὴλ προσηγορία

Ἦχος πλάγ. α'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Θαυμαστὸν ὄπλον
ἢ προσευχὴ καὶ νηστεία

Ἦχος γ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Τὴν πνευματικὴν νηστείαν νηστεύσωμεν
διαρρηξόμεν πᾶσαν στραγγαλιάν.

Τῆ ΤΡΙΤῆ ΤΗΣ Β'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος πλάγ. δ'. Θεοδώρου.

Προθεῖσα μυστικὴν
ἢ νηστεία τράπεζαν

Ἦχος δ' αὐτός. Θεοδώρου.

Ἐκ πάσης ἀπειλῆς
καὶ κακίας ἀνθρώπων.

Ἦχος πλάγ. α'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Ἴνα τί θραυμοῦσα ψυχὴ μου
τῇ ἁμαρτίᾳ δουλεύεις;

Ἦχος γ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς Κύριε,
καὶ σαρτῶ συσταυρώσας

Τῆ ΤΕΤΑΡΤῆ ΤΗΣ Β'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος γ'. Θεοδώρου, τοῦ Στουδίτου.

Ἀσμάτων σάλπιγγι
κατασαλπίζωμεν

Ἦχος δ' αὐτός. Θεοδώρου.

Τὸν ἐπονείδιστον, οἰκτίρμον
θάνατον διὰ σταυρώσεως

Ἦχος βαρῦς. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Ὁ διὰ σταυροῦ σου, Κύριε,
λύσας θάνατον ἐπεισαχθέντα

Ἦχος α'. Ἀνδρέου, Πυροῦ

Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί,
ἀναλαβόντες νηστείαν

Τῆ ΠΕΜΠΤῆ ΤΗΣ Β'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος πλάγ. δ'. Θεοδώρου, τοῦ Στουδίτου.

Κύριε, εὐίλατος
γενοῦ ἡμῖν

Ἦχος δ' αὐτός. Θεοδώρου.

Τῆς συμπαθείας τὴν πηγὴν
ἄχραντε σεμνή,

Ἦχος πλάγ. δ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Τῆς μετανοίας ὁ καιρὸς
καὶ ζωῆς αἰωνίου πρόξενος

Ἦχος πλάγ. α'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Μὴ νηστεύσαντες κατ' ἐντολὴν
τοῦ κτίσαντος ἀπὸ τοῦ φυτοῦ

Τῆ ΠΑΡΑΣΚΕΥῆ ΤΗΣ Β'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος πλάγ. α'. Θεοδώρου, τοῦ Στουδίτου.

Λάμπει Κύριε,
ἢ χάρις ἢ τοῦ σταυροῦ σου

Ἦχος δ' αὐτός. Θεοδώρου.

Ἐψωθέντα ἐν ξύλῳ
ὡς ἐθεάσατο ἢ τεκοῦσα

Ἦχος πλάγ. δ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Ἡ παθοκτόνος νηστεία παροῦσα
τοὺς κακωθέντας ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας

Ἦχος δ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος
νῦν ἡμέρα σωτηρίας

ΚΥΡΙΑΚΗ Β'. ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Ἦχος δ'. Κανὸν Γεωργίου.

Ρητόρων οἱ ἔνθεοι
καὶ θεολόγων οἱ πρόκριτοι

Ἦχος πλάγ. β'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Τοῖς ἐν σκότει ἁμαρτημάτων πορευομένοις
φῶς ἀνάτειλας, Χριστέ,

Ἦχος πλάγ. δ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Χαλινοὺς ἀποπτύσας τοὺς πατρικοὺς
ἀστάτῳ φρενί, τοῖς κτηνώδεσι

Τῆ ΔΕΥΤΕΡᾶ ΤΗΣ Γ'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος πλάγ. δ'. Θεοδώρου, τοῦ Στουδίτου.

Τριᾶς ἁγία καὶ σεπτὴ
τὴν νηστείαν ἐν ἑβδομάδεσι

Ἦχος δ' αὐτός. Θεοδώρου.

Ἡ προστασία τῶν πιστῶν
θεοκνητορ, τῶν θλιβομένων

Ἦχος δ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.

Τὸν χαλεπὸν τῶν πταισμάτων μου
ῥῦπον ἐνδέδουμαι, καὶ τῆς

ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΑΝΕΥΘΥΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΤΩΝ

Παραθέτομεν κατωτέρω ὀλίγα τινά παραδείγματα, χαρακτηριστικά τῆς αὐθαιρέτου καὶ σφαλεροῦς μεθόδου διορθώσεως τῶν ἱερῶν κειμένων, ἅτινα πείθουσι περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν ἰσχυρισμῶν μας. Ἡ μεγάλη τόλμη τοῦ διορθωτοῦ δὲν ἔχει περιορισμούς. Δὲν ἐδίστασεν οὗτος καὶ νὰ ζητωκραυγᾷ ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης καὶ νὰ εὐχηθῆ ποτὲ νὰ μὴν πεθάνῃ ὁ ἅγιος (ζήτω ψάλλῃς κράτιστος... καὶ μὴ ἀποθανέ-

Ἦχος β'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.
Πάτερ ἀγαθέ,
πάντων ὧν μοι δέδωκας

Τῆ ΤΡΙΤῆ ΤΗΣ Γ'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος γ'. Θεοδώρου.
Τῆ νηστείας εὐφραϊνόμενοι
ταῖς ὑμνωδίαις ἀγαλλόμενοι

Ἦχος γ'. Θεοδώρου.
Θεομακάριστε, μήτερ, ἀνύμφευτε,
τὴν ἀσθενοῦσάν μου

Ἦχος βαρῦς. Ἀνδρέου, Πυροῦ.
Ἡμαρτον ὁμολογῶ σοι Κύριε,
ὁ ἄσωτος ἐγὼ οὐ τολμῶ

Ἦχος β'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.
Πατέρα σε τὸν Κτίστην
ἐπιγράφεσθαι τολμῶ Κύριε,

Τῆ ΤΕΤΑΡΤῆ ΤΗΣ Γ'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος β'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.
Ἐν τιμῇ ὧν υἰότητος
πατρὸς ἀγαθοῦ ὁ ἄνους

Ἦχος δ'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.
Ἀσώτως διασπείρας
τὸν πατρικόν μου πλοῦτον

Τῆ ΠΕΜΠΤῆ ΤΗΣ Γ'. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἦχος πλάγ. β'. Θεοδώρου, τοῦ Στουδίτου.
Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθῆ,
Θεοτόκε Παρθένε,

Ἦχος πλάγ. β'. Ἀνδρέου, Πυροῦ.
Τῆς υἰοθεσίας ἐκπεσὼν ὁ ἄσωτος ἐγὼ
δουλοπρεπῶς χοίροις συνδιαιωόμενος

(Συνεχίζεται)

ΝΙΚΟΛ. ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πρωφιερέυς.

τω—βλ. κατωτέρω), ἀπαράλλακτα ὅπως εἰς ὀμίλους εὐθύμων συγκεντρώσεων εἰς κοσμικὰ κέντρα εὐχονται οἱ συμπτώται διὰ τινὰ καλὸν τραγουδιστὴν ἢ χορευτὴν τοῦ ὀμίλου των (νὰ μᾶς ζήσης... ποτὲ νὰ μὴν πεθάνῃς).

Παλαιὸν κείμενον

1.—Τῆς ἐντολῆς σου, Κύριε... τῆς ἀγαθότητος τῆς σῆς. (Ἐξαποστειλ. Κυριακῆς Τυρινῆς).

2.—Μάρτυρες Χριστοῦ οἱ ἀήτητοι... ἀπελάβετε τὴν χάριν τῆς αἰωνίου ζωῆς... καὶ νῦν τὰ αἵματα ὑμῶν, γέγονεν ἰάματα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν προσβεύσατε, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. (Τετάρτη τῆς Α' ἐβδομάδος, Ἀπόστιχα Ὁρθρου).

3.—Τί τὸ ὀρώμενον θέαμα, ὁ τοῖς ἔμοις ὀφθαλμοῖς, καθορᾶται, ὁ Δέσποτα; ὁ συνέχων ἅπασαν κτίσιν ξύλω ἀνήρησαι, καὶ θανατοῦσαι ὁ πᾶσι νέμων ζοῆν ἢ Θεοτόκος κλαίουσα ἔλεγεν, ὅτε ἐώρακεν, ἐν Σταυρῷ ἢ πάναγνος, τὸν ἐξ αὐτῆς, ἀρρήτως ἐκλάμπαντα, Θεὸν καὶ ἄνθρωπον. (Αὐτόθι).

4.—Τὸν θώρακα τῆς πίστεως ἐνδυσάμενοι καλῶς, καὶ τῷ τύπῳ τοῦ Σταυροῦ καθοπλισαντες ἑαυτούς, στρατιῶται ἀνεδείχθητε τοῖς τυραννοῖς ἀνδρείως ἀντικατέστητε, καὶ διαβόλου τὴν πλάνην κατηδαφίσατε νικητὴν γενόμενοι, τῶν στεφάνων ἡξιώθητε. Προσβεύσατε Χριστῷ ὑπὲρ ἡμῶν, εἰς τὸ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. (Πέμπτη τῆς Ε' ἐβδομάδος, Ἀπόστιχα Ὁρθρου).

5.—Ἀντὶ Εὐσας αἰσθητῆς... καὶ γευόμενος ἀεὶ, τῆς πικρῆς καταπόσεως. (Μέγας Κανὼν, φδὴ α')

6.—Τὴν τοῦ Καὶν ὑπελθῶν... συνειδῶτι ψυχῆς... καὶ στρατεύσας κατ' αὐτῆς... (Αὐτόθι).

7.—Ἐξαγγέλω σοι Σωτήρ... καὶ τοῦ σώματός μου πληγῆς, ἅς μοι ἔνδον, μαιφόνου λογισμοὶ ληστρικῶς ἐναπέθηκαν. (Αὐτόθι).

8.—Ἀνδρέα σεβάσμιε, καὶ Πάτερ τρισμακάριστε, ποιμὴν τῆς Κρήτης, μὴ παύση δεόμενος, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὑπὲρ τῶν σὲ ὑμούντων ἵνα ρυσθῶμεν πάσης

Διωρθωμένον κείμενον

Τῆς ἐντολῆς σου Κύριε... τῆς σῆς Οἰκίριμον ἀγάπης.

Μάρτυρες Κυρίου ἀήτητοι... ἐπ' ἐλπίδι ἀναστήναι εἰς αἰώνιον ζωὴν... ψυχὴν καὶ σῶμα λαίνετε, προσπαύσει μόνη τῆς κόνεως, ὡς ζῶντες τῶν πιστῶν θερμοῖ συλλήπτορες.

Τί, ὁ τοῖς ἔμοις ὀρῶ δεινόν, Θεέ μου, νῦν ὀφθαλμοῖς! Τῷ Σταυρῷ πῶς ἀνήρησαι, ὁ τὴν κτίσιν νεύματι συγκατῶν καὶ ζοῆν διδοῦς τοῖς πᾶσι μόνῳ τῷ λόγῳ, λόγε Νοῦ. Ὅν δίχα πόνων ἀφθόρως Πνεύματι ἔτεκον, Ἐνα μὲν ὑποστάσει, φύσει Διπλοῦν, Υἱέ. Ἦλιε σκοτισθητι τῷ κλόνη τῆξαι ἢ γῆ!

Πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἐνδυσάμενοι καὶ τύπῳ ὀπλισάμενοι Σταυροῦ στρατιῶται κρατεροὶ αὐτοῦ ἐδείχθητε λαμπρῶς τυράννοις μέχρις αἵματος ἀντέστητε δαιμόνων θρόση δόλου κατηνύσατε. Χριστιανῶν καλοὶ θρίαμβοι! τοῦ Ἰησοῦ ζῶντες στέφανοι! Προσβεύσατε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἀντὶ Εὐσας αἰσθητῆς... καὶ τρυφῶν ἔσσει, καὶ τῶν πικρῶν γευόμενος— ἢ... καὶ χορτάζων με ἀεὶ τῆς ἰοβόλου βρώσεως.

Τὴν τοῦ Καὶν ὑπελθῶν... συνειδῶτος ψυχῆς... καὶ φουεύσας αὐτό...

Ἐξαγγέλω σοι Σωτήρ... καὶ σαρκὸς τὰς πληγὰς, ἅς ἔνδον ἔχθηροι, μαιφόνου λογισμοῖς, ληστεύσαντες ἐπέθησαν.

Τῆς Κρήτης ἐπίσκοπε, μὴ παύση ἰλασόμενος, Θεὸν Ἀνδρέα, ὅστις τὸν Κανόνα σου ἐπάδει ἢ ποίμνη σου ἀεὶ ἐν κατανώξει· σὸν δὲ τῆ Κρήτη καὶ Ἑλλην πᾶς τοὺς

Η ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΔΙΟΡΙΣΘΕΙΣΑ ΠΕΝΤΑΜΕΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ- ΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΑΥΤΗΣ*

Ἐξ Ἄργους, 19 Φεβρουαρίου

57 Πρὸς τὸν κ. Γ. Νοταρᾶν, ἀπόδειξις ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν θείαν του νὰ λάβῃ τὴν προικὰ τῆς καὶ τὸ ὑπόβολον κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον, σελ. 294.

58 Πρὸς τὴν Θεοφανώ, ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ τὴν προικὰ τῆς καὶ τὸ τράχωμά τῆς ὄλον, τὸ δὲ ἔγγραφον τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ πενθερός τῆς ὅπως ποτὲ ἐδόθη παρ' αὐτῆς λογίζεται ἀνίσχυρον καὶ ἄκυρον.

59 Ἀφοριστικὸν κατὰ τῶν ὅσοι κατακρατοῦν κινήτῃ ἢ ἀκίνητα πράγματα ἢ χρήματα τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς κατὰ τὸ Ἄργος Κατακοιμημένης.

60 Πρὸς τὸν προσωρινὸν Διοικητὴν τῆς Κορινθίας, νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν Ἀναγνώστην Ἀθανασάκη νὰ ἔλθῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐπιτροπὴν, νὰ δώσῃ λόγον διότι ἐγκαλεῖται περὶ υἰοθεσίας ἀπὸ τινος Πέτρον Νίκανδρον.

61 Πρὸς τὸν Ἅγιον Κορίνθου, νὰ προτρέψῃ ἐκκλησιαστικῶς τὴν Γεώργαινα ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν πενθερὸν καὶ ἀνδραδέλφους τῆς τὰ δύο μερίδια, ὡς ἡ προλαβοῦσα ἀπόφασις περὶ τούτου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Θεσσαλίας.

62 Προτρεπτικὸν πρὸς τοὺς Ἀργεῖους, νὰ βοηθῶσι τοὺς ἱερεῖς των κατὰ τὴν πρώτην συνήθειαν.

63 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς Ἐπάνω Χρέπας,

(*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 322.

δραγῆς, καὶ πταισμάτων λυτρωθῶμεν, οἱ τιμῶντές σου τὴν μνήμην αἰεὶ. (Αὐτόθι, φῆδ' θ'.)

ἀγῶνας, οὓσπερ ἔτλης, μετὰ ζήλου συνεχίζομεν.

Ἡ:

Ἄνδρέα σεβάσμιε, Γραφῆς τῆς Νέας Ὀλβιῆς, προφήτα Κρήτης, μὴ παύσῃ δεόμενος, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὑπὲρ τῶν ἐν συνέσει καὶ πίστει μέλη πνευματικὰ ἐξαρδόντων σοῦ κανόνος, τοῦ ρουθῆναι πάσης θλίψεως.

Ἡ:

Ἄνδρέα σεβάσμιε, καὶ Πάτερ πνευματέμφορε, ποιμὴν τῆς Κρήτης, μὴ παύσῃ δεόμενος, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὑπὲρ τῶν ἐν συνέσει υἱῶν, ψαλλόντων σοῦ τὸν μακρὸν, ἀρεταῖς Θεοῦ Κανόνα, τοῦ Κλητοῦς δειχθῆναι χάριτι.

Ἡ:

Ὁ δεῖξας ἐράσιμον τὸ Νύμφης κάλλος ἀριστον, Ρουβήν, Ἄνδρέας, ζήτω ψάλτης κράτιστος, Χριστὸν ἱλασκόμενος καὶ μὴ ἀποθάνετω ἄλλ' ὡσπερ στόμα Θεοῦ, πολλοὺς ἀδελφούς Χριστῷ προσάγοι, ἐπὶ τράχηλον ἐχθροῦ πατῶν.

Οἰκονόμος ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΡΗΓΑΣ
Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Σκιαθῶν

νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν μοναχὸν Σωφρόνιον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν μετάνοιάν του, τὴν μονὴν τῶν Βαρσῶν.

64 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς, δημογέροντας καὶ πρὸς ὄλους τοὺς χριστιανοὺς τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίου, νὰ ὑποδεχθῶν ὡς ἀνήκει τὸν Τοποτηρητὴν καὶ Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας, ὑπακούοντας εἰς τὰς ἐπιφυλλεῖς ὁδηγίας των.

65 Πρὸς τὸν πανοσιώτατον Πρωτοσύγκελλον καὶ Ἐπιστάτην Ναυπλίου κ. Ἀγάπιον, νὰ συμπράττῃ μετὰ τοῦ πανιερωτάτου Τοποτηρητοῦ κ. Διονυσίου εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίου.

66 Πρὸς τὸν πανιερ. Τοποτηρητὴν Δημητζάνης κ. Βησσαρίωνα, νὰ προσέξῃ τὴν εὐκοσμίαν τῶν ἱερωμένων καὶ νὰ ὁδηγῇ τὸν λαὸν εἰς τὴν πρὸς τὰ θεία καὶ πρὸς τοὺς νόμους ὑπακοὴν καὶ χειροτονίας εἰς τὸ ἔξῃς νὰ μὴν πράττῃ.

67 Ἐδιωρίσθη ὁ πανοσιώτατος κ. Γεννάδιος Αἰμιναζίτης, νὰ περιέλθῃ τὴν ἐπαρχίαν Δημητζάνης καὶ Ἀκόβων, νὰ ὁδηγῇ τὸν χριστιανικὸν λαὸν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ πολιτικὰ των καθήκοντα καὶ νὰ καταγράψῃ τοὺς ἱερεῖς καὶ ναοὺς τῶν ἐπαρχιῶν τούτων.

68 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς, προκριτοδημογέροντας καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς χριστιανοὺς τῆς ἐπαρχίας Δημητζάνης καὶ Ἀκόβων, νὰ ὑποδεχθῶν τὸν κ. Γεννάδιον μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς καὶ νὰ τοῦ δίδουν πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰς μετακομίσεις του.

69 Πρὸς τὸν πανιερ. Τοποτηρητὴν Ναυπλίου, νὰ διορίσῃ δύο πτωχοὺς ἱερεῖς Στερεοελλαδίτας ἐφημερίους εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν καὶ Ἅγιους Πάντας, ἔξωθεν τοῦ Ναυπλίου, ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ταλαντίου, παπα-Λουκᾶν καὶ παπα-Γεώργιον.

70 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τοῦ Βράχου, ν' ἀποκριθῇ πρὸς τὸν Νικόλαον Ζέρον τὸ δίκαιόν του διὰ τὸ κρασί, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν προλαβουσῶν ἀρχῶν.

71 Ἐδιωρίσθη ὁ οἰκονόμος Κρανιδίου ἐπίτροπος ἐκκλησιαστικὸς τῆς πόλεως ἐκείνης, διὰ νὰ ἐπαγρυπνῇ τὴν εὐκοσμίαν τῶν ἱερωμένων καὶ νὰ ὁδηγῇ τὸν χριστιανικὸν λαὸν εἰς τὰ καθήκοντά του.

72 Πρὸς τὸ δημογεροντεῖον τοῦ Ἄργους, νὰ δώσουν τὰ λεξικά τοῦ Γαζῆ πρὸς τὸν Ἰάκωβον μοναχὸν ἀγιορείτην, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀγοράσει ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα Παρθένιον.

73 Πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς Ναυπλίας, ὅτι ἀφώρισεν ἢ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τοὺς ὅσους ἔθεσαν τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ χάριτι, διὰ νὰ μαρτυρήσωσιν ὅ,τι περιεῖχε, διὰ νὰ τὸ ἀποπληρώσῃ ὁ Κώστας Γκιώνης, καὶ ὅτι εὐρέθησαν ἀντιφατικοὶ οἱ λόγοι τῶν μαρτύρων.

74 Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς καὶ δημογέροντας, νὰ ὑποδεχθῶν τὴν διδασκαλίαν τοῦ διδασκάλου κ. Ἰωάσαφ, ἀποστελλομένου ἱεροκήρυκος.

75 Πρὸς τοὺς Ἐπίσκοπος Ἐπιτρόπους καὶ δημογέροντας τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, νὰ δώσουν πᾶσαν συνδρομὴν τοῦ διδασκάλου κ. Ἰωάσαφ εἰς τὰς μετακομίσεις του ἀπὸ νῆσον εἰς νῆσον.

76 Ἐδιωρίσθη ὁ κ. Ἰωάσαφ ν' ἀπέλθῃ ἱεροκήρυξ πρὸς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος.

77 Πρὸς τοὺς *Μεγασπηλαιώτας*, προτροπὴ ἐκκλησιαστικὴ ν' ἀποπληρώσουν τὸ χρέος των πρὸς τὸν κ. Ν. Δελγιάννην.

78 Πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας *Κορινθίας*, νὰ ἐποδεχθοῦν τὸν πανοσιώτατον ἡγούμενον τοῦ Βράχου κ. Δανιήλ, περιερχόμενον εἰς ὁδηγίαν καὶ καταγραφὴν τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν κλπ.

79 Ἐδιωρίσθη ὁ πανοσιώτατος ἡγούμενος τοῦ Βράχου κ. Δανιήλ, νὰ περιέλθῃ τὴν ἐπαρχίαν Κορίνθου, νὰ καταγράψῃ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκκλησιῶν, τοὺς ἱερεῖς κλπ.

80 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Κορίνθου νὰ θεωρήσῃ ἐκκλησιαστικῶς τὰ δίκαια τῆς Εἰρήνης Θεοχαροπούλας, ἐκ τῆς κωμοπόλεως Ἁγίας Βαρβάρας, διὰ νὰ λάβῃ τὸ πατρικὸν καὶ μητρικὸν μεριδίον της, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ της.

81 Πρὸς τὸν οἰκονόμον, πρωτοσύγκελλον καὶ πρωτοπαπᾶν τοῦ Κρανιδίου, ν' ἀναβάλουν τὴν ὑπόθεσιν τῆς κόρης τοῦ στρατηγοῦ Γκιώνη, μέχρι τοῦ Πάσχα.

Ἐξ Ἀστρους τοῦ Ἁγίου Πέτρου

24 Φεβρουαρίου

82 Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἁγίου Πέτρου ἡγουμένους τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, νὰ παρουσιασθοῦν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπιτροπὴν νὰ δώσουν καταγραφὴν τῆς καταστάσεως τῶν μοναστηρίων των.

83 Πρὸς τὴν *δημογεροντίαν* τοῦ Ἀργους, ὅτι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν της ἡ Ἐκκλησία. Ἐπιτροπὴ θέλει δώσει τακτικώτερον ἔγγραφο ἀπόφασιν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ δικαίου.

84 Πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ ποτὲ *Μανόλη Παπάζογλου*, νὰ γνωρίσουν τὴν νομιμότητα τῆς διαθήκης του καὶ ν' ἀκολουθήσουν τὰ περιεχόμενά της, διότι ὡς τοιαύτην τὴν ἐπεβεβαίωσε καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἐπιτροπὴ.

85 Πρὸς τὸν *Ἰωάννην Ἀδρακτᾶν*, Βερβενιώτην, νὰ παραλάβῃ τὰ ἔγγραφα του περὶ τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων τοῦ Ἡλία καὶ νὰ παρουσιασθῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπιτροπὴν, διότι ἔχει ἐνάγοντα.

86 Πρὸς τὸν *Κυριάκον Διγινὸν* καὶ Κώνσταν Χατζηθεοδώρου, νὰ παρουσιασθοῦν διὰ νὰ θεωρηθῇ ἐκκλησιαστικῶς ἡ ὑπόθεσις τῆς Σοφίας Σακελλαρίου.

87 Πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκτάκτου Ἐπιτροπείας κ. Γ. Δεσοποτόπουλον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία. Ἐπιτροπὴ ἔχει ὁδηγίαν τῆς Σ. Κυβερνήσεως νὰ καταγράψῃ τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον κατάστασιν ὅλων τῶν μοναστηρίων καὶ ἐπ' αὐτὸ τοῦτο θὰ μεταβῇ καὶ εἰς τὴν Λακωνίαν καὶ αὕτη ἡ πληροφορία δίδεται τοῦ ζητήματός του.

88 Πρὸς τὸν Ἀναγνώστην Ἰωάννου, ὅτι τὴν κληρονομικὴν διαφορὰν του νὰ τὴν τελειώσῃ ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Ἐπιστάτης κ. Δανιήλ κατὰ νόμους.

89 Ἀφοριστικὸν κατὰ τῶν ὅσοι ἐσυκοφάντησαν τὸν στρατηγὸν Π. Ζαφειρόπουλον, ὅτι ἠθέλησε νὰ δολοφονήσῃ τὸν Πάσχον εἰς Ἄστρος.

90 Πρὸς τὸν Ἐκκλησία. Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας Ἁγίου Πέτρου κ. Δανιήλ, ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν προστασίαν τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύ-

της καὶ νὰ ἐνεργῇ τ' ἀφορῶντα τὴν πρὸς τὰ θεῖα καὶ πρὸς τοὺς νόμους ἀφοσιώσιν των.

91 Πρὸς τὸν ἴδιον κ. Δανιήλ, νὰ περιέλθῃ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, νὰ διδάξῃ τὸν λαὸν καὶ νὰ καταγράψῃ ναοὺς, ἱερεῖς καὶ τὴν κατάστασιν αὐτῶν.

92 Πρὸς τὰς ἀδελφὰς *Καρπουζοπούλας*, νὰ ἐξουσιάσουν τὸ ἀμπέλι, διότι μόνη ἡ μαρτυρία τοῦ ἱερέως δὲν ἔχει ἰσχὺν χωρὶς διαθήκην.

93 Ἐξωκκλησιαστικὸν πρὸς τὸν Σπύρον Κανέλλου, Δολιανίτην, καὶ Κώνσταν Καρᾶν, Ἀγιοπετρίτην, διότι παρενόμησαν καὶ ἔλαβον τὴν ἐξαδέλφην του ὁ εἰς καὶ τὴν ἀνεμιάν του ὁ ἕτερος.

94 Ἀφοριστικὸν κατὰ τῶν ὅσοι δὲν φανερόνουν τὴν ἀλήθειαν, περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ Γεώργη Πετροβολίσμου καὶ Φωτίου Σιάκου.

95 Ἀργητα τοῦ ἱερέως *Χριστοδούλου*, διότι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιτροπῆς ἀφώρισε τὸν στρατηγὸν Ζαφειρόπουλον, χωρὶς τινος αἰτίας.

96 Ἐδικαιώθη ὁ ἱεροδιάκονος Ἱερεμίας μετὰ τῶν ἐξαδέλφων του, νὰ δώσουν τὸ τρίτον μέρος ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος θείου των, εἰς τὴν προῖκα τῆς γυναικὸς του, διὰ νὰ συμμερισθῇ μετὰ τῆς προῖκός, τὰ δὲ ὀκτακόσια γρόσια, ὡς ἀποδειχθέντα διὰ τῶν δι' ἐπιτιμίου μαρτυριῶν, δικαιούται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ ὀσπίτιον τοῦ Τζωάννη.

97 Πρὸς τὸν Ἐκκλησία. Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας Ἁγίου Πέτρου κ. Δανιήλ, κ. Ἀναγνώστην Κονδάκη καὶ Ἀναγνώστην Μανωλόπουλον, νὰ προσπαθήσωσι νὰ εἰρηνεύσωσι τὰς μεταξὺ τῶν προκρίτων τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ κυρίων Ζαφειροπούλων διαφορίας.

Ἐκ τῶν Καλυβίων τοῦ Πραστοῦ

27 Φεβρουαρίου

98 Πρὸς τὸν Ἐκκλησία. Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας Ἁγίου Πέτρου κ. Δανιήλ, νὰ γράψῃ εἰς τοὺς ἱερεῖς τοῦ Καστρίου, νὰ γνωρίζουν συναγωνιστὴν των εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ τὸν παπα-Ἰωάννην καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ καὶ αὐτὸς τὰ ἐνοριακά του δικαιώματα καὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἱεράν λειτουργίαν ν' ἀπέχη.

99 Πρὸς τὸν Ἐκκλησία. Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας Ἁγίου Πέτρου κ. Δανιήλ, ν' ἀφήσῃ ἀφορισμένον τῆς Ἐκκλησίας τὸ παράνομον ἀνδρόγγυον, ὡστε νὰ χωρισθῇ, πρὸς παράδειγμα τῶν ἄλλων.

100 Πρὸς τὴν *Δημογεροντίαν* τοῦ Πραστοῦ, εἰς ἀπάντησιν των ὅτι, μολονότι ἡ Ἐκκλησία. Ἐπιτροπὴ εἶχε σκοπὸν νὰ παρευρεθῇ καὶ εἰς τὴν πόλιν των, διὰ νὰ πράξῃ ὅ,τι χρεωστῆ πρὸς τοὺς χριστιανούς, διὰ τὸ δύσβατον ὁμῶς τοῦ τόπου δὲν δύναται, ἀλλὰ τοὺς ἐφοδιάζει μὲ τὰς εὐχὰς της καὶ συμβουλάς.

101 Πρὸς τὸν Ἐκκλησία. Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας Ἁγίου Πέτρου κ. Δανιήλ, νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τοὺς ἡγουμένους τῶν μοναστηρίων, νὰ μετέρχωνται εἰς τὸ ἔξῃς καθαρὸν κατάστιχον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτῶν καὶ ἐπιτρόπους εἰς τὰ χωρία νὰ μὴν ἔχη, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν αὐτὸς νὰ ἐνεργῇ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις.

102 Πρὸς τοὺς *Δημογέροντας* τοῦ Πλατάνου, νὰ ὑποχρεώσουν τοὺς πατριώτας των ὅσοι θέλουν νὰ

οικειοποιούνται τὸ μετόχιον Σέλας ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ αὐτό, διότι κατὰ τὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα ἔχει ὁ ἡγούμενος τῆς Μαλεβῆς, εἶναι ἀναπόσπαστον κτῆμα αὐτῆς τῆς μονῆς.

103 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῶν μοναστηρίων *Σίντζας* καὶ *Ἐλωνης*, νὰ παρουσιασθοῦν ὅσον τάχος πρὸς τὴν Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴν, διότι δὲν δύναται νὰ μεταβοῦν εἰς Λενίδι, ἀλλ' οὐδ' ἐνταῦθα νὰ διατρίβουν πολὺ.

104 Πρὸς τὴν *Δημογεροντίαν Ἀγίου Πέτρου*, νὰ τελειώσῃ τὴν διαφορὰν τῆς γυναικὸς τοῦ Μπούτζη καὶ παπα-Φακίνη, κατὰ τὸ δίκαιον, πρὸς ἡσυχίαν τῶν.

105 Πρὸς τὴν *Δημογεροντίαν Πραστοῦ*, ὅτι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν εὐχαριστεῖτο ἡ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴ νὰ μεταβῇ ἐκεῖσε, ἂν ἠδύνατο νὰ νικήσῃ τὴν ἀδυναμίαν τῆς. Μ' ὅλα ταῦτα θέλει ἐκπληρώσει τὰ χρεῖα τῆς πρὸς τοὺς χριστιανούς, ἱερωμένους καὶ καλογήρους καὶ εὐχεται νὰ εἰρηνεύσουν, τὸν δὲ ἀρχιερέα τοὺς τὸν γνωρίζει εἰρηνάργη καὶ ἀμέτοχον τῶν πολιτικῶν πραγμάτων.

106 Ἀπάντησις πρὸς τὴν *Δημογεροντίαν Ἀγίου Ἰωάννου* καὶ *Ἀστρος*, ὅτι ἡ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴ εἰς μόνην τὴν Σ. Κυβερνήσιν χρεωστεῖ νὰ παρουσιάσῃ τὰ περὶ τῶν μοναστηρίων πρακτικὰ τῆς καὶ εἰς κανὲν ἄλλο μέρος.

107 Ἀθώωσις πρὸς τὸν παπα-Χριστόδουλον, μετανοήσαντα καὶ ζητήσαντα συγχώρησιν εἰς ὅσα προλαβόντως ἤμαρτεν.

108 Πρὸς τὸν Ἐκκλησ. Ἐπιστάτην *Ἀγίου Πέτρου* κ. *Δαιήλ*, νὰ μὴν ἀναγνώσῃ τὴν ἀθώωσιν τοῦ παπα-Χριστοδούλου, πρὶν ζητήσῃ τὴν συγχώρησιν τοῦ στρατηγοῦ Π. Ζαφειροπούλου, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

109 Ἀφοριστικὸν εἰς Μελιγοῦ, Ἀγιον Ἰωάννην καὶ Ἀστρος, κατὰ τῶν ὅσοι ἐπῆραν χρήματα τοῦ θανατωθέντος Ἀντωνίου Μαζάκου, ἢ ὁμολογίας, ἢ ὅ,τι ἄλλο καὶ δὲν τὰ δίδουν εἰς τοὺς κληρονόμους του.

110 Πρὸς τὸν παπα-Ἰωάννην, ἐφημέριον τοῦ ἐν Κρανιδίῳ Ἀγίου Δημητρίου, νὰ κρατῇ εἰς χεῖράς του τὰ ἅγια λείψανα, τὰ ὁποῖα ἐπῆρεν ὁ παπα-Νικόλαος Θηβαῖος ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα καλόγηρον, ἕως οὗ ἐπιστρέψῃ ἡ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ τὰ πάρῃ.

111 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς *Φανερωμένης*, ὅτι θέλει περάσει εἰς τὸ κατάστιχον τὸ λάθος του περὶ τῶν δύο κουτίων τῶν ἁγίων λειψάνων.

112 Ἀφοριστικὸν εἰς Μελιγοῦ, Ἀγιον Ἰωάννην καὶ Ἀστρος, κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Ἀναγνώστου Νικολέτου, Ἀγιαννίτη, οἵτινες ἀρνοῦνται τὸ πρὸς τὸν Ἰωάννην Γεωργουδῆν χρέος του, ἢ κατὰ τοῦ ἰδίου τοῦ Γεωργουδῆ ἂν ψεύδεται εἰς τοῦτο.

113 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἀγιον *Ρέοντος* κυρ-*Διονύσιον*, νὰ πράττῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν θεοσεβείαν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν πρὸς τοὺς νόμους ὑπακοὴν καὶ ὅτι αἱ χειροτονίαι εἶναι ἀπηγορευμένα.

114 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἀγιον *Ρέοντος*, νὰ καταγράψῃ τὰς οἰκογενεῖας τῆς ἐπαρχίας του, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἱερέων καὶ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκκλησιῶν

καὶ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι νὰ τὰ παραστήσῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴν.

115 Πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων *Κουνοπιὰ* καὶ *Μαριγκιότζαλη*, νὰ παραχωρήσουν ἀπὸ τὸ μοναστήριον *Μαρί*, διότι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ προστατεύεται ἀπὸ τὸν πανιερ. Ἀγιον *Ρέοντος* καὶ ἡ πανιερότης του ἐν καιρῷ τῷ δέοντι θὰ δώσῃ λόγον περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχει μονάζοντας.

116 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἀγιον *Ρέοντος*, νὰ ὑποχρεώσῃ ἐκκλησιαστικῶς τὸν Γεώργιον Νικόλα ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον τῆς Παλαιᾶς Παναγίας, ὡς μὴ ὢν καλόγηρος, ἀλλὰ κηφῆν.

117 Πρὸς τὴν *Ἐπαρχιακὴν Δημογεροντίαν Ἀγίου Πέτρου*, ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τοῦ Μ. Μανόλη Παπάζογλη ὑπόθεσις κατὰ ζήτησιν τῶν κυρίων Ἀντωνίου Λογοθέτου, Κ. Λιγινοῦ καὶ Κώνστα Θεοδώρου, μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς μας.

118 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους, ἱερεῖς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς χριστιανούς τῆς ἐπαρχίας *Ρέοντος*, νὰ ὑπακούουν εἰς τὰς ἀρχιερατικὰς ἐνεργεῖας τοῦ ἀρχιερέως τῶν, νὰ πείθονται εἰς τὰς ἐπ' ἀγαθῷ διδασκαλίας του, νὰ τὸν σέβονται κατὰ χρέος, διὰ νὰ μὴ ἀπολαμβάνουν τὴν δυσαρέσκειαν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, ἣτις φροντίζει νὰ ἴδῃ πᾶσαν τάξιν τῶν χριστιανῶν εἰς τὸν ὀρίζοντά της.

119 Πρὸς τὸν *Κωνσταντῖνον Τζικαλιώτην*, νὰ παραχωρήσῃ ἀπὸ τὸ ἀμπέλι τοῦ μοναστηρίου τῆς Ὁρθοκωστῆς καὶ νὰ λάβῃ τὰ χρήματά του, τὰ ὁποῖα πολλὰκις τοῦ ἔδωκαν καὶ δὲν τὰ ἐπῆρεν.

120 Πρὸς τοὺς ὀσιωτάτους ἡγουμένους τῶν *μοναστηρίων* τοῦ Ἀγίου *Ρέοντος*, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ φυλάττουν τὰ μοναδικὰ τῶν χρεῖα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ν' ἀναφέρωνται διὰ τοῦ ἀρχιερέως τῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴν διὰ πᾶσαν τῶν ἀνάγκην.

Βαμβακοῦ, 5 Μαρτίου

121 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἀγιον *Χαριουπόλεως* καὶ *Τοποτηρητὴν Λακεδαιμονίας*, νὰ προμηθεύσῃ ἐν ἡ δύο καταλύματι μετὰ τῆς Δημογεροντίας καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τοὺς ἡγουμένους τῶν μοναστηρίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης νὰ παρευρεθοῦν τὴν Πέμπτην ἐκεῖθε, διὰ νὰ λάβουν τὰς ἀνηκούσας ἐκκλησιαστικὰς ὁδηγίας καὶ νὰ παρουσιάσουν καταγραφὴν τῆς καταστάσεως τῶν μοναστηρίων τῶν.

122 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἀγιον *Βρεσθένης* κ. *Θεοδώρητον*, νὰ ἀναλάβῃ ἀρχιερατικὴν φροντίδα νὰ ὁδηγῇ τοὺς μονάζοντας ἱερεῖς καὶ κοσμικοὺς εἰς τὰ συμφέροντα κλπ.

123 Πρὸς τοὺς ὀσιωτάτους πατέρας τῶν ἱερῶν *μοναστηρίων*, ἀδελσιμωτάτους ἱερεῖς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς τῆς ἐπαρχίας *Βρεσθένης*, νὰ πείθονται εἰς τὰς ἐπ' ἀγαθῷ ὁδηγίας τοῦ ἀρχιερέως τῶν καὶ νὰ πείθονται ὀλοπροθύμως εἰς τοὺς πατριωτικὸς νόμους.

Μυστρᾶς, 7 Μαρτίου

124 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἀγιον *Παμφίλου* καὶ *Τοποτηρητὴν Ἐλους* κ. *Κύριλλον*, νὰ παρευρεθῇ ὅπου

ἡ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπή, διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας τοῦ ὑπουργήματός του.

125 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Καρουνπόλεως κ. Κύριλλον, νὰ παρευρεθῇ ὅπου ἡ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπή, διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας τοῦ ὑπουργήματός του.

126 Πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην καὶ Ἐκκλησ. Ἐπιστάτην τῆς ἐπαρχίας Μαλιζίνης, νὰ παρευρεθῇ ὅπου ἡ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπή, διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας τοῦ ὑπουργήματός του.

127 Πρὸς τὸν Ἐκτακτὸν Ἐπίτροπον τῆς Λακωνίας κ. Ἰω. Γεοβέλην, γνωστοποιοῦν τὴν εἰς τὸν Μυστρᾶν ἔλευσίν της, τὴν λύπην διότι δὲν τὸν ἐπέτυχε, τὴν εὐχαρίστησίν της διὰ τὴν καλὴν του φήμην καὶ περικλείουσιν ἀντίγραφον ἐγκυκλίου τῆς Σ. Κυβερνήσεως, πρὸς ὁδηγίαν του.

128 Πρὸς τὴν Δημογεροντίαν Λακεδαιμονίας, νὰ διατάξῃ νὰ κηρυχθῇ εἰς τὴν πόλιν νὰ συναχθοῦν ὅλοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Μητροπόλεως, διὰ ν' ἀκούσουν λόγους ἐπωφελεῖς.

129 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Ρέοντος, νὰ εὐσπλαγγισθῇ ἀρχιερατικῶς τὸν δυστυχοῦντα παπα-Ἀνάγγυρον καὶ νὰ τὸν διορίσῃ εἰς κανὲν μέρος ἐφημέριον.

130 Πρὸς τοὺς πατέρας τοῦ Μοναστηρίου Ρεζιτζας καὶ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν πέριξ χωρίων, νὰ γνωρίζουν τὸν Παῖσιον ὡς ἡγούμενον καὶ νὰ μὴ καταθλίβουν τὸ μοναστήριον, ἀλλὰ νὰ τὸ ὑπερασπίζονται ὡς χριστιανοί.

131 Πρὸς τοὺς πατέρας τοῦ Μοναστηρίου Καστρῆ, νὰ φυλάττουν τὰ μοναδικὰ των χρεῖα καὶ νὰ πείθωνται πρὸς τὸν ἡγούμενόν των.

132 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Χαριουπόλεως καὶ Τοποτηρητὴν Λακεδαιμονίας κ. Δανιήλ, νὰ πράττῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του πᾶν ὅτι ἀφορᾷ τὴν θεοσέβειαν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν πρὸς τοὺς νόμους ὑπακοὴν καὶ ὅτι αἱ χειροτονίαι εἶναι ἀπηγορευμένα ἐπὶ τοῦ παρόντος.

133 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Καρουνπόλεως κ. Κύριλλον, ὅμοιον.

134 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Παμφίλον καὶ Τοποτηρητὴν Ἐλους κ. Κύριλλον, ὅμοιον.

135 Πρὸς τὸν πανοσιώτ. Ἅγιον Ἀρχιμανδρίτην καὶ Ἐκκλησ. Ἐπιστάτην Μαλιζίνης κ. Ἱερόθεον, ὅμοιον.

136 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ ὄλους τοὺς χριστιανούς τῆς Λακεδαιμονίας, νὰ γνωρίζουν τὸν ἀρχιερέα τους, νὰ φυλάττουν χριστιανικὰ καθήκοντα εἰς τὸ ἕξῃς κλπ.

137 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Καρουνπόλεως, ὅμοιον.

138 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Ἐλους, ὅμοιον.

139 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Μαλιζίνης, ὅμοιον.

140 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ προκριτοδημογέροντας τοῦ χωρίου Πάνιτζας, νὰ σέβωνται τὸν ἀρχιερέα των Ἅγιον Καρουνπόλεως καὶ νὰ τῷ δίδουν τὸ σὺνήθες λάδι του.

141 Πρὸς τὸν ἡγούμενον Ζερμπίτζας, ν' ἀφήσῃ τὰς ἀτοπίας του καὶ νὰ κάμῃ τὸ πρὸς τὸν ἀρχιερέα του χρεός.

142 Πρὸς τὴν Ἐπαρχ. Δημογεροντίαν Λεονταρίου, νὰ τοῖς προμηθεύσῃ ἐν κατάλυμα μονοήμερον, πρὸς ἑξακολούθησιν τῶν χρεῶν αὐτῆς.

143 Πρὸς τοὺς ἡγούμενους τῶν ἐν Λεονταρίῳ μοναστηρίων, νὰ ἔλθωσι νὰ δώσουν τὴν καταγραφὴν τοῦ μοναστηρίου των.

144 Πρὸς τὴν Ἐπαρχ. Δημογεροντίαν Λεονταρίου, νὰ ὑποχρεώσῃ δύο καλογραίας, ὅπου κατοικοῦν εἰς τὸ μοναστήριον Χοντάλο, ἀφεύκτως νὰ ἀναχωρήσουν ἐκεῖθεν καὶ νὰ ζήσουν εἰς τὸν κόσμον.

145 Πρὸς τὸν Δημήτριον Κατζίλαν, νὰ παραχωρήσῃ ἀπὸ τὸ χωράφιον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Χοντάλου καὶ νὰ μὴν τὸ οἰκειοποιῆται παραλόγως, διὰ νὰ μὴν παιδευθῇ πολιτικῶς.

146 Διωρίσθη ὁ οἰκονόμος τοῦ Λεονταρίου, νὰ περιέλθῃ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, ὁδηγῶν τὸν λαὸν εἰς τὰ συμφέροντά του καὶ νὰ καταγράψῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν ἐκάστου χωρίου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἱερέων καὶ ἐκκλησιῶν.

147 Πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Λεονταρίου, νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν οἰκονόμον νὰ ἀκούσουν τὰς ἐπ' ἀγαθῷ ὁδηγίας του καὶ νὰ τοῦ δώσουν πᾶσαν βοήθειαν εἰς τὰς μετακομίσεις του ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον.

148 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς ἱερᾶς μονῆς Μπούρα, νὰ συμβουλευέται εἰς τὰς πράξεις του καὶ τὸν γέροντα Δαμασκηνόν.

149 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς ἱερᾶς μονῆς Χοντάλου, νὰ συμβουλευέται καὶ τὸν Κωνστάντιον, ὡς παιδιόθεν εὐρισκόμενον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦτο καὶ ὡς μέλλοντα νὰ ζήσῃ μοναδικῶς εἰς αὐτό.

150 Πρὸς τὸν Ἐκτακτὸν Ἐπίτροπον τῆς Κάτω Μεσσηνίας, νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἐγκύκλιον τῆς Σ. Κυβερνήσεως καὶ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησ. Ἐπιτροπὴν ἓνα κατάλυμα εἰς τὸ Φροντζάλα.

151 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τοῦ Βουλκάνου καὶ λοιποὺς πατέρας, νὰ παρευρεθοῦν εἰς τὸ Φροντζάλα, νὰ λάβουν τὰς ἀνηκούσας ἐκκλησιαστικὰς ὁδηγίας καὶ νὰ δώσουν καταγραφὴν τῆς καταστάσεως τοῦ μοναστηρίου των.

152 Πρὸς τὴν Δημογεροντίαν Ἀνδροῦσης, νὰ δώσουν καθαρὸν λογαριασμὸν εἰς τὸν πανοσιώτατον κ. Ἰγνάτιον τῶν ὅσων προϊόντων ἀπήλαυσαν ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ Ἀνδριομοναστηρίου, διὰ νὰ καθυποβληθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, ὡς καὶ ἡ ὀλικὴ κατάστασις αὐτοῦ.

153 Πρὸς τοὺς ἡγούμενους τῶν περὶ Καλαμάταν ἱερῶν μοναστηρίων, νὰ παρευρεθοῦν εἰς τὸ μετόχι Γαρδίκι, διὰ νὰ λάβουν τὰς ἀνηκούσας ἐκκλησιαστικὰς ὁδηγίας καὶ νὰ δώσουν καταγραφὴν τῆς καταστάσεως τοῦ μοναστηρίου των.

154 Πρὸς τοὺς ἡγούμενους τῶν ὑπὲρ τὴν Καλαμάταν μοναστηρίων, ὅμοιον.

155 Ἀπάντησις εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ Χρίστου Καζάκου, Δημητζίαντου, ὅτι νὰ λάβῃ τὸ τρίτον μέρος τῆς προικὸς τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς του κλπ.

156 Ἀπόδειξις πρὸς τὸν Δημήτριον Παπαδόπουλον, ὅτι τὸ χωράφι τὸ ὁποῖον εἶδεν αὐτοψεί, διαβαίνων ἀπὸ τὴν Σκάλαν καὶ τὸ ἐφύτευσε γροθάρια ὁ Δημήτριος Μπακαλόπουλος, ἀνήκει εἰς αὐτὸν τὸν Παπαδόπουλον, ὡς ἔχοντα πατρικὸν ληγὸν σιμὰ εἰς αὐτό.

157 Ἀφοριστικὸν εἰς Μαντινείαν καὶ Τζίμοβαν, τὸ ὁποῖον ἐζήτησεν ὁ παπα-Μιχάλης ἀπὸ Τζεφερεμίνι, κατὰ τῶν ὅσων ἐπῆραν τὸ πρῶγμά του τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποτεθειμένον εἰς τὸ σπίτι τοῦ Τηρέα καὶ αὐτὸς εἰς τὸ τοῦ Νικάρχου.

158 Πρὸς τὴν Ἐπαρχ. Δημογεροντίαν τῆς Καλαμάτας, νὰ προμηθεύσῃ ἕνα κατάλυμα εἰς τὴν πόλιν ταύτην, ἐπειδὴ μέλλει ἡ Ἐκκλησιᾶ. Ἐπιτροπὴ νὰ διατρέψῃ ἐκεῖ δύο ἢ μίαν ἡμέραν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν τῆς χρεῶν.

Καλαμάτα, 20 Μαρτίου

159 Πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Σίτζοβας, νὰ συμπαλαμβάνουν εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑπηρεσίας των καὶ τὸν παπᾶν Πολυζῶν, καθότι τῷ ἐδόθη ἄδεια νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς ἱεροπραξίας, ἐκτὸς τῆς θείας μυσταγωγίας, διὰ τοὺς πρὸς τοὺς Τούρκους φόνους του, πρὸς δὲ ν' ἀπολαμβάνῃ ἐξ ἴσου τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα μὲ τὸν συνεφημέριόν του παπα-Ἀλέξανδρον.

160 Πρὸς τὸν πανιερ. Ἅγιον Ζαρνάτας κ. Γαβριήλ, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ μέλλει νὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς τὴν Σπάρτην, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ἱερά της χρεῖ, κατὰ τὸ πρὸς αὐτὴν διάταγμα τῆς Σ. Κυβερνήσεως, νὰ διευθύνῃ τὸ ἐσώκλειστον πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας ταύτης, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μεγάλην Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των.

161 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Ζαρνάτας, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μεγάλην Μαντινείαν νὰ λάβωσι τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας των καὶ τὰ φῶτα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαγωγῆς των.

162 Πρὸς τὸν κ. Διονύσιον Τρουπάκη Μούρτζινον, νὰ διευθύνῃ τὸ ἐσώκλειστον πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Ἀνδρουβιστας κλπ.

163 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Ἀνδρουβιστας, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των κλπ.

164 Πρὸς τὸν κ. Νικόλαον Χριστέαν, νὰ διευθύνῃ τὸ ἐσώκλειστον πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Πλάτζης κλπ.

165 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Πλάτζης, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των κλπ.

166 Πρὸς τὸν κ. Πανάγον Κυβέλον, νὰ διευθύνῃ τὸ ἐσώκλειστον πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Μηλέας κλπ.

167 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Μηλέας, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των κλπ.

168 Πρὸς τὸν Πρωτοσύγκελλον Τζίμοβας, νὰ διευθύνῃ τὸ πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Μαΐνης καὶ νὰ συμπαραλάβῃ αὐτοὺς νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των κλπ.

169 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Μαΐνης, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των κλπ.

170 Πρὸς τὸν πανιερ. Λαγείας, νὰ διευθύνῃ τὸ ἐσώκλειστον καὶ νὰ συμπαραλάβῃ τοὺς καθηγουμένους τῆς ἐπαρχίας του νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν κλπ.

171 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς ἐπαρχίας Λαγείας, νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Μ. Μαντινείαν εἰς τὴν προθεσμίαν των.

172 Πρὸς τοὺς μονάζοντας εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Βουλκάνου, ν' ἀκολουθῶσι χρεῖ μοναδικὰ, νὰ μὴν ἐμπορευέται κανεὶς ἐξ αὐτῶν καὶ ν' ἀποκτᾷ ἰδίαν ἰδιοκτησίας, πρόβατα, αἰγίδια καὶ μελίσσια καὶ χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ ἡγουμένου νὰ μὴν πηγαίῃ κανεὶς εἰς κανὲν μέρος.

173 Πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Ἀσλάναγα καὶ Χασάν-πασᾶ, νὰ παραχωρήσουν ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βουλκάνου καὶ νὰ μὴν καταπατῶσι καὶ ζημιώωνον τὸ μοναστήριον, διὰ νὰ μὴ παιδευσθῶσι μετὰ ταῦτα ἐκκλησιαστικῶς καὶ πολιτικῶς.

174 Πρὸς τὴν Ἐπαρχ. Δημογεροντίαν Καλαμάτας, νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν Κωνσταντ. Σκουροδούλην καὶ Γεωργιάκη Μπασάκον, νὰ παραχωρήσουν ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βουλκάνου τὸν τόπον καὶ περιβόλι, τὰ ὁποῖα ζητοῦν παραλόγως νὰ οἰκειοποιηθοῦν.

175 Ἀφοριστικὸν κατὰ τῶν ὅσων καταπατοῦν καὶ κατακρατοῦν τὴν ἰδιοκτησίαν, κινητὴν καὶ ἀκίνητον, τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ.

176 Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ κατὰ τὴν Καλαμάταν προφήτου Ἡλιοῦ κ. Πανάρετον, νὰ φυλάττῃ χρεῖ μοναδικὰ καὶ νὰ προσέχῃ τὴν διατήρησιν καὶ αὔξησιν τοῦ μοναστηρίου τούτου.

177 Πρὸς τὸν πανοσιολ. Τοποτηρητὴν τῆς ἐπαρχίας Μονεμβασίας Ἅγιον Πρωτοσύγκελλον κ. Γεράσιμον, νὰ πράττῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν θεοσέβειαν τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ νὰ γνωρίζῃ ὅτι αἱ παντὸς βαθμοῦ χειροτονίαι εἶναι ἀπηγορευμέναι ἐπὶ τοῦ παρόντος κλπ.

178 Πρὸς τοὺς ἡγουμένους, ἱερεῖς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς τῆς ἐπαρχίας Μονεμβασίας, νὰ γνωρίζωσι τοῦ λοιποῦ ἐκκλησιαστικὸν Τοποτηρητὴν τῆς ἐπαρχίας ταύτης τὸν πανοσιολ. Πρωτοσύγκελλον κ. Γεράσιμον, νὰ ὑπακούωσι εἰς τὰς ἐπ' ἀγαθῷ ὁδηγίας του καὶ νὰ τῷ προσφέρωσι πᾶσαν ὑπόληψιν κλπ.

179 Πρὸς τὴν κ. Αἰκατερίναν τοῦ ποτε Δημητρίου Ρεμποῦ, ὅτι ἡ διαθήκη τοῦ ἀνδρός της εἶναι νόμιμος καὶ ὅτι δικαιούται νὰ λάβῃ ὅ,τι τῇ διορίζει εἰς αὐτήν.

180 Πρὸς τὸν πανοσιολ. Τοποτηρητὴν Μονεμβασίας, Ἅγιον Πρωτοσύγκελλον κ. Γεράσιμον, νὰ ὑποχρεώσῃ ἐκκλησιαστικῶς τὸν Γεώργιον παπα-Νικολόπουλον, ἀπὸ Δελίμεμη νὰ λύσῃ τὸν ἀρραβῶνά του μέχρι τῆς ἐλεύσεως τῆς γυναικὸς του ἀπὸ τὴν εἰς Αἴγυπτον αἰχμαλωσίαν καὶ ἂν τυχὸν μετὰ πενταετίαν

ἀπὸ τῆς ἀπουσίας της δὲν φανῆ, τότε ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ ἄλλην γυναῖκα.

181 Πρὸς τὸν Προσωρινὸν Διοικητὴν Μογεμβασίας, ὅτι ἐλήφθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 772 ἔγγραφόν του, περὶ τοῦ παπα-Νικολάου, ἀπὸ χωρίον Λάχη καὶ διότι παρενόμησε νὰ στεφανώσῃ ἀνδρόγυνον τεσσαρακοστὴν καὶ ἐπὶ ἐγκλήματι τοῦ ἀνδρός, διορίζεται ἀργὸς ἕξ μῆνας, τοὺς τρεῖς ὑπερόριος εἰς τὴν μονὴν Παραδείση.

182 Πρὸς τὸν πανιερ. Τοποτηρητὴν Λακεδαιμονίας κ. Δανιήλ, νὰ ὑποχρεώσῃ ἐκκλησιαστικῶς τὸν κ. Ἐμμανουήλ, πρόγονον τῆς Μελέταινας, νὰ ἀποδώσῃ αὐτῇ καὶ τῷ υἱῷ της πάντα τὰ δίκαιά των ἀνελλιπῶς.

183 Πρὸς τὴν Δημογεροντίαν τῆς Μικρομάνης, ὅτι ἐθεωρήθη ἡ ἀναφορὰ της περὶ σχολῆς καὶ τὴν αἰτησίαν της ταύτην ἡ Ἐκκλησι. Ἐπιτροπὴ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι θέλει παρουσιάσῃ πρὸς τὴν Σ. Κυβέρνησιν.

184 Πρὸς τὸν κ. Κωνσταντῖνον Κυριακόν, ὅτι κατὰ τὴν εὐχαριστήσιν του καὶ κατὰ χρέος της ἡ Ἐκκλησι. Ἐπιτροπὴ αὐριον μέλλει νὰ περάσῃ εἰς Ἄλμυρον πρὸς ἐκτελέσιν τῶν χρεῶν της καὶ πρὸς τὴν θεόσωστον Σπάρτην.

185 Πρὸς τὴν Ἐκτακτὸν Ἐπιτροπεῖαν τῆς Κάτω Μεσσηρίας, νὰ διατάξῃ τὴν Δημογεροντίαν Νησίου διὰ νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι ἀνήκει νὰ λάβῃ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀναγν. Σολωμονοῦ τὴν προικὰ της ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρός της Πατρίκη, διὰ νὰ οἰκονομήσῃ τὴν δυστυχίαν της.

Μοθῶνη, 28 Μαρτίου

186 Πρὸς τὸν Σ. Κυβερνήτην, ὅτι ἐξετάσασα ἡ Ἐκκλησι. Ἐπιτροπὴ τὰ περὶ τοῦ μετοχίου τοῦ Βατοπεδίου, ὄντως ἐν τῷ χωρίῳ Ἀϊζαγὰ, ἐπληροφορήθη ὅτι τῷ ὄντι εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ μοναστηρίου, ἀλλ' ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀνανίας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ νέμεται καὶ ἂν ἐγκρίνῃ ἡ Σ. Κυβέρνησις νὰ διατάξῃ νὰ γίνῃ βοηθητικὸν προσωπικῶς εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον Μικρομάνης.

187 Πρὸς τὴν Δημογεροντίαν τῆς Μικρομάνης νὰ ὑποχρεώσῃ τὴν γυναῖκα τοῦ Χριστοῦ Καλογεροπούλου, νὰ λάβῃ τὴν προικὰ της καὶ τὰς πρὸ γάμου δωρεὰς καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ λοιπὰ εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποθανόντος της κατὰ τοὺς ἱεροὺς νόμους.

188 Διαζύγιον τοῦ Διαμαντῆ Τζιπίνῃ Ἀνδρέου καὶ τῆς Ἀνδριάνας θυγατρὸς τοῦ ποτὲ Θεοδωρῆ Ζουμπούλη Μοθωναίου, διότι ὁ Διαμαντῆς ἀποδείχθη ὅτι ἐσεληνιαζέτο καὶ πρὶν νυμφευθῆ αὐτήν, καὶ κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους ἡ Ἀνδριάνα νὰ λάβῃ δεύτερον ἄνδρα.

(Συνεχίζεται)

ΤΑΣΟΣ ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ἄληθῆς εὐγλωττία εἶναι τὸ ἀπὸ καρδίας ὁμιλεῖν.

*

Ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς εὐποιίας εἶναι νὰ βοηθῇ τις τὸν πλησίον του ἐκ τῶν περισσοτέρων του ἀνωτέρω δὲ ταύτης ἐκ τῶν ὑστερημάτων του.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Χριστὸς γεννᾶται...»

Ἡ κοσμοχαρμόσυνος τῶν Χριστουγέννων ἐορτὴ ἐγγίζει καὶ πάλιν. Καὶ συντόμως ἡ Ἐκκλησία παρασκευάζεται πρὸς ἐπαξίαν ὑποδοχὴν τῆς γενεθλίου τοῦ Ἰδρυτοῦ της ἡμέρας. Εἰς τὰς ψυχὰς μας ἀντηχεῖ προεορτίως ἡ ἐνθουσιώδης τοῦ ὑμνωδοῦ ἀναφωνήσις «Χριστὸς γεννᾶται...» καὶ αἱ καρδίαι τῶν πιστῶν ἤρχισαν ἤδη νὰ πάλλουν κατὰ τὸν ἰδιαιτέρον ἐκείνον τρόπον, τὸν ὅποιον προκαλεῖ ἡ ἱερὰ ἀνάμνησις τοῦ θαύματος τῆς Βηθλεέμ. Συμμεριζόμενοι τὸν ὕμνον τῶν οὐρανίων ἀγγέλων, «δοξάζομεν» καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας ποιητοῦ τὸν «ἐπὶ γῆς» ἐκ τῆς Παρθένου τεχθέντα Χριστὸν καὶ, ἀκολουθοῦντες τῶν «ἀγραυλοῦντων» ποιμένων τὰ ἔγρη, ὀδεύομεν νοερῶς, ὑπὸ τὸ ὑπερόκομιον φῶς τοῦ Ἀστέρος τῶν Μάγων, πρὸς τὴν ἁγίαν Φάτην, ἵνα «ἀπαντήσωμεν» τὸν «ἕξ οὐρανῶν» κατελθόντα Λυτρωτὴν.

Μακάριοι ὅσοι, τὸ θαῦμα ὡς πρέπει θαυμάζοντες καὶ τὴν εὐεργεσίαν ὄντως ἀναγνωρίζοντες, «ὁμολογοῦσι τὴν χάριν καὶ κηρύττουσι τὸν ἔλεον». «Ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ» δὲ τὸν δι' ἡμᾶς «νηπιάσαντα» Θεὸν προσκυνοῦντες, θὰ προσφέρωσιν Αὐτῷ τὰ δῶρα τῶν «ψυχικῶν θησαυρισμάτων» τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης των, ἔτοιμοι νὰ «ὑψωθῶσιν» ἐκεῖσε, ὁπόθεν «αὐτεπάγγελτος ἦλθεν» Ἐκεῖνος «ὡς οἱ θεῶν τὸν κόσμον».

Ὅσοι περισσότεροι θὰ εἶναι οἱ «μακάριοι» οὗτοι, οἱ ἀληθῶς πιστοὶ τῆς ἀπὸ τῶν οὐρανῶν ἐπὶ τῆ Χριστοῦ Γεννήσει κηρυχθείσης «ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας», τόσο ἐγγυτέρω καὶ ἀσφαλεστέρα θὰ εἶναι ἡ πολυμήμητος «ἐπὶ γῆς εἰρήνη», πρὸς ἣν ἀγωνιαδῶς στρέφονται αἱ ἀπὸ τοῦ μίσους τεταραγμένα εἰσέτι καρδίαι τῶν ἀνθρώπων.

Αὕτη εἶναι ἡ διάπυρος τῆς Ἐκκλησίας εὐχὴ πρὸς τῶν «Ἀρχόντα τῆς εἰρήνης», ἑαυτῆς δὲ Ἰδρυτὴν καὶ Ἀρχηγόν.

Παράδειγμα.

Κατὰ τὰς ἐν Βερμούδαις τελευταίας πολιτικὰς διασκέψεις τῶν ἰθυνόντων τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἑσπερίας, ἡ παρεμπροσθία Κυριακῆ τῆς 6 Δεκεμβρίου εἶδε τὸν μὲν Ἀμερικανὸν Πρόεδρον κ. Ἀϊζεγχάουερ κατευθυνόμενον πρὸς προσευχὴν εἰς τὸν ἐν ξυλίῳ παραπήγματι τῆς ἐν Κίντλεϊ Μόιντ ἀεροπορικῆς βάσεως προτεσταντικὸν εὐκτήριον οἶκον, ἐνθα ἠκροάσθη τοῦ θεοῦ κηρύγματος, τὸν δὲ Γάλλον ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν σπεύδοντα εἰς τὸν ρωμαιοκαθολικὸν ναὸν τῆς ἁγίας Τερέζας πρὸς ἐκκλησιασμόν.

Ὅσοι πολιτικοὶ μας ἐνθυμοῦνται νὰ ἐκκλησιασθοῦν κατὰ τὰς Κυριακὰς εἰς τοὺς ναοὺς μας πρὸς προσευχὴν;

Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα.

Τῆ 10ῃ τοῦ παρόντος μηνός, ἐπὶ τῆ συμπληρώσεως πενταετίας ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κειμένου τῆς

παγκοσμίου διακηρύξεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἐξουιάσθη καὶ παρ' ἡμῖν, ἐκ κυβερνητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ἱστορικὴ πράγματι ἐπέτειος καὶ πολλὰ καὶ διάφορα ἐγράφησαν καὶ πάλιν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ἀναλόγως τοῦ πρίσματος, ὑφ' ὃ ἕκαστος βλέπει τὰ πράγματα.

Ἡ στήλη αὕτη καὶ ἄλλοτε ἐξεδήλωσε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησίν της διὰ τὴν ὑπογραφήν της περὶ ἧς ὁ λόγος ἀνθρωπιστικῆς διακηρύξεως, ἀλλὰ δὲν ὤκνησεν, ἐν τῇ ὀφειλετικῇ εἰλικρινείᾳ της, νὰ ἐκφράσῃ καὶ τινὰς ἐπιφυλάξεις, ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τοῦ διεθνoῦς τούτου ἱστορικοῦ ἐγγράφου διακηρυχθέντων· τοῦτο δέ, ἐν ὄψει πάντοτε μιᾶς πικρᾶς πραγματικότητος, ἧτις δὲν πρέπει νὰ παρορᾶται. Καὶ πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἀπλουσιότητος καὶ ὀφθαλμοφανεστάτης ἀληθείας, ὅτι αἱ θεωρητικαὶ ἀποφάσεις, ὅσον ἄρισται καὶ ἂν εἶναι, παραμένουσιν ἀνεφάρμοστοι, ὅταν δὲν ὑπάρχουν οἱ ἐφαρμοσταὶ των, ὁσάκις δὲν κατανοῦν μέσα πρὸς ἐπιδίωξιν ἀντιθέτων σκοπῶν εἰς χεῖρας ἀναξίον.

Ἄλλαις λέξεσι: Χαίρομεν, διότι ὅ,τι περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐγράψε πρὸ εἴκοσιν αἰῶνων διὰ τοῦ αἵματός Του ὁ Χριστὸς καὶ ἐπὶ εἴκοσιν ὀλοκλήρους αἰῶνας διακηρῶσει διὰ τοῦ μαρτυρίου της ἡ Ἐκκλησία Του ἀναγνωρίζεται ἤδη τόσον ἐπισήμως ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ὅλων σχεδὸν τῶν ἐθνῶν ὡς ὀρθὸν καὶ δίκαιον καὶ ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ. Ἐφ' ὅσον ὁμως δὲν ἔχει ἀκουσθῆ εἰσέτι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὰς συγχρόνους καρδίας, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τὰς τῶν ἡγουμένων ὅλων τῶν ἐθνῶν, εἶναι προφανές, ὅτι θὰ ὑπάρχουν πάντοτε οἱ τρόποι τῶν παρερμηγιῶν καὶ τῶν καταστρατηγήσεων, ἕνεκα τῶν ὁποίων καὶ ταλαιπωροῦνται εἰσέτι εἰς τὰς ἡμέρας μας τόσαι καὶ τόσαι ἄλλαι ὠραιόταται ἰδέαι. Καὶ ἐν τούτῳ ἐγκείται ἡ αἰτία τῆς μελαγχολίας μας.

Δι' ὃ καὶ εὐχόμεθα, ὅπως ἀποκτήσῃ ὁ κόσμος ἐκεῖνο ἀκριβῶς, οὗτινος σήμερον στερεῖται, ἧτοι τὴν ἱκανότητα νὰ μὴ λέγῃ «ναί», ὅταν θέλῃ νὰ εἴπῃ «ὄχι», καὶ τἀνάπαλιν. Ἄλλὰ τοῦτο εἶναι δυνατὸν μόνον ἐν τῇ γενναιότητι, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἄνευ περιστροφῶν καὶ ἐπιφυλάξεων πλήρης καὶ ὀλοκληρωτικὴ ὑποταγὴ εἰς τὸ ἐν τῷ Ἐυαγγελίῳ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὕτη νομίζομεν εἶναι ἡ τὰ μάλιστα ἐνδεδειγμένη ἐσχὴ ἐπὶ τῇ ἱστορικῇ ἐπετείῳ τῆς 10ης Δεκεμβρίου.

Πρόσκλησις πρὸς προσευχὴν...

Καὶ ἐφέτος κατὰ τὴν ἐν Ἀμερικῇ ἐορτασθεῖσαν, τῇ 26ῃ Νοεμβρίου, «Ἡμέραν τῶν Εὐχαριστιῶν», ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀπηρῆθνε τὸ εἰθισμένον ἐτήσιον Διάγγελμά Του πρὸς τὸν ἀμερικανικὸν λαόν.

Εἰς τὸ ἐφετεινὸν Διάγγελμα τοῦ Προέδρου τῆς μεγάλης ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας ὑπομιμνήσκειται τὸ χρέος τῆς τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγκαταλείψεως πάσης ἄλλης ἀσχολίας, πρὸς ἐκφρασὴν τῶν πρὸς τὸν Θεὸν ὀφειλομένων εὐχαριστιῶν «διὰ τὴν εὐλογίαν Του»

καὶ ἐξαίρεται ἡ εὐκαιρία τῆς ἀφιερώσεως τῶν σκέψεων ὅλων «εἰς τὸ ἔλεός Του». Ἀπαριθμοῦνται δὲ τὰ κυριώτερα ἀγαθὰ, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς ὀφείλει νὰ εὐγνωμονῇ καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὸν Θεόν, ἧτοι «διὰ τὸ θεῖον δῶρον τῆς ἐλευθερίας», «διὰ τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος, ἡ ὁποία κατέστησε τὴν χώραν ταύτην τόσον ἰσχυράν», καὶ «διὰ τὴν σπουδαίαν προσήλωσιν πρὸς τὴν πίστιν, ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν Του», ἕνεκα τῆς ὁποίας κατέστησε τὸν λαόν της ἱκανὸν νὰ «καθιερώσῃ καὶ νὰ διατηρῇ τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς πίστεως». Καὶ τὸ Προεδρικὸν Διάγγελμα καταλήγει: «Ἄς συγκεντρωθῶμεν ὅθεν ἅπαντες κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, συμφώνως πρὸς τὸ πατροπαράδοτον ἡμῶν ἔθιμον, καὶ ἄς προσευχηθῶμεν μετὰ κατανύξεως διὰ τὴν ἄφρῃσιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ τὴν ἐξ ὕψους εὐλογίαν τῶν προσπαθειῶν ἡμῶν δι' ἓνα καλλίτερον κόσμον...».

Πόσα δὲν διδάσκει ἡ πρόσκλησις αὕτη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐνὸς πανισχύρου λαοῦ πρὸς κατανοητικὴν προσευχὴν διὰ «τὴν ἄφρῃσιν τῶν ἁμαρτιῶν» καὶ διὰ «τὴν ἐξ ὕψους εὐλογίαν τῶν προσπαθειῶν» του!...

Ἴνα μὴ θρηνησώμεν...

Ἡ ὡς πρὸς τὴν ἐκλυσιν τῶν ἡθῶν ἀνησυχητικὴ κατάστασις, ἣν ἐνεφάνισε προσφάτως ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ ἡ στατιστικὴ, ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ, καὶ δὴ καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ πολιτικοῦ κόσμου, καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν, ὥστε καὶ αὕτη ἡ Ἄνω Βουλὴ τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου ν' ἀπασχοληθῇ ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου θέματος, ὡς καὶ ἄλλαζοῦ τοῦ παρόντος φύλλου σημειοῦται. Ἐτονίσθη δὲ καὶ ἡ ἐν προκειμένῳ εὐθύνη τοῦ λεγομένου «κιτρίνου τύπου», οὗτινος ἡ τακτικὴ ἐκμητριάσθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀγγλοῦ Προϋπουργοῦ.

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ θορύβου τούτου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας, ἀπευθυνόμενος διὰ ποιμαντορικῆς ἐγκυκλίου του πρὸς τὸν ἀγγλικὸν λαόν, ἀπεδοκίμασε τὴν ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων διδομένην εἰς τὰ κατὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἐγκλήματα εὐρεῖαν δημοσιότητα, διὰ τῆς ὁποίας διεγείρονται τὰ ψυχικῶς ἀνώμαλα ἄτομα καὶ ὠθοῦνται πρὸς μίμησιν τῶν δημοσιευομένων, καὶ ἐκμητριάσθη τὴν τάσιν πρὸς ἐπιεικῆ κρίσιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς γενετησίους ἀνωμαλίας παρεκτροπῶν. Εἰδικώτερον δὲ ἀναφερόμενος εἰς τὴν στάσιν ὠρισμένης μερίδος τοῦ βρετανικοῦ Τύπου, ἐτόνισεν, ὅτι «ἀναγνωρίζεται πλέον δημοσίᾳ, ὅτι ὠρισμένα ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ διὰ τῆς ἀουστόλου ἐκμεταλλεύσεως τῶν γενετησίων θεμάτων διαφθείρουν τὴν ἠθικὴν ἀξίαν τοῦ ἔθνους», παρὰ τὴν ἀπὸ μακροῦ ὑπόδειξιν τοῦ κινδύνου τούτου ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ὑπῆρξεν ἀνίσχυρος».

Ἄν γνωρίζομεν ἂν ὑπάρχουν εἰσέτι καὶ παρ' ἡμῖν ἀκριβῆ στατιστικὰ στοιχεῖα, δυνάμενα νὰ καταδείξουν τὴν καὶ παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν τῶν κακῶν δημοσιευμάτων, φοβόμεθα ὁμως,

δι τὰ εἶναι πολὺ ἀργά, ὅταν θὰ καταστῇ φανερὸν τὸ καταστρεπτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ὀσμήμεραι ἀξιοσύνης ἀνευθιγιάστου ἀποχαλινώσεως τῆς κυκλοφοριακῆς ἀκολασίας ὀρισμένων ἐντύπων. Καὶ προτιμότερον εἶναι λοιπὸν νὰ ληφθῇ ἀπὸ τοῦδε πρόνοιά τις πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, πρὶν ἢ εὐρεθῶμεν ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ θρηνησωμεν «ἀπρακτα» ἐπὶ τῶν ἐρεπίλων.

Ὁ Εὐάνθης Ἰωακείμ (+)

Τῇ 11ῃ Ἰσταμένου μηνὸς μετέστη πρὸς Κύριον ὁ Μητροπολίτης Εὐάνθης Ἰωακείμ Μαρτυριανός.

Ὁ μεταστάς Ἱεράρχης, καταγόμενος ἐκ Μοσχολέως, ἐσπούδασεν ἐν τῇ κατὰ Χάλκην ἱερᾷ Θεολογικῇ Σχολῇ, ταύτης δ' ἀποφοιτήσας, ἐχορημάτισεν ἀλληλοδιαδόχως καθηγητῆς ἐν Ἀδριανουπόλει καὶ ἐν τῷ Ζωγραφεῖῳ Γυμνασίῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἔνθα καὶ ἐτέλει χρέη ἱερατικῶς Προϊσταμένου τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς Παναγίας «Καφατιανῆς». Ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ Ἰωακείμ Γ' ἐκλεγείς Μητροπολίτης Βελεγράδων καὶ Ἀδλῶνος, εἰς ἡλικίαν 36 ἐτῶν, προεχειρίσθη εἰς Ἀρχιερέα τῇ 10 Ἰουλίου 1911. Ἐκδιωχθεὶς δὲ ἐκ τῆς ἔδρας του ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, ἐκλήθη εἰς Κων/πολιν ὡς μέλος τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Συνόδου καὶ ἀκολούθως μετετέθη εἰς τὴν προσωρινῶς τότε συσταθεῖσαν Ἱ. Μητρόπολιν Πτολεμαῖδος, ὁπόθεν ἐξελέγη Μητροπολίτης Εὐάνθης. Τῇ 5ῃ Δεκεμβρίου 1942 μετατεθεὶς εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου, ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν τῇ 12 Δεκεμβρίου 1945 εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Εὐάνθης, ἣν καὶ ἐποίμανε μέχρι τῆς τελευτῆς του.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀρχιερατικῶν του ὑποχρεώσεων ὁ μεταστάς Ἱεράρχης εὗρε τὸν καιρὸν ν' ἀσχοληθῇ ἐπιτυχῶς καὶ εἰς ἱστορικὰς μελέτας, ἀξιοσπούδαστον δὲ ἔργον τῶν ἐπιστημονικῶν του πόνων εἶναι ἡ «Ἱστορία τῆς Μοσχολέως», ἣς ἐξέδωκε τὸν πρῶτον τόμον.

Ἐπεὶ τὴν τεσσαρακονταετιᾶν θεοφιλῶς ἀρχιερατεύσας καὶ ποιμιλοτρόπως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος ὑπηρετήσας, κατέλιπε τὰ παρόντα εἰς ἡλικίαν 79 ἐτῶν.

Κύριος ἀναπαύσαι αὐτὸν ἐν ταῖς τῶν δικαίων σκηναῖς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνελθοῦσα κατὰ τὰς τακτάς ἡμέρας συνεδριῶν ἠσχολήθη μὲ τρεχούσης φύσεως ζητήματα.

— Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 50ετίας ἀρχιερατικοῦ βίου τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἀλεξάνδρου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδικῇ ἀποφάσει, ἀπέστειλε τῇ Α.Θ.Μ. τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος φύλλου δημοσιευόμενον συγχαρητήριον Γράμμα.

— Πλὴν τῶν κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς παρούσης Συνοδικῆς Περιόδου συγκροτηθειῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, συνεκροτήθησαν ἐν ἄλλαις συνε-

δρίαις καὶ αἱ ἑξῆς: α) ἐπὶ τοῦ Παλαιοημερολογιτισμοῦ, ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Φλωρίνης κ. Βασιλείου, Κορινθίας κ. Προκοπίου, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου καὶ Ἠλείας κ. Γερμανοῦ. β) Ἐπὶ τῶν συνήθων ὑπηρεσιακῶν φακέλλων, ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἐλασσῶνος κ. Καλλινίκου, Δράμας κ. Γεωργίου, Ἠλείας κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως Παν. Ἀρχιμ. κ. Χρυσοστόμου Θέμελη. γ) Ἐπὶ τῆς μελέτης τοῦ ζητήματος τῶν νεοφανῶν Ἀγίων, ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου καὶ πρῶην Λήμνου κ. Βασιλείου, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Χρυσοστόμου Θέμελη, τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογ. Σχολῆς κ. Ἀνδρέου Φυτράκη καὶ τοῦ Αἰδέου. Πρεσβυτέρου κ. Ἰωάν. Ράμφου. δ) Ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων, ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κορινθίας κ. Προκοπίου, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου καὶ τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Βασιλ. Ἐπιτρόπου Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Καρμίρη.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2060]740 καὶ ἀπὸ 20-11-1953 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου παρεκλήθησαν οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως συστήσωσι τὰ δέοντα τῷ παρ' αὐτοῖς ἱερῷ Κλήρῳ, ἵνα ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπη τὴν ἐν τοῖς ἱ. ναοῖς κατὰ τὴν θ. λειτουργίαν ἀνάγνωσιν τῶν κοσμικῶν περιεχομένου ἐγγράφων τῶν διαφόρων δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἅτινα δύνανται νὰ τοιχοκολλῶνται εἰς πινακίδας πρὸ τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ ναοῦ καὶ εἰς ἄλλα ἐμφανῆ μέρη τῆς κοινότητος.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2175]741 καὶ ἀπὸ 20-11-1953 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ἐκoinοποιήθη τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, δι' οὗ γνωστοποιεῖται, ὅτι οἱ εἰς Κωνσταντινουπόλιν μεταβαίνοντες κληρικοὶ «κατὰ τὴν ἀφίξιν καὶ παραμονὴν των αὐτῶν δέον ὅπως φέρωσι πολιτικὴν περιβολήν».

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2179]742 καὶ ἀπὸ 25-11-1953 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου παρεκλήθησαν οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι, ὅπως ἀποστείλωσι τῇ τε Ἱ. Συνόδῳ καὶ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐθρησκευμάτων καὶ ἔθν. Παιδείας ἅπαντα τὰ ὑπηρεσιακὰ στοιχεῖα τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ἱεροκρυκῶν καὶ ὑπαλλήλων Μητροπολιτικῶν Γραφείων καὶ δείγματα τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἀναπληροῦντων τοὺς ἀπουσιάζοντας ἢ κωλυομένους Ἀρχιερεῖς Πρωτοσυγκέλλων καὶ Γεν. Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2255]744 καὶ ἀπὸ 1-12-1953 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου παρεκλήθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται, ὅπως ἐπιδιώξωσι τὴν ἐν τῷ πνευματικῷ των ἔργῳ χρησιμοποίησιν καὶ τῶν ἐκασταχοῦ ὡς ἐκπαιδευτικῶν ὑπηρετούντων λαϊκῶν θεολόγων, ὑποχρεωμένων, πάντοτε τῇ γνώμῃ καὶ ἀδείᾳ τῶν κατὰ τόπους Σεβ. Ἱεραρχῶν, νὰ συνεισφέρωσι τὴν συμβολὴν αὐτῶν εἰς τὸ πολὺπλοκον ποιμαντικὸν ἔργον.

Ἐπίσης διὰ τῆς αὐτῆς Ἐγκυκλίου, παρεκλήθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται, ὅπως, συμφώνως πρὸς προγενεστέραν τοιαύτην, προσλάβωσι «λαϊκοὺς ἀποφοίτους τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς» ὡς Κατηχητάς.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2307]743 καὶ ἀπὸ 30-11-1953 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ὑπεμνήσθη τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις, ὅτι «ἡ ἔκδοσις τοῦ ὑπὸ τοῦ Πρωτονοταρίου τῆς Ἀγιοτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Ἐμμ. Φαρλέκα ἐπὶ 30ετιᾶν ἐκδοθέντος «Ἐγκολπίου Ἐκκλησ. Ἡμερολογίου» ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θύρας 1954 ἔτους συνεχίζεται πρόνοια καὶ ἐγκρίσει τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου» καὶ παρεκλήθησαν, ὅπως «πρὸς ἐπικρατήσιν ὁμοιομορφίας ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν ἱερῶν Ἀκοθίων τοῦ ὅλου ἑνιαυτοῦ ἐν ἅπασιν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς», ἐπιβάλλωσιν εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦς Ἱ. Κλήρον «ἵνα χρησιμοποιοῦν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ πρόνοια τῆς Ἱ. Συνόδου ἐκδιδόμενον Ἡμερολόγιον» τοῦτο, «ὅπερ, συντασσόμενον βάσει Κυριακοδρομίου ἐγκεκριμένου ὑπὸ τε τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, κατέστη ἀχώριστος ὁδηγὸς τῶν εὐλα-

βεστάτων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας», διότι «διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ἄλλων ὁδηγῶν γενομένων κατ' ἀπομίμησιν τοῦ, ὡς εἴρηται, ἐπὶ 30ετίαν ἐκδιδομένου Ἐκκλησ. Ἡμερολογίου, ἐπέρχεται ἀταξία καὶ σύγχυσις εἰς τὰ τῆς θείας λατρείας τυπικὰ ζητήματα, ἐπὶ ζημία βεβαίως τῆς ὁμοιομορφίας ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ἃς ἔχει ρυθμίσει ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία».

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2396]745 καὶ ἀπὸ 8-12-1953 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου παρεκλήθησαν οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν κατὰ τόπους διοικητικῶν ἀρχῶν συγκροτήσασιν τὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου αἰτηθείας ἐπιτροπὰς καὶ ὑποεπιτροπὰς πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν πράγματι ἀπόρων καὶ ἐνδεδῶν καὶ πρὸς εὐτακτον καὶ εὐπρεπῆ διανομὴν τῶν ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως δωρουμένων δεμάτων τροφίμων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγγιζουσῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον, συνεδρίασαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τῆν 20 καὶ 24 παρελθόντος μηνὸς ἐνέκρινε τὸν ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης οικονομικῆς χρήσεως 1952-53 καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς τρεχούσης χρήσεως 1953-54, καὶ ἐπελήφθη διαφόρων τρεχούσης φύσεως ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων.

Ἐν πρωτοφανεῖ συρροῇ εὐσεβῶν προσκυνητῶν ἐπανηγυρίσθη τῇ 4ῃ Ἰσταμένου μηνὸς ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τοῦ παρὰ τὸ Δαφνὶ Ἱ. Προσκυνητάτου τῆς ἁγίας Βαρβάρας. Ἀφ' ἐσπέρας ἐκήρυξαν τὸν θ. λόγον ἐν μὲν τῷ ἑσπερινῷ ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Παπουτσάκης, ἐν δὲ τῇ ἀγρυπνίᾳ ὁ αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμαν. Γ. Μυτιληναῖος. Τὴν πρῶταν προέστη τῆς θ. μυσταγωγίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων, ὅστις καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον. Ἡ Α. Σ. ὠμίλησε πρὸς τὰ πλήρη τῶν προσκυνητῶν καὶ μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπὸ τοῦ προσωρινοῦ θαλάμου ἐκπομπῶν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξεπέμφθη καὶ ὀλόκληρος σειρὰ ἄλλων ὁμιλιῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀσμάτων καὶ θρησκευτικῶν σκηνῶν, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πανηγύρεως.

Ἐν πολυπληθεῖ ἐπίσημῃ ἐκκλησιάσματι ἐπανηγύρισε τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ ἑορτῆν καὶ ὁ ἐν Πατησίοις ἱ. ναὸς τῆς ἁγίας Βαρβάρας τοῦ φερωνύμου παρὰ τῇ Ἀποστολ. Διακονίᾳ Ἰδρύματος, ἔνθα τῶν Ἱερῶν ἀκολουθιῶν προέστη ὁ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παντελ. Καρανικόλας, ὅστις καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ κατὰ τὴν θ. λειτουργίαν.

Ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ τῇ 12ῃ Ἰσταμένου μηνὸς μνήμη τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐπετείου τοῦ ὀνόματος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ὠργανώθη ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Θεολογ. Οἰκοτροφείου σεμνὴ ἑορτὴ, καθ' ἣν μετὰ τὰ ψαλῆντα ἐόρτια ἄσματα ὠμίλησαν ἐπικαίρως οἱ τρόφιμοι αὐτοῦ κ. κ. Σπυρ. Σκαφιδᾶς καὶ Ἰωάν. Ζηζιούλας, οἵτινες καὶ διηρμήνευσαν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν συναδέλφων τῶν διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιδεικνυομένην φιλόστοργον φροντίδα καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὸ προσωπικὸν πατρικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Α. Μακαριότητος.

Τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον ἐπεσκέφθησαν οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. κ. Ν. Λούβαρις, Π. Τρεμπέλας, Π. Μπρατσιώτης, Κ. Μπόνης, Γ. Κονιδάρης, καὶ ὁ πατήρ Dumont, Διευθυντῆς τοῦ ἐν Παρισίοις κέντρου «Istina», οἵτινες συνέφαγον μετὰ τῶν φοιτητῶν καὶ ὠμίλησαν πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὸ γεῦμα.

Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῶν Ἐξομολόγων, ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Δίσεως τῆς Ἱεράς Ἐξομολογήσεως σύντομον φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Συμβουλαὶ πρὸς ἐξομολογούμενον», ἕκαστον ἀντίτυπον τοῦ ὁποίου τιμᾶται δρχ. 1000.

Χάριν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἔχωσι συγκεκροτη-

μενον τὸν β' τόμον (1953) τοῦ περιοδικοῦ «Ὁ Ἐφημέριος», ἐξετυπώθη ἰδιαιτέρως ὀρισμένους ἀριθμὸς ἀντιτύπων, ἅτινα διατίθενται δεδεμένα εἰς σῶμα ὑπὸ τῆς Δίσεως Θρησκευτικῆς Διαφωτίσεως καὶ Τύπου. Τιμὴ ἑκάστου τόμου δρχ. 10.000.

Ὀρισμένους ἀριθμὸς τευχῶν τοῦ λήγοντος ἔτους 1953 τῶν Περιοδικῶν «Τὸ Χαροῦμενο Σπίτι» καὶ «Τὰ Χαροῦμενα Παιδιά» ἐδέθη εἰς τόμους, μὲ καλλιτεχνικὸν πολύχρωμον ἐξώφυλλον, χάριν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἔχωσι συγκεκροτημένην ὀλόκληρον τὴν σειράν. Τιμῶνται δρχ. 20.000 ὁ τοῦ πρώτου καὶ 10.000 ὁ τοῦ δευτέρου.

Ἐξετυπώθησαν εἰς τὰ τυπογραφεῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας χάριν τῶν Μέσων καὶ Ἀνωτέρων Κατηχητικῶν Σχολειῶν μεγάλου σχήματος πολύχρωμοι καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου, καθὼς καὶ τοῦ Κυρίου καθημένου ἐν ἐξοχικῷ τόπῳ καὶ σκεπτομένου. Ἐκάστη τῶν τούτων τιμᾶται δρχ. 500.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Τῇ 16ῃ παρελθ. μηνός, ἐπὶ τῇ ἀμερικανικῇ ἡμέρᾳ τῶν Εὐχαριστιῶν» ἐτελέσθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Βουλῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐπισήμων καὶ ἐκπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ πνευματικῶν ὀργανώσεων εἰδικῇ τελετῇ πρὸς πανηγυρικὴν ἔκφρασιν τῶν πρὸς τὸν ἑορτάζοντα ἀμερικανικὸν λαὸν ἑλληνικῶν εὐχαριστιῶν διὰ τὴν παντοειδῆ πρὸς τὴν Ἑλλάδα βοήθειάν του. Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνέγνω εὐχαριστήριον μήνυμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μεταβάς τῇ μὲν 16ῃ τοῦ παρελθόντος μηνός εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, τῇ δὲ 2ᾳ Ἰσταμένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας συνειργάσθη μετὰ τῶν οἰκειῶν Ὑπουργῶν κ.κ. Παπαγιάννη καὶ Καλλιὰ ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

— Τὴν 12ῃν τρέχοντος μηνός, ἑορτῆν τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος, καθ' ἣν ἦγε τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, τὴν θ. λειτουργίαν ἐτέλεσεν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῶν Ἀθηνῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος μετὰ τῶν Θεοφιλ. Βοηθῶν Ἐπισκόπων Ρωγῶν κ. Διονυσίου καὶ Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνοῦ, δι' ὅλης δὲ τῆς ἡμέρας πλήθη χριστιανῶν πάσης τάξεως προσῆλθον καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τὰ ἀνοιγέμενα βιβλία συγχαρητηρίων ἐν τε τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ καὶ ἐν τῇ ἐν Ψυχικῷ κατοικίᾳ τῆς Α. Μακαριότητος.

— Ἡ Α. Μακαριότης ἐπεσκέφθη τῇ μὲν 24ῃ τοῦ παρελθ. μηνός τὸν Διοικητὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Μαντζαβῖνον, τῇ δὲ 27ῃ τὸν Πρωθυπουργὸν Στρατάρχην κ. Ἀλέξανδρον Παπάγον.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδρία τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐκτελεστῶν τοῦ Μπαγκεῖου κληροδοτήματος, τῇ 8ῃ Ἰσταμένου, καὶ τῶν ἐκτελεστῶν τῶν κληρονόμων τοῦ Κληροδοτήματος Βαφειαδάκη, τῇ 13ῃ.

— Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μηνός ἡ Α.Μ. ἐδέχθη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Στεφανόπουλον, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Δέρκων κ. Ἰάκωβον, τοὺς βουλευτὰς Βόλου κ.κ. Σαμαρᾶν καὶ Κοτσιμπόν, τὸν ἀμερικανὸν ἀντιπλοίαρχον κ. Στεργίου, τὸν ἀμερικανὸν ταγματάρχην κ. Μπρίμ, τὸν πρῶτον ὑπουργὸν κ. Ἀβέρωφ, τὸν κ. Συμεὼν Σινιόσογλου, τὸν καθηγητὴν κ. Ἐξαρχον, τὸν καθηγητὴν κ. Τσάκωνα, τὸν καθηγητὴν κ. Καθάριον, τὸν Δήμαρχον Ἰωαννιτῶν κ. Θεοδωρίδην μετὰ ἐπιτροπῆς Ἰωαννιτῶν, τὸν Δήμαρχον Ν. Σμύρνης κ. Κηρύλλον, τὸν ἐφέτην κ. Κωνσταντίνου, τὸν Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Πειραιῶς κ. Κορκάρην, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Σιναίου κ. Πορφύριον, τὸν Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν κ. Ἡλιάσκον, τὸν δῆτην τοῦ Ὑπουργεῖου Ἐσωτερικῶν κ. Τσιμπρῆν, τὸν πρῶτον ὑπουργὸν κ. Μπακόπουλον, τὸν Δήμαρχον Κομοτινῆς κ. Μπλέτσαν κ.ἄ.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱερά Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Ἐλάβομεν ἕκτενῆ ἐγκύκλιον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Χριστοφόρου, δι' ἧς ὑπομνησκαται πρὸς τὸν ἱερόν κληρὸν, τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια καὶ τὰ Ἦγουμενοσυμβούλια τῆς Ἐπαρχίας «τὸ καθήκον τῆς πνευματικῆς, τῆς φιλανθρωπικῆς καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν ἐκπολιτιστικῆς ὀργανώσεως» τῶν Ἐνοριῶν καὶ τῶν Μονῶν, «πρὸς δρᾶσιν καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν λειτουργίαν Κατηχητικῶν Σχολείων, τὴν ἀνελλιπῆ ἀσκήσιν τοῦ ἐπ' ἐκκλησίας θ. κηρύγματος, τὴν ἴδρυσιν δανειστικῶν βιβλιοθηκῶν, τὴν διάδοσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ θρησκευτικῶν περιοδικῶν, καὶ τὴν συστηματικὴν ἔκασταχοῦ λειτουργίαν φιλοπτώχων καὶ κοινοφελῶν ταμείων».

Ἐν τέλει τῆς Ἐγκυκλίου ὑποδεικνύονται τὰ πρὸς μελέτην κατάλληλα βιβλία καὶ παρέχεται πίναξ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ θρησκευτικῶν περιοδικῶν καὶ ἔφημερίδων, ὧν ἡ προμήθεια καὶ ἡ διάδοσις συνιστᾶται ὑπὸ τῆς Α. Σ.

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Πατρῶν, ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λευκάδος καὶ Ἱθάκης κ. Δωρόθεος, μεταβάς ἐκεῖσε προσκλήσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ πολιούχου τῶν Πατρῶν ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐπεσκέφθη τὸ αὐτόθι Ἀνώτερον Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον καὶ ὠμίλησε πρὸς τοὺς ἱεροσπουδαστὰς περὶ τοῦ ὑψηλοῦ ὑπουργήματος δι' ὃ παρασκευάζονται, προσέφερε δὲ ὑπὲρ τοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Σχολῆς τὸ ποσὸν τῶν 2.000.000 δραχμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Ἐξ ἐκθέσεως δημοσιευομένης ἐν τῷ «Ἀποστόλου Ἀνδρέα» πληροφοροῦμεθα, ὅτι θερμὸν ἐξεδηλώθη ἐνδιαφέρον πρὸς ὀργανῶσιν Ὁρθοδόξου Κοινότητος ἐν Ρώμῃ. Παρεχωρήθη δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν Ρώμῃ πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀ. Ἀργυροπούλου καὶ αἵθουσα κατάλληλος, ἥτις διασκευασθεῖσα ἐκ τῶν ἐνόντων χρησιμεύει ἤδη ὡς προσωρινὸς εὐκτήριος οἶκος διὰ τὰς αὐτόθι ἐγκατεστημένας 15 ἑλληρικὰς οἰκογενείας, αἵτινες νῦν ἐκκλησιάζονται ἐνίοτε εἰς τὸν ρωσικὸν ναόν, καὶ διὰ τοὺς 120 Ἑλληνας φοιτητὰς. Ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τούτῳ οἴκῳ, εἰς ὃν ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἱδρυτοῦ καὶ πρώτου ἐπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως, ἐτελέσθη τὸ πρῶτον ἡ θεία λειτουργία τὴν Κυριακὴν 1ην Νοεμβρίου ὑπὸ τοῦ πανοσ. ἀρχιμανδρίτου κ. Αἰμιλιανοῦ Τσακπούλου, ὅστις, ὀμιλήσας πρὸς τὸ ἐν βαθυτάτῃ συγκινήσει παρακολουθήσαν ἐκκλησίασμα, διεβίβασεν αὐτῷ τὰς εὐχὰς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ἐτόνισε τὸ ὑπὲρ τῶν ἐν Ρώμῃ ὀρθοδόξων θερμὸν ἐνδιαφέρον τῆς Α.Θ.Π. Κατὰ τὴν ἱεουργίαν ταύτην παρῆν, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ὁ ἐν Ρώμῃ Ἑλλην Πρεσβευτής.

—Καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ «Ἀπόστολος Ἀνδρέας», τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐν Παρισίοις ρωσικῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ἡ εἰς ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Συρακουσῶν θεοφ. κ. Γεωργίου Ταράσση, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὀρθοδόξων ρωσικῶν παροικιῶν Ἐξάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Σεβ. Μητροπολίτου κ. Βλαδιμήρου, συνιερουργούντων αὐτῷ τῶν θεοφιλ. ἐπισκόπων Μεσσήνης κ. Σιλβέστρου, Καμπανίας κ. Μεθόδιου καὶ Ρηγίου κ. Μελετίου.

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαρακονταετοῦς δοκίμου ἀρχιερατείας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων κ. Γενναδίου, ἐξ ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου ἐτελέσθη πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐιδικὴ τελετὴ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις. Κατ' αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κ. Δωρόθεος προσεφώνησε

τὴν Α. Σ., εἶτα δ' ἡ Α.Θ.Π. συνεχάρη τὸν τιμώμενον ἱεράρχην, ἐξέφρασε δ' ἅμα τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Μητροπόλεως Ἐκκλησίας καὶ ἐπέδωκεν αὐτῷ Πατριαρχικὸν Πιττάκιον ἐπὶ περγαμίνης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀποφασίσασα τὴν ἀνασύστασιν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μεσοποταμίας μὲ ἔδραν τὴν Βαγδάτην, ἐξέλεξε ὡς Μητροπολίτην αὐτῆς τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπον Παλμύρας κ. Φώτιον, ἀπόφοιτον τῆς Θεολ. Σχολῆς Χάλκης.

Ἐπίσκεψις Ἀντιπροσωπείας εἰς Μόσχαν. Καθ' ἃ διὰ μακρῶν ἀναγράφει τὸ ἐπίσημον φύλλον τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἐν τῷ τεύχει τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου, τῇ 19 Μαΐου ἀφίκετο ἀεροπορικῶς εἰς Μόσχαν ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν Ἐπιφανείας Ἰγνατίου, Χαβρᾶν Ἀθανασίου καὶ Ἐδέσσης Ἀλεξάνδρου. Τοὺς ἀντιοχεῖς ἱεράρχας ὑπήντησαν ὁ Μητροπολίτης Κρουτίτσκης καὶ Κολομένης Νικόλαος, οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Μοζιάϊσκης Μακάριος καὶ Κρασνοδάρσκης Ἐρμογένης καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ὀρλόβσκη Φαβιανὸς μετ' ἄλλων κληρικῶν. Σκοπὸς τῆς ἐπισκέψεως ἦτο ἡ μετάδοσις τῶν συγχαρητηρίων τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν Α.Θ.Μ. τὸν Πατριάρχην Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας Ἀλέξιον ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαρακονταετίας τοῦ ρώσου Πατριάρχου ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ βαθμῷ. Οἱ ἀφικόμενοι μετέβησαν ἀμέσως πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαρ. Ἀλεξάνδρου, πρὸς ὃν ἐπέδωκαν δῶρα ἐκ μέρους τοῦ Μακαρ. Ἀλεξάνδρου, δηλοῦντες ἅμα ὅτι ἀφίκετο «πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μεταξὺ τῆς ἀρχαίας Ἀντιοχικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀδελφῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας δεσμῶν». Ἐγένετο μνεῖα τοῦ ἐπισκεφθέντος τὴν Ρωσίαν τῷ 1913 Πατριάρχου Ἀντιοχείας Γρηγορίου, τοῦ καὶ χειροτονήσαντος εἰς Ἐπίσκοπον τὸν τότε Ἀρχιμανδρίτην Ἀλέξιον ἐν Νόβγοροδ, καταστάντα ἕκτοτε πνευματικὸν τέκνον τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ἐπεσκέφθησαν μετὰ ἄλλων καὶ τὴν Θεολογ. Ἀκαδημίαν Μόσχας, ἥτις ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ ἐξέλεξε τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἰγνατίον ἐπίτιμον μέλος τῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ ἀντιπροσωπεία ἐτοιμασθεῖσα πρὸς ἀναχώρησιν εἰς τὰ ἴδια, ἔγραψεν ἐν τῇ βίβλῳ ἐπισκεπτῶν: «Διαδηλοῦμεν, ὅτι ἡ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ζῆ ἐν πάσῃ κανονικότητι, πληρότητι καὶ μεγαλείῳ».

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Α.Α. ὁ Πάπας Πίος ΙΒ' διὰ τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ «Fulgens Corona» τῆς 8 Σεπτ. ἐν. ἔτους ἐκήρυξε τὸ 1954 «Θεομητορικὸν ἔτος», ἥτοι ἔτος ἀφιερωμένον εἰς τὴν Θεοτόκον πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς πρώτης ἑκατονταετηρίδος τῆς ἀπὸ τῆς τῆ 8 Δεκ. 1854 ὑπὸ τοῦ Πάπα Πίου Θ' διὰ τῆς Βούλλας «Ineffabilis Deus» διακηρύξεως εἰς δόγμα πίστεως τῆς «Ἀσπίλου Συλλήψεως τῆς Θεοτόκου». Τὸ «Θεομητορικὸν ἔτος» ἦδη ἤρχισε τῇ 8 Δεκ. 1953 καὶ θὰ λήξῃ τῇ 8 Δεκ. 1954. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν του θὰ διεξαχθοῦν ἐπιβλητικαὶ τελεταὶ πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου, θὰ τελεσθοῦν ὁμαδικαὶ δεήσεις καὶ θὰ χορηγηθοῦν «λυσίποινοι ἀφέσεις», καθ' ἃ διαλαμβάνει εἰδικὸν διάταγμα τῆς «Sacra Paenitentiarum Apostolica».

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Περὶ λίγοντα τὸν παρελθόντα Νοέμβριον ἠγγέλθη ἐκ Λονδίνου ὁ θάνατος τοῦ Ἐπισκόπου Μπρίμγκαμ Ἐρνέστου Μάρνες, διαβοήτου καταστάντος διὰ τὴν ἀρνήσιν τῶν θεμελιωδεστέρων ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου καταστάντως πέτρα σκανδάλου ἐν τῷ Ἀγγλικανισμῷ. Διὰ κηρυγμάτων καὶ συγγραμμάτων πολεμήσας τὰ χριστιανικὰ δόγ-

ματα ἐπέμενε νὰ κρατῆ ἐπὶ τριακονταετίαν ὄλην τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου, παρὰ τὰς πολλαχόθεν ἐπισημοὺς καὶ ἀνεπισήμους προτροπὰς πρὸς παραίτησιν.

—Καθ' ἀναγράφει ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἀγγλικανικὸς τύπος, ὁ Μακαρ. Πατριάρχης Μόσχας κ. Ἀλέξιος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Καντερβούριας διὰ τοῦ πρό τινος ἐπισκεφθέντος τὴν Μόσχαν Conon Mervyn Stockwood σταυρὸν τοῦ σηθούς κρυστάλλινον κεκοσμημένον δι' ἀμειβύτων καὶ φέροντα τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ χρυσοῦν.

—Ζωηρὰ ἐξέγερσις ἐσημειώθη ἐσχάτως ἐν τε τῷ τύπῳ καὶ ταῖς Βουλαῖς τῆς Ἀγγλίας κατὰ τῆς πρωτοφανοῦς ἐν τῇ χώρᾳ ἐκλύσεως τῶν ἡθῶν. Ὁ λόρδος Σάμουελ, ἀγορευὼν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐν τῇ Βουλῇ τῶν λόρδων, ἐξήρε τὴν μεγίστην σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους. «Ἡ ἠθικὴ ἐκκλισις—εἶπε σὺν ἄλλοις ὁ ἀγορητὴς—ἐν τῷ ἔθνει συμβαδίζει στενωπὸς πρὸς τὴν ἀπώλειαν τῶν πνευματικῶν ἀξιών». Ὁ δὲ ἐκκλησιαστικὸς τύπος ἐπιρρίπτει μομφὴν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μὴ ἀσκούσης ἠθικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

Περὶ μεσοῦντα τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Μητροπολίτης Ἐσθονίας Ἀλέξανδρος ἐν Στοκχόλμῃ, ἔνθα ὡς ἐκ τῶν πολιτικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας του ἐτέλει ἐν ὑπερῶριᾳ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ διάσημος ἐν Ἑλβετία θεολόγος καθηγητὴς Karl Barth, πληροφορηθεὶς τὰς συλλήψεις καὶ τὰς καταδικὰς προτεσταντῶν παστόρων ἐν τῇ Σοβιετικῇ ζώνῃ τῆς Γερμανίας, ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἰνστιτούτῳ τῆς Ἀσφαλείας τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, παρακαλῶν ὅπως παρέμβῃ ἵνα σταματήσουν τοιαῦτα μέτρα.

Συνέδριον ὀρθοδόξου νεολαίας. Κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Διακαινησίμου ἐν Σέβρ, παρὰ τοὺς Παρισίους, συνεκροτήθη ἐπὶ τετραήμερον Συνέδριον ὀρθοδόξου νεολαίας διαφόρων ὀργανώσεων καὶ ὁμάδων, τῶν ὑφισταμένων ἐν τῇ αὐτῇ μὲν χώρᾳ, ἀλλ' ἀγνοουσῶν ἀλλήλας καὶ ἐλάχιστα ἔχουσῶν συνείδησιν, ὅτι ἀνήκουον πᾶσαι εἰς τὴν Μίαν Ἐκκλησίαν. Τοῦ Συνεδρίου μετέσχον καὶ ἀντιπρόσωποι ἐκ Φιλλανδίας, Βελγίου, Ἀγγλίας καὶ Γερμανίας, ὀρθόδοξοι γερμανοί, γάλλοι, ἄγγλοι καὶ μία ἰταλίς. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία Φιλλανδίας καὶ ἡ φιλλανδικὴ νεολαία ἀπέστειλαν ἕνα ἱερέα καὶ ἕνα διάκονον. Ἦλθε καὶ ἀντιπρόσωπος Ἰνδός. Ἡ ἐργασία τοῦ Συνεδρίου ὑπῆρξε λίαν καρποφόρος· ἰδίως ἀξιοσημείωτοι ἐγένοντο αἱ συζητήσεις ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ λειτουργικοῦ πλοῦτου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ τῆς καθολικῆς φύσεως αὐτῆς.

Τὸ Ρωσικὸν Ἰνστιτούτον Παρισίων. Εἰδήσεις ἐκ Παρισίων ἀναφέρουσιν ὅτι τὸ ἀπὸ 25ετίας ἐν Παρισίοις λειτουργοῦν Ὀρθόδοξον Θεολογικὸν Ρωσικὸν Ἰνστιτούτον διέρχεται δεινὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, πρὸς ἣν ἀρωγὸς ἐκινήθη ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διὰ τὴν ἀμειβύτων συλλογὴν 1.000 λιρῶν πρὸς πρόληψιν τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεωργίου Φ. Τριανταφυλλάκη Ὁρησκευτικὴ ἀγωγή. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Πανταίνου». Ἀλεξάνδρεια 1953 (σ. 47).

Γ. Ν. Φωτᾶκη Ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος. Τί θέλει ὁ ἑλληνικὸς λαός. Θεσσαλονίκη 1953 (σελ. 35).

Δημητρίου Δ. Κωτσάκη Ὑφηγητοῦ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, Ἡ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητος καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς βουλήσεως. Ἐκδόσεις «Ἡ Δαμασκός». Ἀθήναι 1953 (σελ. 103).

Ἰωάννου Θ. Παναγοπούλου διδ. Νομικῆς, δικηγόρου πρὸς Ἀρειὸν Πάγω, Τί προσέφερεν ὁ Κλήρος κατὰ τοὺς πολέμους 1940-41 καὶ κατὰ τὴν κατοχὴν. Πρόλογος Ἰωάννου Καρμίρη Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ. Ἀθήναι 1953 (σελ. 32).

Ἰωάννου Ε. Φραγκιδάκη Γυμνασιάρχου, Τὰ ἑλληνικὰ ἰδανικά· θρυλικά παραδόσεις καὶ ἱστορικαὶ ἀλήθειαι, ἐν αἷς ἐκφαίνεται ἡ Ἑλλὰς ὡς θεοφιλεῖς καὶ θεοῦμνητος. Ἀθήναι 1949 (σελ. 41).

Τοῦ αὐτοῦ Περὶ ψυχῆς· θεωρία τῶν π. Χ. ἐλλήνων σοφῶν καὶ περιοπούδαστοι βεβαιώσεις αὐτῶν περὶ θείας προσελύσεως τῆς ψυχῆς καὶ ἀθανασίας αὐτῆς καταφανῶς προσεγγίζουσαι πρὸς ἀντιστοίχους χριστιανικὰς ἀληθείας. Ἀθήναι 1949 (σελ. 90).

Τοῦ αὐτοῦ Συναναστροφὴ-φιλία καὶ τὰ ἐπακόλουθα· περιοπούδαστα διδάγματα καὶ πολῦτοι συμβουλαὶ ἀρχαίων ἐλλήνων σοφῶν καὶ ἱερῶν Γραφῶν πρὸς τὴν νεολαίαν. Ἀθήναι 1949 (σελ. 42).

Τοῦ αὐτοῦ Περιοπούδαστοι πεποιθήσεις ἀρχαίων ἐλλήνων σοφῶν περὶ Θεοῦ, θαυμαστῶς προσεγγίζουσαι πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἀληθείας. Ἀθήναι 1949 (σελ. 72).

Τοῦ αὐτοῦ, Γνώμαι καὶ συμβουλαὶ τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων σοφῶν καὶ τῶν ἱερῶν Γραφῶν περὶ τῶν ὑποχρεώσεων καὶ καθήκοντων πρὸς τοὺς γονεῖς. Ἐκδ. Β'. Ἀθήναι 1949 (σελ. 40).

Τοῦ αὐτοῦ, Γάμος· Οἰκογένεια, Κρίσεις ἀρχαίων ἐλλήνων σοφῶν καὶ πολῦτοι συμβουλαὶ αὐτῶν διὰ τὸν ἐπιτυχή γάμον, τὴν συζυγικὴν ἀρμονίαν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν εὐδαιμονίαν. Ἀθήναι 1953 (σελ. 144).

Pierre Dufoyer Ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ· ἐρμηνεία τῆς παιδικῆς ψυχῆς γιὰ τίς μητέρες. Μετάφρασις Βάσως Ε. Νομικοῦ. Ἐκ τῆς σειρᾶς «Ψυχολογία καὶ Ζωή» τοῦ Ἰνστιτούτου Ἰατρικῆς Ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς ὑπ' ἀριθ. 13. Ἀθήναι 1953 (σελ. 170). Ἐκδοσις τοῦ περιοδικοῦ «Ἀκτίνες».

Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως Γενναδίου Ὁ γάμος καὶ ἡ διάλυσις ἀπὸ ἀπόψεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς (ἰδίως ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ τουρκικοῦ Ἀστ. Κώδικος). Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ὀρθοδοξίας» Ἰσταμπούλ 1953.

Πρεσβ. Ἰωάννου Σπ. Ράμφου—Κ. Ι. Παπαδοπούλου, Λαογραφικὰ τῆς Κιμῶλου. Ἐκδοσις τοῦ Συνδέσμου τῶν ἀπανταχοῦ Κιμωλίων «Ἡ Ὁδηγήτρια». Πειραιεύς 1953 (σελ. 50, κς' μετ' εἰκόνων).

Θεοδοσίου Κ. Σπεράντια, τ. Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου Ἱ. Συνόδου, Οἱ Κατακόμβες τῆς Μήλου. Ἐκδοσις τῆς ἐν Ἀθήναις «Ἐνώσεως Μηλίων» καὶ τοῦ ἐν Πειραιεὶ «Συνδέσμου Μηλίων Ἡ Ἁγία Σοφία». Ἀθήναι 1953 (σ. 16 μετ' εἰκόνων).

Ἰωάννου Καρμίρη, Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἐκκλησιολογικά. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας» Ἀθηνῶν 1953. Τύποις Ἀποστολικῆς Διακονίας (16ον σ. 40).

Μητροπολίτου Αἰτωλοακαρνανίας Ἱεροθέου, Ἐγκύκλιοι. Ἀθήναι 1953 (σελ. 45).

Στρατῆ Π. Κολαξιζέλη, Θρύλος καὶ Ἱστορία τῆς Ἀγιάσου τῆς νήσου Λέσβου. Τεῦχος πέμπτον. Μυτιλήνη 1953 (σελ. 431—501 μετ' εἰκόνων).

Ὀλυμπίας Α. Δρακοπούλου, Ἡ προσευχὴ τοῦ Κυρίου. Ἐκδόσεις «Ἡ φωνὴ τοῦ Εὐαγγελίου». (Ἐκδοσις Ἐκκλησιαστικῆς Βιβλιοθήκης). (16ον σ. 65).

Γεωργίου Γ. Μπεκατώρου, Τάξις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν 1954 κατὰ τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἀθήναι (16ον σελ. 208).

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Περὶ ἀναταλήπτου τοῦ Θεοῦ. Εἰσαγωγή· Κείμενον· Μετάφρασις· Σχόλια ὑπὸ Παναγιώτου Κ. Χρήστου ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης. Ἀθήναι 1953 (σελ. 159).

Παναγιώτου Κ. Χρήστου, ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης, Μεθόδους Ἀνθρωπίνης, Βίος· δράσις· ἀνέκδοτα ἔργα. Ἐκδοσις «Ἡπειρωτικῆς Ἐστίας», Ἰωάννινα 1953 (σελ. 79).

Ευρωπαϊκή Κίνηση Νέων — *Ελληνική Γραμματεία*: Διατί ζητούμεν τὴν ἔνωσην τῆς Εὐρώπης, ὑπὸ *André Philip* Γάλλου βουλευτοῦ τ. Ὑπουργοῦ. Ἀθήναι 1953 (σελ. 32).

Ἰωάννου Καλλέρη, Αἱ πρῶται ὕλαι τῆς Ὑφαντουργίας εἰς τὴν Πτολεμαϊκὴν Αἴγυπτον. Ἀθήναι 1951 (σ. 230).

«*Ὁ Κόσμος τῆς Ἑλληνίδος*» ἔτος Α' Νοέμβριος 1953 (σελίδες 48). Νέον Περιοδικόν, ὄργανον τοῦ «Κέντρου Κοινωνικῆς Μορφώσεως τῆς Ἑλληνίδος», ἐν συνεργασίᾳ τοῦ Συλλόγου «Τὸ Ἑλληνικὸν Φῶς».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰ. Μητρόπολιν Αἰτωλίας ἐλάβομεν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1951, 1954, 1955/9.11.53, 1992/13.11.53 καὶ 2050/23.11.53 ὑμέτερα ἔγγραφα καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.—*Ἰ. Μητρόπολιν Καλαβρυτινῶν* ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 1080/24.11.53 ὑμέ-

τερον ἔγγραφο καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.—*Αἰδσο. Ἀλίερν Ἄνδρο*, Ρίζια, Γουμενίτης *Καλλίγερον Ἄνδρο*, Φατσάδικα, Κυθήρων καὶ *Ἀθανασόπουλον Εὐάγ.*, Μεσαίαν Κάψην, Τρυφερστοῦ, Λαμίας ἐνεγράφητε ἐστάλησαν φύλλα ἀπὸ 1.1.53.—*Αἰδσο. Λίγδαν Ἀριστ.*, Μεσαρίστην, Μεσολογγίου καὶ *κ. Παπαγιαννόπουλον Δ.*, καθηγητὴν, Φλόρινα ζήτηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν.—*Αἰδσο. Μαμαλικόπουλον Δημ.*, Νεοχώριον, Ξάνθης ἐνεγράφητε Ἱερεὺς Παπαδόπουλος Χρ. διεγράφη.—*Αἰδσο. Δαρζένταν Μιχαήλ*, Πλάκαν, Μήλου, ἐνεγράφητε, ὡς καὶ ὁ ἱερ. Νάος.—*Αἰδσο. Χριστοδοῦλου Δ.*, Νερόμυλον, Ἀγυῆς, Βόλου εἰς τοὺς συνταξιούγους δὲν ἀποστέλλεται τὸ φύλλον.—*Αἰδσο. Καρέλην Δ.*, Δομοκόν *Μάτσαν Χρ.*, Σταυροσικάδιον, Πρωγωνιανῆς καὶ *Χριστιανικὴν Ἑστίαν*, Πάτρας. ἀλλαγὴ διευθύνσεώς σας ἐγένετο.—*Αἰδσο. Μπορελλάκην Κων.*, Μεσοῦνταν, Ἄρτης καὶ *Πλάκαν Κων.*, Καρζινάγριον, Ἰκαρίας ἐνεγράφητε.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Λ' ΤΟΜΟΥ (1953) ΤΗΣ 'ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

Ἐπίσημα: *Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σπυριδωνος*, Ἑόρτια Γράμματα ἐπὶ τῇ Χριστοῦ Γεννήσει 33.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἑόρτια Γράμματα ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα 98.—*Ἡ Α. Μ. δ'* Ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τῇ ἑβδομάδι τοῦ Διδασκάλου 98.—Ἐπίδοσις μεταλλίου πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν 141.—*Πατριαρχῶν ΚΠόλεως Ἀθηνῶν καὶ Ἀλεξανδρείας Χριστοφόρου*, Ἑόρτια Γράμματα (ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα, 145.—*Πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων Τιμοθέου καὶ Ρωσίας Ἀλεξίου καὶ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου*, Ἑόρτια γράμματα (ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα) 146.—Ἐπὶ τῇ 500ετηρίδι τῆς Ἀλώσεως, (ἐπιμνημόσυνος Ἀκολουθία) 161.—Παράδοσις χιλίων ναῶν εἰς τὸ Ἔθνος εἰς μνημόσυνον τῶν τελευταίων προμάχων τῆς Πόλεως. (Ὁμιλία *Μακ. Ἀρχιεπισκόπου*) 177.—Ὁ ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου πανηγυρισμὸς τῆς 29ης Ἰουνίου. (Ὁμιλία Θεοφ. *Ἐπισκόπου Ρωγῶν Διονυσίου*) 193.—Ἀπονομὴ ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον 195.—Ὀρθόδοξος Βουλγαρικὴ Ἐκκλησία. (Ἐπίσημα ἔγγραφα) 196.—Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας πρὸς τὴν Ἰ. Σύνοδον, 307.—*Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Σπυριδωνος*, Πρὸς Πατριάρχην Ἀντιοχείας Γράμμα (ἐπὶ τῇ 50ετηρίδι ἀρχιερατείας) 338.

Συνοδικαί Ἐγκύκλιοι: Περὶ τῆς κοσμίας περιβολῆς τῶν γυναικῶν 42.—Ἐπὶ τῶν Παλαιοημερολογικῶν (Ἀνακοινωθῆν) 49.—Περὶ τῶν Ἀρνελλιστῶν «Ἱεροκηρύκων» 197.

Ἀρχιεπισκοπικαί Ἐγκύκλιοι: Ἑόρτιος Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ Χριστοῦ Γεννήσει 3.—Πασχάλιος ἐγκύκλιος πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν 97.

Ἐπίκαιρα: *Σάμον Εἰρηναίου*, Ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ νέου ἔνιαυτοῦ 4.—Ἀκαδημία Ἀθηνῶν 21.—Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας 22.—Ἡ Χιλιετηρὶς τῆς Πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης 22.—*Ε.Γ.Μ.*, Ἡ ἡμέρα τῆς Μητέρας 33.—*Γερασ. Κονιδάρη*, Τὸ νόημα καὶ αἱ ἐπιταγαὶ τῶν θυμάτων 58.—*Σάμον Εἰρηναίου*, Ὁ Διδάσκαλος τοῦ Γένους ἐντὸς τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ φωτός 63.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Οἱ ἥρωες τοῦ 21, ἀκατάλυτος δόξα τοῦ ἔθνους 103.—*Νικ. Β. Τωμαδάκη*, Ἡ σημασία τῆς Ἀλώσεως διὰ τοὺς Νεοέλληνας 162.—Μία ἀξιοσημείωτος δεκαετηρὶς (τοῦ «Χριστιανικοῦ Κοινων. Κύκλου») 166.—*Μ. C. King*, Ἐπίσκεψις εἰς τὰς σεισλοπλήκτους νήσους 261.—Ἡ Ἐκκλησία (ἄρθρον τῆς «*Καθημερινῆς*») 316.

Ἑόρτια: *Ε.Γ.Μ.*, Ἡ ἀνάμνησις τῆς πτώσεως τοῦ Ἀδάμ 50.—*Τῆς Διευθύνσεως*, Ἐνώπιον τοῦ Ἑσταυρωμένου 100.—*Τῆς αὐτῆς*, Ἡ σημασία τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου 147.—*Ε.Γ.Μ.*, Περὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα 148.—*Μητρ. Δαρίσης Δωροθέου*, Πόθος λυτρώσεως 337.

Ἀγιογραφικά: *Βιζύης Χριστοφόρου*, Ἐπίθετον ἢ ἐπίρρημα; 135.—*Π. Ν. Τρεμπέλα*, Καὶ ὅμως εἶναι ἐπίθετον 164.—*Νύσσης Γερμανοῦ Πολυζωΐδου*, Ἡ νέα ἀγγλικὴ συμπληρωμένη μετάφρασις τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἢ γνωστὴ ὡς Revised Standart Version 207.—*Ε.Γ.Μ.*, Ἡ Θεοτόκος ἐν τοῖς ἱ. Εὐαγγελίοις 227.

Δογματικά: *Σοφ. Δ. Δάλλη*, Τὸ πρόβλημα τῆς ἀμαρτίας 70.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἡ διδασκαλία τῆς Κ. Διαθήκης περὶ ἀμαρτίας 86.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἡ περὶ τῆς θείας τοῦ Χριστοῦ κενώσεως θεωρία. Ἡ προσωπικότης τοῦ Χριστοῦ 114.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἡ περὶ τῆς θείας τοῦ Χριστοῦ κενώσεως θεωρία. Ἡ μαρτυρία τῆς Κ. Διαθήκης 137.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Θεοτοκία Δογματικά 229.—*Ἰω. Ν. Καρμίρη*, Ἐκκλησιολογικά 266, 293.

Ἡθικοθρησκευτικά: *Νύσσης Γερμανοῦ Πολυζωΐδου*, Κοινὰ ὑποχρεώσεις 15.—*Δαρίσης Δωροθέου*, Καπερναοὺμ 165.—*Νύσσης Γερμανοῦ Πολυζωΐδου*, Λυδία, ἢ σεβομένη τὸν Θεόν 51.

Λειτουργικά: *Ε.Γ.Μ.*, Ἑορτολογικὰ ἄπορα τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 5.—*Οἶκον. Γεωργίου Ρήγα*, Ζητήματα τυπικοῦ: α) Αἱ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν μνήμαι τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων. β) Τὸ Κοντάκιον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ 71.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ζητήματα τυπικοῦ: α) Τὰ καθίσματα τοῦ Ὀρθρου τῶν Κυριακῶν. β) Τὰ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὀρθρου Ἀπολυτικά 88.—*Ε.Γ.Μ.*, Ἡ «ἀμαρτωλὴ», τῆς Μ. Τετάρτης.—*Πρωθιερ. Νικ. Π. Παπαδοπούλου*, Ὑμνογράφοι ἀδεσπῶτων ὕμνων, 109, 154, 205, 234, 352.—*Π. Γ. Μπρατινιώτου*, Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ 129.—*Οἶκον. Γεωργίου Ρήγα*, Αἱ διορθώσεις τῶν λειτουργικῶν βιβλίων 236.—*Ε.Γ.Μ.*, Ἑόρτια ἄσματα εἰς τὸν Τίμιον Σταυρὸν 260, 289, 305.—*Γ. Π.*, Ἐπὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς «Ἁγίας Σκέπης» τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου 301.—*Οἶκ. Γεωργ. Ρήγα*, Σφάλματα ἀνευθύνων διορθωτῶν 354.

Ἀγιολογικά: *Πρεσβ. Ἰωάννου Σπ. Ράμφου*, Ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀγίων Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου 6.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ὁ ἅγιος Ἰππόλυτος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ 34.—*Ἀρχιμ. Μελετίου Καραμπίνη*, Πέτρος καὶ Παῦλος, οἱ κορυφαῖοι Ἀπόστολοι 184.—*Πρεσβ. Ἰωάννου Σπ. Ράμφου*, Ὁ ἅγιος Ἰλαρίων ὁ μέγας 325.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ὁ ἅγ. Ἰωαννίκιος 339.—Ἡ ἅγια Βαρβάρη 340.

Ἱστορικά: *Μητρ. πρῶν Ἀθηνῶν Βασιλείου*, Αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἀπόψεις τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας περὶ διοικήσεως αὐτῆς 12, 38, 53.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ὁ Σκύρος Νεόφυτος 105.—*Διακ. Paul Bellester Couvalier*, Τὸ σχίσμα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ Θωμᾶς Ἀκινάτης 112.—*Μητρ. πρῶν Ἀθηνῶν Βασιλείου*, Πρὸς Ἐπίσκοπον Λοκρίδος Ἀγαθάγγελον ἐκχώρησις δικαιωμάτων Βοιωτίας Παΐσιου 151, 197.—*Ἀρχιμ. Θεοκλήτου Φιλιππαίου*, Ἡ πάλαι διαλάμψασα Ἐπισκοπὴ Ρηγίου 201.—*Τάσου Α. Γριτσοπούλου*, Ἡ ὑπὸ

τοῦ Καποδιστρίου διορισθεῖσα πενταμελής Ἐκκλησιαστική Ἐπιτροπή καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς 202, 241, 276, 299, 331, 355.—*Μητρο. πρώην Δήμου Βασιλείου*, Ὁ Σταγῶν Μελέτιος 309.—*Ἀρχιμ. Θεολόγου Φιλιππαίου*, Ἡ ἐκκλησιαστικὴ κατάσταση ἐν τῷ Βυζαντίῳ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς πτώσεώς του 311.—*Ἰω. Ν. Καρμίρη*, Ἡ Ἐ. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος 321.—*Ζακύνθου Χρυσόστομου*, Ἡ ὑποψηφιότης τοῦ Ἁγίου Διονυσίου Σιγούρου διὰ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου 323.—*Μητρο. πρώην Δήμου Βασιλείου*, Ἐξαρχικὴ ἀποστολὴ τοῦ Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πετρούλια εἰς Τρίπολιν 343.—*Ἀρχιμ. Ν. Βαφείδου*, Ἡ θεοκρισία 345.

Φιλοσοφικά: *Α. Π. Χασιούπη*, Ὁ Η. L. Bergson καὶ ἡ θρησκευτικὴ του φιλοσοφία 19.—*Ἐδωγ. Δ. Θεοδώρου*, Ἡ ἰδέα τοῦ ὑπερβατικῆ καὶ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τοῦ Κάρολ Γιάσπερς 115.

Ψυχολογικά: *Σοφοκλ. Δ. Λώλη*, Ἐξομολόγησις καὶ ψυχανάλυσις ἐν Αὐστρία 351.

Κοινωνιολογικά: *Μητροπολίτου Μεσσηνίας Πολυκάστου (†)*, Ἡ κοινοκτημοσύνη καὶ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία 10.—*Ἀρχ. Τιμοθέου Παπουτσάκη*, Κοινωνικὴ διείσδυσις τοῦ χριστιανισμοῦ 67.—*Σ. Ἀγουρίδου*, Τὰ προβλήματα τῶν νέων (ἐξ ἀφορμῆς ἐνὸς Συνεδρίου) 213.—*Ε. Θεοδώρου*, Ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία ὡς «κοινωνία ἀγάπης» ἐν τῷ καιρῷ τῶν θεομηνιῶν 264.—*Π. Γ. Μπαρτσιώτου*, Ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ καὶ ὁ κομμουνισμὸς 291.

Ἐκκλησιαστικά: *Αἰτωλοκαρνανίας Ἱεροθέου*, Οἱ ἱεροψάλται καὶ τὰ χρέη των 36.—*Δ. Σ.*, Ἀνακριβείαι περὶ τοῦ Ἁγίου Ὅρου 81.—*Ἱερομ. Βασιλ. Κριβοσέν*, Ἁγιορειτικά. Ἀπάντησις εἰς τὰς ἀνακριβείας 150.—*J. Gaselee*, Ἡ στρατηγικὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ μεταβαλλομένῃ κοινωνίᾳ 238, 269.—Τὸ Ἅγιον Ὅρος 308.

Ἐκκλησιαστικὴ ὀργάνωσις: *Β. Βέλλα*, Ἡ ἐπιτηρὶς τῶν Κληρικῶν 8.—*Ε. Θεοδώρου*, Ἡ ἀδελφότης Διακονισσῶν «Χεβρών» 67.—*Βασ. Α. Δεντάκη*, Πρὸς μίαν ὀργάνωσιν ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς μεταξύ τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων 74.—*Ἀρχιμ. Τιμοθέου Παπουτσάκη*, Ἐνοριακὴ ὀργάνωσις ἐν τῇ Γαλλικῇ ἐκκλησίᾳ 85.—*Βασ. Βέλλα*, Ἡ ἐνοριακὴ ὀργάνωσις 107.—*Σταματίας Δελοῦδα*, Ὁ θεσμὸς τῶν Διακονισσῶν 119.—*Ἀρχιμ. Τιμ. Παπουτσάκη*, Ἐκκλησιαστικὸν φρόνιμα 298.

Ἐκκλησιαστικὴ δράσις: *Ἀρχιμ. Τίτου Ματθαίου*, Ἱεραὶ Συνάξεις αὐτοσυγκεντρώσεως καὶ πνευματικῆς ἀνασυντάξεως 16.—*Β. Βέλλα*, Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1952 ἔτος 55.—*Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*, Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ Γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1951—52 σελ 214, 246.—Ἀνακοίνωσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (περὶ τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς) 217.—Ἡ Ἐκκλησία ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων 225.—*Πρωτ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναίου*, Ἀνὰ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν 243.—Ὁ ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων ἔρανος 257.

Ἐνεναὶ Ἐκκλησίαι: *Ἀρχιμ. Τιμοθέου Παπουτσάκη*, Ἡ ἐξομολόγησις σήμερον ἐν τῇ Γαλλικῇ ἐκκλησίᾳ 18.—*Ἀρχ. Παντελ. Καρανικόλα*, Ἡ θρησκεία εἰς Ρωσίαν, Μαντζουρίαν καὶ Κίναν 209.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Μαλαμπάρ 230, 272, 314, 328, 346.

Οἰκουμενικὴ κίνησις: *Ἀρχ. Παντελ. Καρανικόλα*, Τὸ τρίτον Παγκόσμιον Συνέδριον τῆς Χριστιανικῆς Νεολαίας 39.—Βοήθεια τῶν Ἑξένων Ἐκκλησιῶν 281.—Οἴκουμεν. Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν. Προκήρυξις ὑποτροφῶν 24.—Νέα βοηθήματα ξένων Ἐκκλησιῶν 26.

Θεολογικὴ κίνησις: *Κων. Γ. Μπόνη*, Τὸ ἐν Θεσσαλονίκη Ἐ. Βυζαντινολογικὸν Συνέδριον 149.—*Δ. Μωραΐτου*, Τὸ ἐν Παρίσις συγκληθὲν συνέδριον λειτουργικῶν σπουδῶν 300.

Παρατηρήσεις: Ἐπὶ τῷ νέφ 37.—Ἡ ἰσχὺς τοῦ πνεύματος. Καὶ ἐγένετο φῶς 27.—Ἀνώτερον παντός ἐπαίνου. Ἡ λαϊκὴ εὐσέβεια 43.—Τὸ μάθημα. Δικαίως σεμνύεται. Ἐπιβαλλομένη προπαίδεια 61.—Ἐπὲρ τῶν φοιτητῶν. Τιμὴ εἰς τὸν Διδάσκαλον 75.—Τὸ ἐσκέφθησαν ἀρά γε; 76.—Ἡ συμφορὰ τῶν κάτω χωρῶν. Κακοποιὸς βιοτή. Ὁψιμος παραίτησις. Ἡ «Ἀνάπλασις» 92.—Ἡ πάτριος θρησκευτ. μουσικὴ 93.—Ἡ πίστις τῶν Ἑλλήνων. Τὸ Ἐ. Βυζαντινολογικὸν συνέδριον. Ἀδιαμφισβήτητον τεκμήριον. Ἐπαινετὴ ἐμφάνισις 120.—Καὶ ἡ ἄλλη πλευρὰ; Ἐλπιδοφόρος ἀντίδρασις. Σωτήριος ἐπέμβασις. Τὸ ραδιόφωνον. Ἐπιβαλλομένη συνεργασία 121.—Ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς δίκης. Ἡ εὐθύνη τῆς οἰκογενείας 141.—Κοινωνικὸν σκάνδαλον. Παιδείας κίνδυνοι. Ἐπὶ μιᾶς παρεγγήσεως 156.—Ψυχικὸς συναγεμῶς. Ἡ ἄλως 168.—Ὁ Πρωθιεραρχικὸς Λόγος. Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος. Ἀκόμη τὰ... «Καλλιστεία» 187.—Ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἀποστ. Παύλου. Τὸ ἀδόκητον πραξικόπημα 217.—Ἡ «Φωνὴ Κυρίου». Τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Νὰ μὴ παροραθῇ 218.—Ἐλευθέρα Κέρκυρα; 219.—Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐκπαίδευσις. Ἡ σημερινὴ ἐορτή. Ἐπὶ τῇ θείᾳ Μεταμορφώσει. Πρὸς ὀλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου 248.—Οὐδεὶς θὰ ὑστερήσῃ. Ἡ πανελληνίος ὁδὸν. Ἡ βασιλικὴ ἀναγκασίς 249.—Εὐόλωνος τροπὴ. Τὰ ἐπιτευχθέντα 281.—Τεκμήρια ζωτικότητος. Δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ 282.—Αἰσθημα ἀνακουφίσεως 301.—Εὐγε! Τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα 302.—Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης. Ἐλπιδοφόρος ἐπέτειος 317.—Ἐλευθερία. Ἡ 28η Ὀκτωβρίου. Ἡ ἐορτὴ τῆς «Ἁγίας Σκέπης» 318.—Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος. Διδασκαλία χρησιμώτατον. Τὰ ἀποτελεσματικώτερα ὄπλα. Ἡ ἀρίστη μέθοδος 332.—Ὁ διωγμὸς. Ἡ «Καθολικὴ» 333.—«Χριστὸς γεννᾶται...». Παράδειγμα. Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα 360.—Πρόσκλησις πρὸς προσευχὴν. Ἦνα μὴ θρηνησώμεν 361.

Νεκρολογία: *Μαρωνείας καὶ Θάσου Βασίλειος* 27.—*Πέτρας Διονυσίου* 92.—*Δημ. Κουιμουτσόπουλος* 168.—*Μαρεώτιδος Ἀθανάσιος* 319.—*Πρώην Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱεζεκιήλ* 281.—*Ξάνθης Ἰωακείμ* 362.

Χρονικά: *Ἐκκλησία Ἑλλάδος*. Ἱερά Σύνοδος 28, 43, 61, 76, 93, 122, 142, 157, 168, 189, 219, 250, 283, 302, 319, 333, 362. Ἀποστολικὴ Διακονία 28, 43, 61, 76, 93, 123, 142, 157, 169, 219, 250, 283, 319, 333, 363. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν 28, 44, 62, 76, 94, 123, 157, 170, 189, 220, 250, 284, 303, 319, 334, 363. Ἐπαρχίαι: *Αἰτωλοκαρνανίας* 29, 143, 250. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος 124. Γρεβενῶν 170. Δημητριάδος 26, 334. Ζακύνθου 45. Ἡλείας 94. Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων 45, 157, 171, 251, 284. Θεσσαλονίκης 157, 171, 221. Θήρας 45, 77, 124, 158, 171, 334. Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὅρου 304. Καρυστίας 251. Καστορίας 171, Λαρίσης 171. Λευκάδος καὶ Ἰθάκης 29. Μαρωνείας καὶ Θάσου 29, 45. Μεσσηνίας 94, 251, 334. Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης 77, 172. Μυτιλήνης 158, 304. Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας 251, 364. Νευροκοπίου καὶ Ζιχνῶν 334. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης 94, 252. Παροναξίας 45. Πατρῶν 364. Σερβίων καὶ Κοζάνης 172. Σιδηροκάστρου 46, 190, 335. Σισανίου καὶ Σιατίστης 77, 172, 335. Σύρου, Τήνου κλπ. 252. Τρίκης καὶ Σταγῶν 30. Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας 285. Φλωρίνης κλπ. 253. Φθιώτιδος 95, 124, 173, 252, 285. Χαλκίδος 30. Ἄλλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ΚΠόλεως 46, 62, 77, 125, 158, 173, 190, 221, 253, 285, 320, 364. Ἀλεξανδρείας 78, 95. Ἀντιοχείας 62, 158, 174, 190, 364. Ἱεροσολύμων 160, 285. Κύπρου 79, 191, 285, 320. Ρωσίας 30, 46, 62, 126, 174, 191, 253, 286. Ρουμανίας 30, 191. Σερβίας 30, 47, 63, 79, 126, 159, 191. Βουλγαρίας 30, 79, 159, 191, 222. Ἐσθονίας 365.—Ἐνεναὶ Ἐκκλησίαι, Ρωμαϊκὴ 30, 286, 320, 364. Κοπτικὴ 191. Ἀγγλικανικὴ 79, 159, 192, 364. Προτεσταντικαὶ 159, 286.—Οἰκουμενικὴ κίνησις 63, 143, 160, 286. Ἁγία Γραφή 95, 287.—Διάφορα 30, 79, 126, 143, 160, 365.

Βιβλιοκρισία: 126, 143, 174, 222, 253.

Βιβλιογραφία: 31, 47, 64, 79, 96, 127, 144, 160, 175, 192, 222, 255, 287, 304, 335, 365.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» Νόμου 2200]1940 καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ τε κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ἵνα καταλάβωσι μίαν τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἔφημερίου τῶν Ἱ. Ναῶν: 1) Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Καλυβίων, 2) Ἁγίου Δημητρίου Μεγάρων καὶ 3) Ἁγίου Ἰωάννου Μαραθῶνος, ὅπως ἐντὸς μηνὸς υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ πρὸς ἀνακήρυξιν τῶν ὡς ὑποψηφίων.

Δεκτοὶ θὰ γίνωσιν οἱ ἔχοντες τοῦλάχιστον πτυχίον Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου.

Ἐν Κηφισῷ 14 Δ)βρίου 1953

† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰάκωβος

Ἱερὰ Μητρόπολις Αἰτωλοκαρνανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Ἀρειάδι Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ «Ἁγίου Ἀθανάσιος», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Α. Νόμου 2200]1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 586]1941 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 2200]1940» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 28 Νοεμβρίου 1953

† Ὁ Αἰτωλοκαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Λυκοῦδίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῆ 10η Νοεμβρίου 1953.

† Ὁ Ἐλασσῶνος Καλλίνικος

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἔφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χριστοφιλείων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς πλήρωσιν τῆς ἄνω ἔφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ δικαιολογητικὰ, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Καλάμαις τῆ 1η Νοεμβρίου 1953

† Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος

Ἱερὰ Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνάδειξιν ὑποψηφίων πρὸς ἐκλογὴν Ἐφημερίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Περδικοβρύσεως Ναυπακτίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴ ταύτην θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου, ὅπως ἐντὸς

ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ ἀνακηρύξωμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους Ἐφημερίου τοῦ ἐν λόγῳ Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

Ἡ προκήρυξις ἡμῶν αὕτη θέλει ἀναγνωσθῆ ἔπ' Ἐκκλησίαις ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς Κυριακὰς καὶ θυροκολληθῆ ἐν ἀντιγράφῳ ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἐπιμελεῖα δὲ τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου καὶ δαπάναις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ θέλει δημοσιευθῆ ἐν τινι ἐγχαρῶρι ἔφημερίδι (ἔφ' ὅσον ὑπάρχει ἐγχαρῶρις τύπος) καὶ ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Περιοδικῷ «Ἐκκλησία» καὶ ὑπεβληθῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς θυροκολλήσεως, βεβαίωσις τῆς ἀναγνώσεως ἔπ' Ἐκκλησίας ὡς καὶ τὰ φύλλα τῶν ἔφημερίδων ἐν αἷς δημοσιευθήσεται ἡ παρούσα.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 10 Νοεμβρίου 1953

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

Ἱερὰ Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθῶσι αἱ κεναὶ θέσεις τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν Ἱερῶν ἐνοριακῶν Ναῶν «Ἁγίου Γεωργίου» Περδικοβρύσεως-Ναυπακτίας «Κοιμήσεως Θεοτόκου» Μεσοκώμης-Εὐρυτανίας, «Ἁγίου Νικολάου» Προυσοῦ-Εὐρυτανίας, «Ἁγίου Νικολάου» Σταυροχωρίου-Εὐρυτανίας, «Ἁγίου Νικολάου» Κρικέλλου-Εὐρυτανίας καὶ «Ἁγίας Παρασκευῆς» Ἀναβρυτῆς-Ναυπακτίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 27 Νοεμβρίου 1953

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου-Ἰκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1ον) τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α. Νόμου 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἔφημερίων». 2ον) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 536 τοῦ ἔτους 1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν Ἀποδοχῶν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος» καὶ 3ον) τὸ ἀρθρον 28 τοῦ Α. Νόμου 540]1945 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἔφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Γεννήσεως Χριστοῦ» τῆς Κοινότητος Παγώνδου τοῦ Νομοῦ Σάμου, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Α. Νόμου 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἔφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ.

Ἐν Λιμένι Βαθέος Σάμου τῆ 9η Δ)βρίου 1953

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΟΥΝΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Φλωρίνης, Ἀλωπίας καὶ Εορδαίας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος—Κατηχητῆς

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαοῦ 1.